

BUSINESS
FINLAND

TILINPÄÄTÖS 2023

INNOVAATORAHOITUSKESKUS
BUSINESS FINLAND

Käsitelty Business Finlandin johtoryhmässä 12.2.2024

Hyväksytty Business Finlandin johtokunnassa 15.2.2024

SISÄLLYS

1 Johdon katsaus.....	3	7 Tilinpäätösanalyysi.....	69
2 Tuloksellisuus	6	7.1 Rahoituksen rakenne.....	69
3 Vaikuttavuus	9	7.2 Talousarvion toteutuminen.....	70
3.1 Toiminnan vaikuttavuus.....	9	7.3 Tuotto- ja kululaskelma	78
3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	9	7.4 Tase	80
4 Toiminnallinen tehokkuus	42	8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	81
4.1 Toiminnan tuottavuus.....	45	9 Arviointien tulokset	86
4.2 Toiminnan taloudellisuus	45	10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	91
4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	46	10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot	91
4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	46	10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot	91
5 Tuotokset ja laadunhallinta	47	11 Talousarvion toteumalaskelma.....	94
5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	47	12 Tuotto- ja kululaskelma.....	99
5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	59	13 Tase	100
6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	63	14 Liitetiedot	102
		15 Allekirjoitus.....	121

1 JOHDON KATSAUS

Vuosi 2023 oli Business Finlandissa muutosten vuosi. Business Finlandia koskeva laki astui voimaan toukokuussa 2023 ja siitä johtuneet henkilöstömuutokset vaikuttivat toimintaamme merkittävästi. Laki tarkensi julkisten hallintotehtävien vastuunjako Business Finlandissa ja sen seurauksena toteutimme organisaatiomuutoksen, jossa tehtävänkuvia ja organisaatorakennettamme uudistettiin.

Myös Suomen uusi hallitusohjelma suuntasi Business Finlandin toimintaa. Vuoden 2023 aikana kävimme aktiivista vuoropuhelua hallitusohjelman tavoitteista keskeisten sidosryhmien kanssa ja toimimme asiantuntemustamme muun muassa T&K-rahoituslain toteuttamiseen ja Team Finland -verkoston ja Business Finlandin ulkomaanverkostoon liittyvään selvitystyöhön.

Toukokuussa 2023 Business Finland päätti käynnistää kolme uutta missiota jo aiemmin käynnistyneiden kahden mission lisäksi. Missiot perustuvat Business Finlandin teemastrategiaan ja kiinnittyvät globaaleihin murroksiin, joihin liittyy merkittäviä kasvun mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Näiden viiden mission kautta Business Finland tulee panostamaan noin 1,5 miljardia euroa in-

novaatiotoimintaan vuoteen 2025 mennessä. Missioista kaksi kohdentuu erityisesti vihreään siirtymään ja kolme muuta vahvasti digitaaliseen murrokseen. Kaikki missiot edistävät kestävästä kehityksestä ja hyödyntävät digitalisaatiota.

Arvioimme jatkuvasti yhteiskunnallista vaikuttavuuttamme, niin myös vuonna 2023. Vuoden aikana toteutimme kaksi laajaa selvitystä, joista toinen käsitteli T&K-yhteistyötä kilpailukykytekijänä ja toinen Suomen kansainvälistä markkinointia investointi-, työskenntely- ja matkailukohteena sekä AV-tuotantojen toteutuspaikkana. Business Finlandin rahoituspalveluista arvioitiin energiatuet ja laivanrakennuksen innovaatiotuki.

T&K-yhteistyön arviointi keskittyi yritysten ja tutkimusorganisaatioiden välisiin projekteihin. Arvioinnin mukaan nämä rahoituspalvelumme lisäävät selkeästi T&K-yhteistyötä ja laajentavat osaamisverkostoja. Pk-yritykset edustavat selkeää enemmistöä (noin 70 %) yritysprojektikumppaneista. Suomen kansainvälistä markkinointia käsittelevän arvioinnin mukaan Invest in Finlandilla on ollut keskeinen rooli ulkomaisten suorien sijoitusten houkuttelemisessa Suomeen. Work in Finland-

ja Talent Boost- ohjelma ovat lisänneet erikoisosaajien kiinnostusta Suomea kohtaan ja parantanut työperäiseen maahanmuuttoon liittyviä palvelupolkuja. Visit Finlandin toimenpiteet ovat tehneet Suomesta matkailukohtena globaalisti näkyvämmän sekä ammattimaistanut paikallisia matkailualan yrityksiä. Film in Finland on tähän mennessä ollut hyödyllinen Suomen edistämässä kansainväliselle AV-alalle muun muassa auttamalla houkuttelemaan ulkomaista tuotantoa Suomeen.

Rahoituspalveluidemme kysyntä jatkui vilkkaana. Vuoden 2023 aikana myönsimme rahoitusta 726 miljoonaa euroa¹. Yritysten rahoitus oli kokonaisuudessaan 599 miljoonaa euroa, josta innovaatorahoitusta 416 miljoonaa euroa. Osa rahoituksesta myönnettiin Suomen kestävän kasvun ohjelman (RRF) varoista. Kaiken kaikkiaan olemme edistäneet suomalaisten yritysten vihreää siirtymää myöntämällä RRF-ohjelman kautta 425 miljoonaa euroa vuosien 2021–2023 välillä ja tarjonneet palveluita kansainvälisen kasvun kiihdyttämiseksi.

TKI-tiekartan sekä T&K-rahoitusta koskevan lain ja suunnitelman tavoitteiden edistämiseksi uudistimme vuoden 2023 alussa julkisen tutkimuksen rahoitusmallia tavoitteena lisätä tutkimuksen kunnianhimoa, kansainvälisyyttä sekä tutkimus-yritysyhteistyötä. Uudistus on saanut hyvää palautetta asiakkailta. Ekosysteemien vahvistamisessa on keskitytty erityisesti veturiekosysteemeihin.

¹ Luku ei sisällä Business Finlandin maksamia kv. jäsenmaksuja.

Olemme systemaattisesti rakentaneet myös EU-ohjelmiin liittyvää osaamista ja tietoisuutta.

Asiakkaidemme yhteenlaskettujen TKI-panostusten kasvu (16,4 %) säilyi lähes edellisvuoden korkealla tasolla ja ylitti tavoitteemme yli kolminkertaisesti. Asiakkaidemme vienti on kasvanut eniten korkean arvonlisän kategoriassa, kuten palveluissa, ohjelmistoissa ja huipputeknologiassa. Kaksivuotisten vienninedistämiprojektimme, Export Boostereiden, kautta yrityksille syntyi uutta myyntiä sadoilla miljoonilla euroilla, ja projektit kerryttivät liiketoimintamahdollisuuksia yli kahdella miljardilla eurolla. Tunnistimme asiakkaistamme 386 uutta yritystä, joiden vienti ylitti ensimmäistä kertaa 100 000 euroa. Tuemme näitä hyvin viennin alkuun päässeitä yrityksiä viennin kasvattamisessa ja suuntaamisessa eri markkinoille.

Vuonna 2023 Suomeen tehtiin 33 uutta investointipäätöstä, joissa Invest in Finland oli mukana. Work in Finland -yksikön toimet uusissa kohdemaissa Brasiliassa, Vietnamin ja Turkissa käynnistyivät onnistuneesti. Startup-lausuntohakemusten määrä oli yhä voimakkaassa kasvussa ja lausuntohakemuksia vastaanotettiin 850 kappaletta eli lähes kaksinkertainen määrä vuoteen 2022 verrattuna.

Palveluidemme laatu asiakkaidemme palautteen mukaan säilyi vuonna 2023 pääosin erinomaisella tasolla. Sekä palveluidemme suositteluhaluukkuus että asiakas-tyytyväisyys nousivat hieman vuodesta 2022 (+67 ja 4,3)

vuoteen 2023 (+68 ja 4,4). Business Finlandin kokonaismaaine suomalaisten yritysten keskuudessa on kohonnut Business Finlandin alusta eli vuodesta 2018 alkaen. Vuonna 2023 yritysten antama arvio Business Finlandista nousi jälleen ja oli hyvällä tasolla 3,55 (asteikolla 1–5).

Kiinnitämme aktiivisesti huomiota asiakaskokemuksen parantamiseen ja vuonna 2023 kehitimme asiakaspolkujamme ja hyödynsimme uutta asiakkuuksien johtamismallia sekä tekoälypohjaisia datamalleja sekä markkinointiviestinnässä että digitaalisten kanavien ja palveluiden kehittämisessä. Asiakkaat ovat olleet mukana kehitystyössä Customer Club-ryhmissä muun muassa digitaalisen ”My Business Finland” -palvelun kehityksessä

Kestävän kehityksen edistäminen näkyi toiminnassamme monin tavoin. Julkaisimme kestävän kehityksen käsikirjan ja henkilöstömme osallistui aktiivisesti siihen liittyviin koulutuksiin ja keskustelutilaisuuksiin. UN Global Compactin ja FIBS-jäsenyyksillä varmistettiin pääsy monipuolisiin tapahtumiin ja oppimateriaaleihin. Lisäksi kehitimme kestäviä toimintatapoja esimerkiksi hankinnoissa, rahoituksessa, matkailun edistämisessä ja ulkomaisten investointien arvioinnissa ja tapahtumien järjestelyissä.

Business Finlandin strategiaan kuuluu, että henkilöstömme osaamisen kehittämiseen investoidaan. Jokainen Business Finlandin työntekijä voi käyttää vuoden aikana vapaavalintaisesti 4–8 työpäivää oman osaamisensa kehittämiseen. Vuonna 2023 asetimme tavoitteeksi, että jokainen Business Finlandin asiantuntija käyttäisi neljä päivää vuodessa oman osaamisen kehittämiseen ja että yksi Learning Day tulee fokusoida kestävän kehityksen teemojen opiskeluun.

Koko vuoden 2023 kestänyt muutosprosessi on ollut henkilöstöä kuormittava ja henkilöstön jaksamista onkin pyritty tukemaan erilaisin keinoin. Esihenkilöille järjestimme muutosjohtamiseen liittyvä valmennusta ja henkilöstölle valmennusta muutoksen tueksi. Lisäksi tarjosimme matalan kynnyksen hyvinvointipalveluita ja työterveyspsykologin suoravastaanottoa. Muutosprosessin johtamisessa panostettiin erityisesti aktiiviseen viestintään sekä henkilöstön kuulemiseen ja osallistamiseen.

Nina Kopola
Pääjohtaja

2 TULOKSELLISUUS

Business Finlandin tuloksellisuus on hyvällä tasolla sille vuodelle 2023 asetettuja tulostavoitteita ja 15:ä tulostavoitetta tarkastellen. Tulostavoitteista tavoiteltu taso on ylittynyt 9 mittarissa, viidessä mittarissa tavoitetta ei ole saavutettu. Yhdestä mittarista, jossa lasketaan erotus Business Finlandin asiakkaiden viennin kasvuprosentin ja OECD-maiden viennin keskimääräisen kasvuprosentin välillä, toteuma voidaan laskea vasta kun vertailutiedot ovat saatavissa vuodelta 2023, arviolta huhtikuussa 2024.

Taulukossa 1 on esitetty muutamia parhaiten ja huonoiten toteutuneita tulostavoitteita.

Parhaiten on toteutunut Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen T&K-panostusten kasvu, 16,4 %, mikä ylitti tavoitteen yli kolminkertaisesti. Toteuman taustalla ovat merkittävät kasvumoottori- ja veturihankekokonaisuudet. T&K-rahoituksella Business Finland tukee merkittävää vientikasvua tavoittelevia yrityksiä. Business Finlandin rahoittamien yritysten vientitodotukset ovatkin merkittävät. Vientikerroin², joka perustuu Business Finlandin rahoittamien projektien loppuraportteissa arvioitui-

² Rahoitetun hankkeen loppuraportissa asiakkaan antama vientiennuste korjattuna Business Finlandin asiantuntija-arviolla / hankkeen Business Finlandilta saama rahoitus.

hin vientiennusteisiin, osoittaa, että Business Finlandin asiakkailta on merkittäviä odotuksia viennin kasvamiselle huolimatta erilaisista kohdatuista kriiseistä viime vuosina. Vientiennusteet näkyvät erityisesti veturihankekokonaisuuksissa sekä niihin tiiviisti liittyvissä kumppanuuksien hankkeissa.

Odotukset Business Finlandin vähähiilisyteen ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden liikevaihdolle hankkeiden tavoitevuonna olivat lähes 1,8 kertaa suuremmat tavoitetasoon verrattuna. Tähän vaikuttavat vielä vuoden 2023 aikana jatkunut Suomen kestävän kasvun ohjelma ja sen vihreä siirtymä -pilari sekä aihepiiriin osuvat veturi- ja co-innovation-hankekokonaisuudet. Kestävä kehitys antaa Suomen kansainväliselle menestymiselle isoja mahdollisuuksia tulevaisuuteen.

Lähes tavoitteisiin päästiin, mutta silti hieman alle jäätiin, avain- ja fokusasiakkaille annetussa EU-neuvonnassa, sekä rekisteröityjen ulkomaisten yöpymisten määrässä. EU-neuvontapalveluja käytti 19,8 % fokusasiakkaita, kun tavoite oli 20 %. Neuvontapalveluja käyttäneiden asiakkaiden määrä on kuitenkin noussut tasaisesti edellisinä vuosina ja nyt toteuma oli jo hyvin lähellä tavoiteta-

soa. Ennakkotieto rekisteröityjen ulkomaisten yöpymisten määrästä oli 5,742 milj. vrk., kun tavoite oli 6 milj. vrk. Ennakkotieto tarkentuu vielä kevätkauden 2024 aikana. Koronapandemian ja sitä seuranneiden matkustusrajoitusten hellitettyä rekisteröityjen ulkomaisten yöpymisen määrä näyttää joka tapauksessa toipuvan tasaisesti.

Business Finlandin asiakkaiden suositteluhaluus, joka oli vuonna 2023 erinomaisella tasolla, tuo parhaiten esiin Business Finlandin toiminnallista tuloksellisuutta. Asiakkaiden suositteluhaluus oli +68 ja asetettu tavoite ylittyi selkeästi. Sen sijaan Business Finlandin asiakkaiden lukumäärä suhteutettuna Business Finlandin operatiivisiin kustannuksiin jäi loppuvuodesta alle tavoitetason, johtuen asiakasmäärän laskusta erityisesti elinkeinorahoituksessa, de minimis -hakemuspalvelun sulkemisesta loppuvuonna 2023 ennakoitua suuremman kysynnän vuoksi sekä toimintamenojen suhteellisesti nopeammasta kasvusta loppuvuonna verrattuna asiakasmäärän kasvuun. Erityisesti aivan loppuvuodesta 2023 asiakaskertymää ei juuri enää tapahtunut. Mittarin toteuma myös tyypillisesti laskee loppuvuotta kohden, sillä loppuvuonna palvellut asiakkaat ovat käyttäneet Business Finlandin palveluita ja aiemmin vuoden aikana, eikä se näy asiakasmäärän kasvuna. Töitä tehtiin siis pääasiassa sellaisten asiakkaiden parissa, joita oli jo palveltu aiemmin vuoden aikana.

Useana edellisenä vuonna hiljalleen parantunut Business Finlandin henkilöstön kokonaistyytyväisyys kääntyi laskuun vuonna 2023, ollen 3,5 (asteikolla 1–5). Tyytymättömyyteen on vaikuttanut Business Finland -lakimuutoksesta johtunut koko vuoden kestänyt organisaatiomuutosprosessi. Henkilöstö on ollut tyytyväisin esihenkilötyöhön, minkä seurauksena johtamisindeksin toteuma oli 3,9 (asteikolla 1–5).

Business Finland muodostuu kahdesta erillisestä organisaatiosta: Innovaatorahoituskeskus Business Finland (Rahoituskeskus/virasto) ja Business Finland osakeyhtiö (Yhtiö). Rahoituskeskus ja Yhtiö muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden ja niitä johdetaan yhteisellä strategialla. Rahoituskeskusta koskeva tulossopimus vuodelle 2023 koskee myös Yhtiötä. Yhtiö on konserni, joka muodostuu Business Finland Oy:stä, Kiinassa toimivasta FinChi Innovation Center Company Ltd:stä, USA:ssa toimivasta Business Finland USA Inc -yrityksestä ja Suomessa rekisteröidystä Finpro Finland Oy:stä, jolla ei ole varsinaista toimintaa. Rahoituskeskuksen ohjauksessa toimii myös pääomasijoitusyhtiö Business Finland Venture Capital Oy, jonka keskittämisessä osaksi Suomen Teollisuussijoitus Oy:tä on mainittu Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa. Järjestely toteutuu arviolta vuodenvaihteessa 2024–2025.

TAULUKKO 1 MUUTAMIA BUSINESS FINLANDIN TULOSMITTAREITA VUODELTA 2023.

TUNNUSLUKU	2023 TOTEUTUMA	2023 TAVOITE
Yhteiskunnallinen vaikuttavuus		
5. (TAE) Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen T&K-panostusten kasvu (%)	16,4	> 5
2. (TAE) Rahoitettujen hankkeiden synnyttämä vuosittainen vienti/Business Finlandin TKI-rahoitus (vientikerroin; pk- ja midcap-yritykset)	49	> 20
4. Vähähiilisyteen ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden liikevaihto hankkeiden tavoitevuonna, milj. euroa (arvio)	11 641	6 500
7. Business Finlandin EU-neuvontapalvelujen laajuus - Avain- ja fokusasiakkaille annettu EU-neuvonta (%)	19,8	≥ 20
8. Rekisteröidyt ulkomaiset yöpymiset, 1000 vrk.	5 742 (arvio)	≥ 6 000
Toiminnallinen tuloksellisuus		
13. (TAE): Business Finland asiakkaiden suositteluhaluus (NPS, asteikko -100 - +100).	+68	>+62
11. (TAE) Business Finlandin asiakkaiden lukumäärä / yhteenlasketut toimintamenot (operatiiviset kustannukset yhteensä) (asiakasta / milj. euroa)	58	> 67
Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen		
15. Johtamisindeksi (asteikko 1–5).	3,9	≥ 3,7
14. (TAE) Kokonaistyötyytyväisyys (asteikko 1–5).	3,5	>3,7

3 VAIKUTTAVUUS

3.1 TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS

Business Finlandin toiminnan vaikuttavuus syntyy asiakkaiden ja sidosryhmien toiminnasta. Business Finlandin asiantuntija- ja rahoituspalvelut liittyvät toisiinsa niin tiiviisti, ettei niiden vaikuttavuutta ole tarkoituksenmukaista käsitellä erikseen. Vaikuttavuus on raportoitu seuraavassa luvussa.

3.2 SIIRTO- JA SIJOITUSMENOJEN VAIKUTTAVUUS

3.2.1 VAIKUTTAVUUDEN SEURANTA

Business Finland arvioi säännöllisesti tehtävässään onnistumista vaikuttavuustutkimusten avulla sekä pyrkii osaltaan kehittämään tätä koskevia menetelmiä. Business Finland hyödyntää uusia tapoja tulosten viestinnässä sekä kehittää yhdessä muiden toimijoiden kanssa innovaatiotoimintaa kuvaavia tilastoja ja kansainvälisiä vertailutietoja yhteiskunnan hyödynnettäväksi. Tehtyjen

vaikuttavuusarviointien ja jälkiseurannan perusteella voi todeta, että Business Finlandin rahoitustoiminta on tuottanut yrityksille sekä liikevaihdon että viennin kasvua, joten rahoitus tuottaa yhteiskuntaan merkittäviä hyötyjä, jotka jäisivät muuten toteutumatta.

Työ- ja elinkeinoministeriö ja Business Finland ovat sopineet, että Business Finlandin vaikuttavuutta, eli tulosopimuksessa asetettujen strategisten päämäärien toteutumista, seurataan ensisijaisesti asiantuntijoilla teettävillä vaikuttavuusarvioinneilla. Päämääriä koskevia vaikuttavuus selvityksiä tilataan yksi vuosittain vuorotellen kustakin päämäärästä. Vuonna 2023 tehdystä arvioinnista, Business Finlandin vaikutuksista kilpailukykyyn, on raportoitu luvussa 3.2.4.

Business Finlandin arvioinnit perustuvat vaikuttavuusmalliin. Sen mukaan kehitetään Business Finlandin sisäisiä työkaluja kuten arviointia, jolla palveltavat ja rahoitettavat yritykset valitaan, sekä toimivampaa asiakkaiden ja ekosysteemien hallintaa. Vaikuttavuusmallia on kehitetty kuvaamaan Business Finlandin eri asiakassegmenttejä ja instrumenttikohtaisia tuloksia ja vaikutuksia sekä vastaamaan kaikkia palvelualueiden tarpeita. Vaikuttavuusvies-

tintää on kehitetty edelleen hyödyntäen visualisointia, asiakassegmentointia, case-analyysejä ja vaikuttavuuskatsauksia.

Missiokonsepti on Business Finlandille uudenlainen toimintatapa, jossa yhdistyy pitkän aikajänteen strateginen ennakointityö yritysten auttamiseen nykyhetkessä. Business Finlandin ohjelmatoiminta tulee jatkossa kiinnittymään vahvasti missioihin. Missioiden avulla pyritään luomaan arvoa yhteiskunnalle laajasti ja etsimään merkittäviä tulevaisuuden markkinamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Business Finlandin missioiden aiheet valikoituvat alueille, jotka ovat maailmanlaajuisesti muutoksessa, ja tarjoavat tätä kautta myös merkittäviä tulevaisuuden markkinamahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Koska missiot ovat uudentyypinen toimintatapa Business Finlandille, tulee myös niiden seuranta, arviointi ja vaikuttavuuden varmistaminen rakentaa uusista lähtökohdista. Työ on käynnistynyt prosessina, jossa rakennetaan missioiden tarkempi konsepti sekä viitekehys vaikuttavuuden seurantaan ja arviointiin hyödyntäen Business Finlandin toimintoja entuudestaan tuntevia konsultteja. Koska ohjelmat tulevat vastaisuudessa ohjautumaan ni-

menomaan missioista, koskee tämä suunnittelutyö tarvittavilta osin myös ohjelmia.

TAVOITE 1: GLOBAALISTI ERITTÄIN MENESTYVIÄ YRITYKSIÄ

Viime vuosikymmeninä maailmassa on tapahtunut merkittäviä tullien ja muiden politiikan aiheuttamien kaupan esteiden vähentymistä, mutta informaatio-ongelmiin liittyy edelleen huomattavia kaupan häiriötekijöitä. Vapaat markkinat eivät ratkaise näitä informaatio-ongelmia, joten Suomen viennin koko potentiaalia ei saavuteta ilman julkisia toimia. Business Finlandin tehtävänä on korjata nämä markkinahäiriöt tarjoamalla rahoitusta, neuvontaa, markkinaymmärrystä ja verkostoja suomalaisille yrityksille, jotka haluavat aloittaa viennin, tulla uusille markkinoille tai vahvistaa markkina-asemaansa ja kehittää tuotteitaan innovaatio toiminnan avulla.

Business Finlandin tavoitteena on, että Suomi on tuottava talous. Tämä perustuu suomalaisten tuotteiden ja palveluiden korkeaan nettoarvoon, positiiviseen vaihtotaseeseen ja korkeaan työllisyysasteeseen. Yhteiskunnan näkökulmasta tavoitteena on, että Business Finlandin

rahoituksen ja palvelujen kautta syntyy uusia ideoita, jotka lisäävät suomalaisten tuotteiden ja palveluiden arvonlisäystä ja kokonaistuottavuus kasvaa. Tällöin syntyy uusia korkean lisäarvon aloja ja työpaikkoja, jotka lisäävät työn tuottavuutta (BKT/työtunti). Yksityisen sektorin arvonlisäyksen kasvattaminen parantaa Suomen talouden BKT:tä ja tämä positiivinen kierre lisää yksityisen sektorin osuutta Suomen BKT:stä.

Tukemalla asiakkaiden vientitulojen kasvua Business Finland edistää osaltaan positiivista vaihtotasetta kansallisella tasolla. Lisäämällä suomalaisten yritysten palkkojen kertymistä Business Finland auttaa parantamaan työllisyysastetta Suomessa. Yhteiskunnan tavoitteen asetannassa on syytä muistaa, että Business Finland on yksi toimija muiden joukossa ja muiden toimijoiden teot ja talouden mikro- ja makrotaloudelliset muutokset vaikuttavat näiden tavoitteiden toteutumiseen. Vaikutukset yhteiskunnalliseen muutokseen toteutuvat moninaisten vaikuttavuuspolkujen kautta, jotka eivät ole suoraan todennettavissa.

TAVOITE 1: PÄÄMÄÄRÄSELVITYS

Seuraava päämääräselvitys toteutetaan vuonna 2024.

TAVOITE 1: BUSINESS FINLANDIN TOIMIA

Business Finland on pitänyt tiivistä yhteyttä asiakkaisiin, joilla on kunnianhimoisimmat tavoitteet ja suuret riskit kasvu-, uudistumis- ja kansainvälistymispolullaan. Asiakkaat ovat käyttäneet ahkerasti Business Finlandin neuvonta- ja verkottumispalveluita sekä hakeneet rahoitusta. Yritykset ovat kasvaneet nopeasti ja niiden vienti on kehittynyt suotuisasti.

Vuonna 2023 rahoituskysyntä kohdistui eritoten pienempiin hankkeisiin pk-sektorilla. Erityisesti de minimis-rahoituksen kysyntä oli laajempaa kuin oli ennustettu. Kysyntä kohdistui eritoten innovaatioaseteliin, Tempoon ja Market Explorer -instrumentteihin. Loppuvuodesta 2023 rahoituksen kysyntä oli niin kiivasta, että Business Finlandin oli suljettava ko. instrumenttien hakemuspalvelu.

Suuryritysten osuus rahoituskysynnästä oli etukäteen arvioitua hieman suurempi johtuen osin Business Finlandin toteuttamasta menestyksekkästä veturi-rahoituskierroksesta. Lisäksi vuoden aikana käynnissä olleet veturikokonaisuudet aktivoivat mittavan määrän erilaisia yhteishankkeita.

Business Finland on edistänyt suomalaisten yritysten vientiä neuvonnalla Suomessa ja toimistoissaan

maailmalla. Lisäksi Business Finlandilla on ollut ja on kansainvälisiä vientikampanjoita ja miljardiliikevaihtoa tavoittelevia ekosysteemihankkeita. Molemmissa edellä mainituissa pk-yritykset ovat olleet edustettuina yhdessä suuryritysten kanssa. Business Finlandin kansainvälinen verkosto on etsinyt markkinamahdollisuuksia maailmalta ja kohdentanut niitä suomalaisen tarjoamaan. Business Finland on aktivoinut yrityksiä näistä markkinamahdollisuuksista syntyviin ryhmäpalveluihin.

Team Finland -verkostossa Business Finland vastaa verkoston operatiivisesta koordinoinnista kansallisella tasolla ELY-keskusten koordinoimissa alueellisen tason toimintaa. Team Finland -verkoston ohjaus kuuluu työ- ja elinkeinoministeriölle sekä ulkoministeriölle.

Vuonna 2022 valmistellun ja vuonna 2023 hyväksytyt Team Finland -strategian käyttöönoton yhteydessä on laadittu asiakaspolut eri kehitysvaiheessa oleville yrityksille. Asiakaspolkua on lanseerattu, ja eri Team Finland -verkoston jäsenille on haettu sopivat roolit. Konkreettisesti pisimmälle on edistynyt yhteistyö Ukrainan jälleenrakennuksen palveluissa, missä myös ulkoministeriön rooli on ollut keskeinen. Kansallinen suunnitelma on valmistunut 21.12.2023.

Vuonna 2023 Business Finland on vienyt päivittäisessä toiminnassaan eteenpäin vuonna 2022 lanseerattua kansainvälistymisen palvelumallia. Muutamat ulkoministeriön erityisavustajista ovat ottaneet saman palvelumallin

käyttöön, mutta se ei ole ollut johdettua toimintaa ulkoministeriön puolelta. Palvelumallissa korostuu yhteistyö muiden Team Finland -toimijoiden sekä yksityisten palvelutarjoajien kanssa. Team Finland -strategian viivästyminen ja epäselvyys globaalin verkoston johtamismallista ulkoministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön sekä Business Finlandin välillä on haitannut yhteistyötä Business Finlandin ja ulkoministeriön välillä. Tärkeintä olisi saada määritettyä mitkä ovat Business Finlandin ja mitkä ulkoministeriön tehtävät vienninedistämässä, jotta päällekkäisyyksiltä ja epäselvyydestä asiakkaille välttyään.

TAVOITE 1: TULOSMITTARIT

Business Finlandin asiakkaiden viennin kehittymisen vertailu OECD-maiden viennin kehittymiseen voidaan tehdä vasta kun riittävän kattavat vientitiedot sekä OECD-maiden vertailutiedot vuodelta 2023 ovat käytettävissä, arviolta huhtikuussa 2024.

Vientiodotuksia mittaava rahoitettujen hankkeiden synnyttämän viennin ennuste (kerroin 49) kasvoi jälleen edellisvuoden jo korkealta tasolta ja on yli kaksinkertainen tavoitetasoon verrattuna. Projektien tulosten hyvät hyödyntämisenäkymät ja vientiodotukset näkyvät erityisesti veturihankekokonaisuuksissa sekä niihin tiivisti kytkeytyvissä kumppanuushankkeissa.

TAULUKKO 2 TULOSSOPIMUKSEN TULOSSMITTARIT, GLOBAALISTI ERITTÄIN MENESTYVIÄ YRITYKSIÄ.

GLOBAALISTI ERITTÄIN MENESTYVIÄ YRITYKSIÄ				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 TAVOITE
1. (TAE) Business Finlandin asiakkaiden viennin kasvuprosentin ja OECD-maiden viennin keskimääräisen kasvuprosentin erotus, %-yksikköä.	1	1	- ³	> 1,1
2. Rahoitettujen hankkeiden synnyttämä vuosittainen vienti/Business Finlandin TKI-rahoitus (vientikerroin, pk- ja midcap-yritykset). ⁴	36	41	49	> 20

³ Mittarin toteuman laskenta voidaan tehdä vasta kun riittävän kattavat vienti- ja OECD-maiden vertailutiedot ovat käytettävissä vuodelta 2023, arviolta huhtikuussa 2024.

⁴ Rahoitetun hankkeen loppuraportissa asiakkaan antama vientiennuste korjattuna Business Finlandin asiantuntija-arviolla / hankkeen Business Finlandilta saama rahoitus.

TAVOITE 1: SEURANTAMITTARIT

Vuoden 2023 seurantamittarit kehittyivät vaihtelevasti. Kaikkien Business Finlandin pk-asiakasyritysten vienti kasvoi alustavien tietojen mukaan 30 miljoonaa euroa (0,4 %), missä on selvää laskua edellisvuoteen verrattuna. Pandemian jälkeinen viennin kasvun nousupiikki on ennakoidusti tasaantunut. Vientitiedot täsmentyvät vielä vuoden 2024 alkupuolella.

Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden jalostusarvon kasvu tasaantui, mutta kasvua oli silti ennakoitua enemmän eli 8 % vuoteen 2022 verrattuna. Jalostusarvon kasvussa on vuosittain vaihtelua johtuen muutamien suuryritysten isosta painoarvosta mittarilaskennassa. Mittarin arvo perustuu vuoden 2022 tilinpäätöstietoihin.

Tiivistä kansainvälistä yhteistyötä sisältävien hankkeiden osuus kaikista hankkeista on pysynyt noin edellisvuoden tasolla. Suuret co-innovation, kasvumoottori- ja veturihankekokonaisuudet sekä Eureka-klusteriprojektit muodostavat merkittävän osan tiiviin kansainvälisen yhteistyön hankkeista.

Uusien yritysten osuus kaikista t&k&i-rahoitusasiakkaista on pysynyt useita vuosia 30–40 % tuntumassa; vuoden 2023 lukema on edellisvuotta suurempi eli 29,7 %. Yleinen startup-yritysten perustamishalukkuuden hiipuminen näkyy myös tässä. Kansainvälistymispalveluja käyttäneiden pk-yritysten viennin kasvuvauhti pysyi samalla, varsin hyvällä tasolla edellisvuoteen verrattuna ja oli ennakkotietojen mukaan 25 % vuonna 2023.

Arvio t&k&i-rahoituksen aikaansaamista työpaikoista on laskenut verrattuna huippuvuoteen 2022 ja se on samalla tasolla kuin vuonna 2021. Tämä on normaalia vaihtelua riippuen siitä, kohdistuuko rahoitus teollisia työpaikkoja edellyttävään toimintaan vai esimerkiksi digitaalisiin palveluihin, joissa työpaikkavaikutus on yleensä pienempi.

Seurantamittarin 7 kautta seurattavien asiakkaiden määrä hieman laski. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kasvua ja kansainvälistymistä hakevien asiakkaiden palvelussa on keskitytty aiempaa enemmän lupaavimpien asiakkaiden palvelemiseen ja innovaatio toimintaa aloittavia asiakkaita on vastaavasti palveltu aiempaa enemmän – viimeksi mainitut eivät ole seurantamittarin 7 laskennassa mukana. Rahoitusasiakkaiden lukumäärä ennakoitusti laski verrattuna vuoteen 2022, mutta ylitti reilusti ennakoarvot. Asiakasmäärän laskun taustalla on mm. RRF-rahoituksen merkittävä pieneneminen verrattuna huippuvuoteen 2022.

Rahoitus startup-yrityksille oli suunnilleen ennakoarvion mukainen, vaikka startup-yritysten perustamisinnostus on yleisesti laskenut. Näissä olosuhteissa tulos on siis varsin hyvä. Kansainvälistymispalveluita käyttäneiden PK-yritysten määrä on ollut useita vuosia noin 2000 kpl, v. 2023 määrässä on hienoista nousua vuoteen 2022 verrattuna. Kansainvälistymiseen liittyvä neuvonta ja delegaatio-osallistumisten määrä on vaikuttanut nousuun.

TAULUKKO 3 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, GLOBAALISTI ERITTÄIN MENESTYVIÄ YRITYKSIÄ.

GLOBAALISTI ERITTÄIN MENESTYVIÄ YRITYKSIÄ				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 ARVIO
1. Pk-asiakasyritysten (sis. midcap) viennin kasvu (1 v. muutos), milj. euroa ja %.	1500 milj. e 16,5 %	1150 milj. e 11 %	30 milj. e 0,4 % (ennuste)	500 milj. e 8 %
2. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden jalostusarvon kasvu (%). ⁵	-4	17	8	5
3. Tiivistä kansainvälistä yhteistyötä sisältävien hankkeiden osuus kaikista rahoitetuista hankkeista (%).	16	11	13,3	14
4. Uusien t&G-yritysten osuus kaikista t&G-rahoitusta saaneista yritysasiakkaista, %.	30	29	29,7	35
5. Kansainvälistymispalveluja käyttäneiden pk- ja midcap-yritysten viennin kasvu (3 v. muutos) – Team Finland, % (arvio).	25	24,4	25	20
6. T&G-rahoituksen aikaansaamat työpaikat, lkm (arvio työpaikoista hankkeen tavoitevuonna).	24 937	32 610	24 840	30 000
7. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden lukumäärän kasvu, %, ja poisluettuna t&G-rahoitusasiakkaat, %.	1 0	-5 -2,8	-7,8 -9,4	3 10
8. Business Finlandin rahoitusasiakkaiden lukumäärä, kpl.	3 150	3 718	3 552	2 800
9. Business Finlandin rahoitus startup-yrityksille, milj. euroa.	130	190	117	115
10. Business Finlandin kansainvälistymispalveluita käyttäneiden pk-yritysasiakkaiden määrä, kpl.	2 100	2 100	2 124	2 200

⁵ Mittarin arvo (vuosi 2023) perustuu vuoden 2022 tilinpäätöstietoihin.

3.2.3 TAVOITE 2: KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ

Business Finlandin tavoitteena on lisätä kestävyttä taloudellisen kasvun ja kilpailukyvyn edellytyksenä pitkällä aikavälillä. Tämä on erityisen merkityksellistä, kun otetaan huomioon talouskasvun irrottaminen resurssien käytöstä. Kestävä kehitys tarjoaa myös merkittävää markkinapotentiaalia Business Finlandin asiakkaille ja koko Suomen taloudelle: ihmiskunnan suurten haasteiden ratkaiseminen tarjoaa elinkelpoisia ja merkittäviä liiketoimintamahdollisuuksia.

Business Finlandin tehtävä kestävä kehityksen edistämässä on ensiksi varmistaa ekologinen, taloudellinen ja sosiaalinen vastuu asiakkaiden toiminnassa lieventämällä asiakkaiden mahdollisia kielteisiä vaikutuksia, ja toiseksi tukea suomalaisyrityksiä sellaisten ratkaisujen kehittämisessä, joilla on myönteinen vaikutus kestäväan kehitykseen ja joilla edistetään YK:n kestäväan kehityksen tavoitteita (SDG:t). Vaikutukset syntyvät luonnollisena seurauksena kestävästä liiketoiminnasta, ja niihin sisältyvät muun muassa työpaikkojen luominen, ilmastonmuutoksen hillitseminen, tasa-arvon edistäminen ja uuden teknologian vienti kohdemarkkinoille.

Kestävä kehitys tarjoaa uudenlaisia haasteita, riskejä ja mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Business Finland on ollut jo pitkään edelläkävijä ja kestäväan kehityksen muutosajuri asiakkailleen ja koko Suomen elinkeinoelämälle. Business Finlandin uusimmassa strategiassa kestävyystavoite on asetettu erittäin kunnianhimoiselle

tasolle. Pitkällä aikavälillä Business Finlandin kestäväan kehityksen asema on kehittynyt melko kapeasta reaktiivisesta lähestymistavasta proaktiiviseen suuntaan, jolloin tarkoituksena on vaikuttaa laajemmin yhteiskunnan kestävyteen ja siten edistää kestäväan kehityksen nousemista monipuolisemmin yritysten ydinasiaksi.

TAVOITE 2: PÄÄMÄÄRÄSELVITYS

Tämän tavoitteen päämääräselvitys toteutetaan seuraavaksi vuonna 2025.

TAVOITE 2: MUU VAIKUTTAJUUSARVIOINTI VUONNA 2023

Elinkeinorahoituksen arviointi energiatukiin liittyen⁶ täydentää tulossopimuksessa linjatun menettelyn mukaisesti vuonna 2022 tehtyä kestävän kehityksen päämäärään liittynyttä arviointia.

Energiatukien arvioinnissa tarkasteltiin Suomessa vuosina 2018–2022 Business Finlandin myöntämien energiatukien vaikuttavuutta. Energiatukien avulla pyritään edistämään uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä, energiansäästöä, energian tuotannon tai käytön tehostamista ja energiajärjestelmän muuttumista vähähiiliseksi. Vuosien 2018–2022 aikana on Business Finlandin toimesta myönnetty energiatukia kaiken kaikkiaan noin 158 milj. euroa.

⁶ Ramboll Finland Oy: Energiatukien vaikuttavuus. Syyskuu 2023. https://www.businessfinland.fi/4aa6a7/globalassets/julkaisut/business-finland/vaikuttavuus/energiatukien_vaikuttavuus_loppuraportti.pdf

Suomessa

- Yritykset ja yhteisöt ovat tuen avulla hankkineet uusiutuvan energian tuotantolähteitä kuten aurinkoenergiajärjestelmiä ja lämpöpumppuja, mikä on näin ollen auttanut käynnistämään uusiutuvan energian tuotannon markkinaa.
- Kapasiteetin lisäys Suomen energiatuotantoon on pientä, mutta uusiutuvan energian kokonaisuudessa energiatuen avulla saatu uusi kapasiteetti on selvästi erottuva osuus.
- Energian säästöön tehdyt investoinnit ovat tuottaneet kustannussäästöjä ja näin auttaneet hillitsemään ja hallitsemaan energian käytöstä yritysten ja yhteisöjen toimintaan aiheutuvia kustannuksia. Merkittävää on lisäksi ollut se, että teollisuudessa tuki on mahdollistanut uudemmat ja energiatehokkaammat korvausinvestoinnit.
- Koskien energiatuen vaikutusta energiajärjestelmän muutoksessa vähähiiliseksi tulos on, että koko energiajärjestelmän osalta vaikutus CO₂ päästöjen alentumiseen on marginaalinen, sillä on saatu kuitenkin aikaiseksi uusiutuvan energian investointeja (aurinkovoima ja biokaasu) ja sillä on ollut markkinoita käynnistävä vaikutus.

TAVOITE 2: BUSINESS FINLANDIN TOIMIA

Pääosa Business Finlandin aktiviteeteista, palveluista ja toimenpiteistä liittyvät kestäväan kehitykseen. Kestävyys on yksi Business Finlandin strategisista painopisteistä. Tämän ymmärtämiseksi ja jalkauttamiseksi on vuoden 2023 aikana luotu Sustainability handbook ohjaamaan Business Finlandin ajattelua ja palveluja kohti kestävämpiä arvoja. Business Finlandin missiolähtöinen toiminta edistää erityisesti kestäväan kehityksen teemoja. Rahoitetuissa hankkeissa Business Finland arvioi kestäväan kehityksen vaikutukset ja ratkaisut niin ekologisesta, sosiaalisesta kuin taloudellisesta näkökulmasta. Invest in Finland tuo Suomeen lukuisia merkittäviä cleantech-, biotalous- ja kiertotalousinvestointeja, nopeuttaen vihreää siirtymää Suomessa. Visit Finland toimii koko suomalaisen matkailutoimialan kestäväan kehityksen ohjaajana oman Sustainable Travel Finland -ohjelmansa kautta. Ohjelma tarjoaa sekä matkailuyrityksille että -kohteille ilmaisen, seitsemänportaisen kehityspolun kohti kestäviä toimintatapoja ja ratkaisuja. Business Finlandin tulostaristoa on kehitetty kestäväan kehityksen tavoitteen osalta tulossopimuksen 2024–2027 valmistelun yhteydessä. Business Finland on raportoinut yhteiskuntavastuustaan vuosittain vuodesta 2018 lähtien.

TAVOITE 2: TULOSMITTARIT

Kestäväan kehityksen periaatteiden toteutumista mitataan sillä, miten aihepiiri näkyy Business Finlandin asiakasrapinnassa. Asiakkuudenhallintajärjestelmään kirjattuihin asiakaskohtaamisiin ja -palvelutapahtumiin kirjataan tieto siitä, onko kestäväan kehityksen edistäminen ollut niissä keskeisesti mukana. Vuoteen 2022 verrattuna mittarin 3 arvo lähes kaksinkertaistui, ja ylitti ensimmäistä kertaa tavoitearvon. Pehdytystä asiakastyön dokumentointiin on lisätty ja dokumentoinnin ohjeistusta täsmennetty, jotta kestäväan kehitykseen liittyvä asiakastyö tulisi paremmin näkyväksi.

Vähähiilisyteen ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden hankkeiden liikevaihto-odotukset ovat 1,8-kertaiset tavoitetasoon verrattuna. Tähän vaikuttavat vielä vuoden 2023 aikana jatkunut Suomen kestäväan kasvun ohjelma ja sen vihreä siirtymä -pilari sekä aihepiiriin osuvat veturi- ja co-innovation-hankekokonaisuudet. Rahoitettavien projektien vaikutuksia kestäväan kehitykseen on myös kysytty asiakkailta v. 2023 alusta lukien jo rahoitushakemuksen jättämisen yhteydessä, mikä osaltaan on vaikuttanut myös hakemuksiin.

TAULUKKO 4 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 TAVOITE
3. (TAE) Niiden palvelutapahtumien osuus, jotka liittyvät kestäväen kehityksen edistämiseen (%).	17	30,2	59	> 50
4. Vähähiilisyteen ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden liikevaihto hankkeiden tavoitevuonna, milj. euroa (arvio).	8 117	12 880	11 641	6 500

TAVOITE 2: SEURANTAMITTARIT

Rahoitus vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin pysyi lähes edellisvuoden jo korkealla tasolla. Tähän ovat vaikuttaneet aihepiiriin osuvat suuret veturihankkeet, niiden kumppanuushankkeet sekä ohjelmapanostukset (Decarbonized Cities Finland).

Business Finlandin rahoitus puhtaasti energian t&k&i-toimintaan laski, mutta pysyi suunnilleen ennakoitulla tasolla. RRF-rahoituksen merkittävä pieneneminen verrattuna vuoteen 2022 on tässä keskeinen selittävä tekijä.

Rahoitettujen innovatiivisia julkisia hankintoja valmistelevien hankkeiden volyymi ja lukumäärä nousivat ennakoitua suuremmaksi. Terveysten ja hyvinvoinnin alueella uuden alueellisen SOTE-mallin käyttöönotto selkiyttäne jatkossa tämän sektorin osalta tilannetta ja investointisuunnitelmia. Työorganisaatioiden kehittämiseen merkittävästi panostavien hankkeiden määrä on pienentynyt useita vuosia ja kehitys jatkui myös vuonna 2023. Tässä näkyy selvästi se, ettei työelämän kehittämiseen keskittyntä ohjelmamuotoista panostusta ole ollut käynnissä.

TAULUKKO 5 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN RATKAISUJEN JA TOIMINNAN KEHITTÄJIÄ				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 ARVIO
11. Rahoitus vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin, milj. euroa.	270	392	345	300
12. Business Finlandin rahoitus puhtaan energian t&k&i-toimintaan, milj. euroa.	62	103	50	60
13. Innovatiiviset julkiset hankinnat: lukumäärä ja rahoitus.	3 0,75 milj. e	3 0,75 milj. e	7 2,4 milj. e	5 2 milj. e
14. Johtaminen ja työn muutos: työorganisaatioiden kehittämishankkeiden lukumäärä ja rahoitus	33 0,8 milj. e	7 0,95 milj. e	3 0,05 milj. e	20 0,5 milj. e

3.2.4 TAVOITE 3: LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA

Kilpailukyky on tärkeä tekijä, jolla varmistetaan pitkäaikainen vauraus. Keskittymällä sekä Business Finlandin asiakkaiden että Suomen kilpailukyvyn kehittämiseen välitetään taloudellisen kasvun alioptimointi lyhyellä aikavälillä. Business Finlandin roolina on vahvistaa asiakkaiden pitkäaikaista kilpailukykyä tukemalla heitä kehittämään sellaista osaamista ja kyvykkyyttä, jota tarvitaan uudistamiseen ja kansainvälistymiseen.

Yhteiskunnan tasolla tavoitteena on edistää dynaamisen, monipuolisen ja ketterän suomalaisen liiketoimintaympäristön syntymistä, jossa on helppo innovoida ja pysyä myös muutoksissa toimintakykyisenä.

Business Finland edistää asiakkaiden ja Suomen talouden rohkeaa uudistumista TKI-aloitteilla, rakentamalla ekosysteemejä ja kannustamalla aktiivisesti investointeja innovaatioihin, digitaaliseen transformaatioon ja uusiin liiketoimintamalleihin. Edellä mainituilla investoinneilla viitataan erityisesti aineettomiin investointeihin, kuten kansainvälistymiseen liittyvään osaamispääoman vahvistamiseen, vientiä parantavien toimien suunnitteluun ja immateriaalioikeuksien suojaamiseen valmistautumiseen.

Business Finland kannustaa asiakkaita rakentamaan arvoa tuottavia verkostoja ja kumppanuuksia sekä liittymään niihin ja kehittämään kansainvälistymiskykyään.

Nämä kyvyt tukevat asiakkaiden kestävyyttä, jonka avulla ne selviävät äkillisistä liiketoimintaympäristön muutoksista ja pystyvät tarttumaan globaaleilla markkinoilla avautumassa oleviin uusiin mahdollisuuksiin.

Yhteiskunnallisella tasolla tavoitteena on tehdä Suomesta houkutteleva ja resilientti liiketoimintaympäristö, joka reagoi ulkoisiin haasteisiin kestävällä ja ketterällä tavalla. Siksi painotetaan liiketoiminnan ja tutkimusympäristön monimuotoisuutta alustana nopeille innovaatioille sekä maailmanluokan ekosysteemien ja asiantuntijuuden kehittämiseksi. Lisäksi tavoitteena on parantaa Suomen houkuttelevuutta edistämällä vahvaa maabrändiä ja houkuttelemalla Suomeen suuntautuvia aktiviteetteja, kuten investointeja, vierailijoita ja osaajia.

Suomen kilpailukyvyn ylläpitäminen ja kirittäminen vaatii teollisuuden uudistumista, radikaaleja innovaatioita ja vahvaa kansainvälistä verkottumista. Ekosysteemin toimintatavan piirteitä ovat korkea yhteistyön ja tiedonvaihdon taso sekä dynaaminen yhteistyö, joka mahdollistaa sekä yhteiskehittämisen että loppukäyttäjien integroimisen prosessiin. Ekosysteemin toimintatapa ei ole poissulkeva – sillä voidaan täydentää olemassa olevia toimintatapoja.

TAVOITE 3: PÄÄMÄÄRÄSELVITYS

Liiketoiminnan rohkeista uudistujista teetettiin vaikutavuusarviointi⁷ vuonna 2023. Arvioinnin kohteena oli Suomen houkuttelevuus sekä Business Finlandin Promotion Services: Invest-in, Visit Finland, Work in Finland ja AV-tuotantokannuste. Lisäksi tehtiin houkuttelevuuden näkökulmasta arviointi T&K-yhteistyöstä ja kannusteista⁸.

Päämääräselvityksen ensimmäinen osa käsitteli Suomen kansainvälistä markkinointia investointi-, työskentely- ja matkailukohteena sekä AV-tuotantojen toteutuspaikkana. Keskeiset tulokset olivat:

⁷ Karoline Mangor, Laura Virtanen, Eva Rytter Sunesen: Impact Study of Competitiveness. Report 1/2023. https://www.businessfinland.fi/4ab0db/globalassets/julkaisut/impact_study_of_competitiveness_1_2023.pdf

⁸ Halme, K., Haila, K., Piirainen, K. (4Front); Barge, B., Zhao, M. (the Evidence Network) (2023): Co-Innovation for Greater Impact - Impact Study on RDI Collaboration, Report 10/2023. Julkaistaan 2/2024.

INVEST-IN FINLAND

Invest in Finland on auttanut Suomeen 162 ulkomaista investointihanketta, yhteensä yli 2,9 miljardilla eurolla, vuosina 2018–2022. 71 % haastatelluista Invest in Finland-asiakkaista ilmoitti lisäävänsä tai suunnittelevan lisäystä T&K-panostuksiin investointipäätöksensä jälkeen.

Greenfield-investointien määrän kasvu: Kaikista vuodesta 2018 lähtien Invest in Finlandin kautta tulevista investoinneista noin 57 % oli greenfield-investointeja. Näiden investointien osuus on pysynyt suhteellisen vakaana vuodesta 2018 lähtien.

Liikevaihdon kasvu ja ekosysteemien kansainvälistyminen: Noin 20 % Invest in Finland:n asiakasyrityksistä on mukana kymmenessä tunnistetussa ekosysteemissä. Tämä viittaa siihen, että Invest in Finlandin asiakkaat ovat myötävaikuttaneet suomalaisten ekosysteemien kansainvälistymiseen.

Monipuolistuva elinkeinoelämä ja vienti: Kaikista Invest in Finland:n kautta tulleista investoinneista 60 % on kohdistunut pääkaupunkiseudulle, kun taas loput ovat jakautuneet ympäri Suomea. Suuri osa sijoituksen tehneistä yrityksistä suunnittelivat sitoutuvansa tai lisäävänsä nykyistä toimintaa paikallisten toimittajien kanssa.

Vahvempi maakuva: Useammat investoinnit saavat korkeamman arvosanan (”platina” tai ”kulta”) kuin viisi vuotta sitten, joten Suomeen on tullut houkuttelevampia sijoituksia. Tämä kehitys vahvistaa maan brändikuvaa ja Suomen kilpailukykyä.

WORK IN FINLAND

Kansainvälisempi suuntautuminen koulutukseen ja rekrytointiin: Work in Finlandin katsotaan olevan merkittävässä roolissa Talent Boost -ohjelman saavutuksissa parantamalla työperäiseen maahanmuuttoon liittyviä palvelupolkuja.

Work in Finland tarjoaa yrityksille johtajuusmentorointia, osaajien rekrytointikampanjoita ja tapahtumia kansainvälisten asiantuntijoiden houkuttelemiseksi.

Asiantuntijoiden ja turistien määrän kasvu: Talent Boost-ohjelman käyttöönoton jälkeen vuonna 2017 itsenäisten ammatinharjoittajien, erikoisosaajien ja tieteellisen tutkimustyön lupien määrä on kasvanut merkittävästi. Erikoisosaajien määrä Suomeen muuttaneiden osalta on kasvanut 88 % Talent Boost-ohjelman käyttöönoton jälkeen vuonna 2017.

Suomen kyky houkutella ja pitää kiinni ulkomaalaisesta osaamisesta: edistää taloudellista suorituskykyä ja on yksi syistä sijoittaa Suomeen. Kansainväliset osaajat auttavat edistämään Suomen talouden ja ekosysteemien laajempaa kansainvälistymistä.

Suomen sijoitus on parantunut neljällä sijalla vuodesta 2019 Talent Attraction kv-vertailussa (Suomi 14. sijalla 38 OECD-maan joukossa) mikä osoittaa Talent Boost-ohjelman integraatio- ja muiden ponnistelujen mahdollisesta vaikutuksesta.

VISIT FINLAND

Asiantuntijoiden ja matkailijoiden määrän kasvu: Visit Finlandin toimenpiteet ovat tehneet Suomesta näkyvämmän globaalisti matkailukohteena sekä ammattimaistaneet paikallisia matkailualan yrityksiä Suomessa, mahdollistaen niiden pääsyn uusiin markkinoihin (asiakashaastattelut).

Digitaalisten työkalujen käyttö: 67 % haastatelluista Visit Finlandin kumppaneista kertoo, että heidän digitaaliset taitonsa ovat parantuneet Visit Finlandin kanssa työskentelyn jälkeen.

Uudet liiketoimintamallit: Yhteistyö Visit Finlandin kanssa on parantanut heidän osaamistaan ja mahdollistanee liiketoimintamallien päivittämisen kolmessa painopistealueessa: kestävä matkailu, uusi markkinatieto ja kansainvälistyminen (asiakashaastattelut).

Osaamisen kehittämisen näillä alueilla voidaan olettaa siirtyvän laajemmalle matkailualalle työvoiman liikkuvuuden, tiedon jakamisen ja liiketoimintasuhteiden kautta

Maabrändin kasvu: Suomen brändi matkailukohteena on parantunut merkittävästi vuodesta 2019, jolloin hakujen määrä kasvoi kolmessa vuodessa 31 % - erityisesti

pienien Suomen alueiden brändikuvan parantaminen ei olisi ollut mahdollista ilman Visit Finlandin panosta.

Matkailutulojen kasvu: Matkailutulot ovat kasvaneet Suomessa viime vuosina maltillisesti (keskimäärin 3 % vuodessa vuosina 2013–2019). Matkailutulojen kasvu on keskeinen vaikutusindikaattori Visit Finlandin matkailun edistämistoimissa.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Suomen kansainvälistä markkinointia käsittelevän arvioinnin mukaan Invest in Finlandilla on ollut keskeinen rooli ulkomaisten suorien sijoitusten houkuttelemisessa Suomeen. Work in Finland ja Talent Boost ohjelma ovat lisänneet erikoisosaajien kiinnostusta Suomea kohtaan ja parantanut työperäiseen maahanmuuttoon liittyviä palvelupolkuja. Visit Finlandin toimenpiteet ovat tehneet Suomesta näkyvämmän globaalisti matkailukohteena sekä ammattimaistanut paikallisia matkailualan yrityksiä. Film in Finland on tähän mennessä ollut hyödyllinen Suomen edistämässä kansainväliselle AV-alalle muun muassa auttamalla houkuttelemaan ulkomaista tuotantoa Suomeen.

FILM IN FINLAND - AUDIOVISUAALISEN ALAN TUOTANTOKANNUSTE

Ulkomaisten yritysten lukumäärän ja liikevaihdon kasvu: Vuodesta 2017 lähtien AV-tuotantokannustimen saaneista tuotannoista noin 30 % on ollut ulkomaista, ja osuus on kasvanut ajan myötä. Vuonna 2022 ulkomaisten tuotantoja oli 52 %:ssa hankkeista.

Korkeampi asiantuntemus ja monipuolistuva yrityselmä ja vienti: Auttamalla houkuttelemaan ulkomaista tuotantoa Suomeen ja edistämällä AV-tuotantoa, Film in Finland edistää osaamisen kehittämistä ja monipuolisempaa paikallista AV-alaa (haastattelu kotimaisille tuotannoille, joissa oli mukana kv. toimintaa).

Vahvempi maakuva: Suomea tai suomalaista kulttuuria esittelevä AV-tuotanto herättää maailmanlaajuisia huomiota ja toimii Suomen promootiovälineenä, ja siksi AV-kannuste ja Film in Finland vaikuttavat vahvemman maakuvan rakentamiseen.

Film in Finland toteuttaa myös kohdennettuja markkinoituskampanjoita, jotka vuonna 2022 tavoittivat 2 miljoonaa ihmistä, kohdemaille ja AV-kumppaneille – mikä lisää myös suuremmin Suomen maakuvaa.

T&K-YHTEISTYÖ KILPAILUTEKIJÄNÄ

Kaksiosaisen päämääräselvityksen toinen osa käsittelee T&K-yhteistyötä kilpailukykytekijänä. T&K-arviointi keskittyi Business Finlandin yhteistyöinstrumentteihin, jotka ovat yritysten ja tutkimusorganisaatioiden välistä Co-Creation ja Co-Innovation-rahoitusta.

Vuosina 2018–2022 on päättynyt 136 Co-Innovation-projektia, joista on ollut keskimäärin 4,6 kumppania ja hankekoko 4 miljoonaa euroa. Business Finlandin rahoitus oli 212 miljoonaa euroa 546 miljoonan euron kokonaisvolyymista. Co-Creation-projekteja on ollut 151 kpl, mutta projektit olivat huomattavasti pienempiä (keskimäärin 146 000 euroa ja keskimäärin 1,8 kumppania). Business Finlandin rahoitus oli 13,6 miljoonaa euroa 22,1 miljoonan euron kokonaisvolyymista. Keskeiset tulokset olivat:

Rahoituksella on selkeä lisäys T&K-yhteistyön laajentamiseen ja hankkeet laajentavat selkeästi osaamisverkostoja: yli puolella (55 %) yrityksistä ei ollut aiempaa sitoutumista T&K-yhteistyöhön.

Co-Innovation-hankkeilla näyttäisi olevan skaalavaikutuksia eli isommilla hankkeilla on myös suurempi vaiku-

tus. Pääasiassa hankkeet ovat tutkimusorganisaatioiden koordinoimia. Tutkimusorganisaatioiden sitoutuminen on paljon korkeampi kuin yrityksissä. Suurilla tutkimusorganisaatioilla on keskeinen rooli T&K-verkostoissa sekä muiden tutkimusorganisaatioiden että yritysten kanssa.

Tutkimusorganisaatiot saavuttivat suurelta osin (76 %) heidän tutkimus- ja yhteistyötavoitteensa ja projekteja pidetään onnistuneina, kun taas yritykset olivat selvästi kriittisempiä (38 %) onnistumisesta ja tuloksista. Yhteistyö kansainvälisten TKI-verkostojen kanssa oli heikko sekä tutkimusorganisaatioilla että yrityksillä. Kuitenkin lähes puolet yrityksistä (45 %) ilmoitti, että hankkeilla oli erittäin merkittävä tai merkittävä vaikutus uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen markkinoille tuomiseen kansainvälisille markkinoille.

Hankkeiden vaikutus yritysten pätevän henkilöstön tai asiantuntemuksen saatavuuden parantamiseen on ollut alhainen. Vain 7 % yrityksistä vastasi, että Co-Innovation-hankkeella oli erittäin merkittävä vaikutus korkeasti koulutetun henkilöstön houkuttelemiseen ja vain 2 % vastasi, että niillä oli pääsy kansainväliseen osaamiseen hankkeen avulla.

Ekonometrinen analyysi osoitti, että Co-Innovation-hankkeisiin osallistuvat pk-yritykset menestyvät pa-

remmin rahoituspäätöksen jälkeen liikevaihdon kasvun ja työpaikkojen luomisen kannalta verrattuna pk-yrityksiin, jotka saavat muuta T&K-rahoitusta Business Finlandilta. Pk-yritykset edustavat selkeää enemmistöä (noin 70 %) Co-Innovation-yritysprojektikumppaneista.

Kv-vertailun mukaan (SE, NL, CZ, DK, AT, IL) useimmissa yhteistyötä korostavissa T&K-ohjelmissa yritysten rooli aloitteentekijöinä ja koordinaattoreina on keskeisempi kuin Co-Innovation-rahoituksessa. Kaupallistaminen on kaikissa ohjelmissa haaste; Ruotsin CDI tarjoaa ratkaisua skaalaamiseen T&K-vaiheen jälkeen.

Hankkeilla on myös vaikutusta vihreään siirtymään. Suurin osa Co-Innovation-hankkeista kohdistuvat suoraan kestävään kehitykseen sekä muihin Business Finlandin painopistealueisiin.

Yhteenvetona voidaan todeta, että rahoituksella on selkeä lisäys T&K-yhteistyön laajentamiseen ja hankkeet laajentavat selkeästi osaamisverkostoja. Lisäksi pk-yritykset edustavat selkeää enemmistöä Co-Innovation-yritysprojektikumppaneista. Kunnianhimoisten pk-yritysten suuri määrä on ollut positiivinen yllätys. Tässä suhteessa projekteissa on potentiaalia tiedon jakamiseen ja kyvykkyyksien kehittämiseen.

TAVOITE 3: BUSINESS FINLANDIN TOIMIA

Business Finland on päättänyt toukokuussa 2023 käynnistää kolme uutta missiota jo aiemmin käynnistyneiden kahden mission lisäksi. Missiot luovat ratkaisuja globaaleihin haasteisiin, joihin liittyy merkittäviä kasvun mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Näiden viiden mission kautta Business Finland tulee panostamaan noin 1,5 miljardia euroa innovaatiotoimintaan vuoteen 2025 mennessä. Missioista kaksi kohdentuu erityisesti vihreään siirtymään ja kolme muuta vahvasti digitaaliseen murrokseen. Kaikki missiot edistävät kestävästä kehityksestä ja hyödyntävät digitalisaatiota. Yksistään Digital Native Finland -missioon kohdentui 300 milj. euroa TKI-rahoitusta vuonna 2023 ja muihin missioihin 60–70 milj. euroa/missio.

Ekosysteemien ja verkostojen rakentaminen ovat keskeisiä instrumentteja missioiden toteuttamisessa, mitä tehdään erityisesti Business Finlandin ohjelmissa ja kampanjoissa. Käynnissä on jo neljä missiolähtöistä ohjelmaa sekä kaksi kampanjaa. Vuoden 2023 jälkeen kaikki Business Finlandin ohjelmat tulevat olemaan missiolähtöisiä. Ohjelmat ovat innostaneet asiakkaita uudistumaan ja

ohjelmien kautta on kanavoitunut suunniteltua enemmän TKI-rahoitusta. Myös kumppanuudet ekosysteemeissä ylittivät tavoitteet. Loppuvuodesta käynnistettiin neljän uuden missiolähtöisen ohjelman ja yhden uuden kampanjan valmistelut.

Business Finlandin ekosysteemiset vientiprojektit (8 International Business Innovations ja 6 Export Booster -projektiä) ovat yhdistäneet suomalaista toimijakenttää muodostaen yhteistarjoamia ja yhteisalustoja, joissa yhdessä muiden erisuuruisten suomalaisten yritysten kanssa on ratkottu maailman ja loppuasiakkaan haasteita yhdessä muiden ministeriöiden kanssa. Vuoden 2023 lopussa päättyneet kolme Export booster -kampanjaa ovat synnyttäneet kauppaa suomalaisille yrityksille lähes 500 milj. euroa ja samaan aikaan yritykset ovat synnyttäneet projektien aikana yli kahden miljardin liiketoimintamahdollisuudet.

TKI-tiekartan sekä T&K-rahoitusta koskevan lain ja suunnitelman tavoitteiden edistämiseksi Business Finland on uudistanut vuoden 2023 alussa julkisen tutkimuksen rahoitusmallia tavoitteena lisätä tutkimuksen kunnianhimoa, kansainvälisyyttä sekä tutkimus-yritysyh-

teistyötä. Uudistus on saanut hyvää palautetta asiakkailta. Ekosysteemien vahvistamisessa on keskitytty erityisesti veturiekosysteemeihin, joille on laadittu alkuvuodesta palvelusuunnitelmat niiden kasvun vauhdittamiseksi. Kumppanuudet ja kumppanuushankkeet vetureissa ovat olleet positiivisesti kasvussa ja tavoitteet on ylitetty. Alkuvuodesta on rahoitettu yksi uusi veturiekosysteemi sekä neljä haastajatasoisen veturiekosysteemiä yhteensä kuudelle uudelle veturiyritykselle. Vetureille on järjestetty yhteistapaamisia yhteisen oppimisen ja toimintamallien kehittämiseksi. Business Finland on osallistunut aktiivisesti T&K-asetuksen kirjoittamiseen yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön asiantuntijoiden kanssa. Asetus päivitettiin uuden ryhmäpoikkeusasetuksen mukaiseen muotoon. Asetus on astunut voimaan vuoden 2024 alusta.

Business Finlandin ja Suomen Akatemian yhteistyö on tiivistynyt ja systematisoitunut entisestään. Kumppanuusmallia on täsmennetty ja luotu kokonaiskuva toisiaan täydentävistä rahoitustuotteista. Business Finlandin uusi Co-Research-rahoitusinstrumentti ja Suomen Akatemian proof of concept -rahoitusmalli on suunniteltu yhteistyössä niin, että on saatu jouheva polku perustut-

kimuksesta soveltavaan tutkimukseen. Kummatkin uudet rahoitustuotteet otettiin käyttöön vuoden 2023 aikana. Yhteistyötä viestinnässä on lisätty antamaan kokonaiskuva rahoituksesta. Kummankin organisaation RRF-haut on suunniteltu ja viestitty yhteistyössä. Suomen Akatemian rahoittamien lippulaivojen ja Business Finlandin rahoittamien veturiekosysteemien yhteistyöhön on kiinnitetty erityistä huomiota ja sitä on edistetty. Business Finlandin Research to Business -hakujen kautta on rahoitettu 20 milj. eurolla hankkeita, joilla tutkimustuloksista synnytetään uutta liiketoimintaa. Uusi Deeptech-rahoitus auttaa tutkimuslähtöisiä startuppeja kasvuun. Kevään Deeptech-rahoituskierröksellä oli useita aiemmin R2B-rahoitettuja hankkeita, jotka etenevät näin kaupallistamisesta kohti liiketoiminnan kasvua. Business Finland on osallistunut alueellisten ekosysteemisopimusten toteutukseen ja seurantaan.

Business Finland on rakentanut ja ylläpitänyt EU-ohjelmiin liittyvää osaamista ja tietoisuutta jatkuvasti ja systemaattisesti avoimien infotilaisuuksien, koulutusten sekä viestinnän avulla. Lisäksi Business Finland tekee yhteistyötä relevanttien sidosryhmien ja yksittäisten

toimijoiden kanssa sekä neuvoo ja sparraa yksittäisiä potentiaalisia osallistujia. EU-palvelut sekä tiedon jakaminen relevanteille toimijoille on integroitu missioiden ja ohjelmien aktiviteetteihin. Vuoden 2023 aikana kiinnitettiin erityistä huomiota uusien ohjelmien (Euroopan puolustusrahasto, Digitaalinen Eurooppa, Innovation Fund, Invest EU) tunnettuuden lisäämiseen sekä niistä mahdollisesti hyötyvien osallistujien tunnistamiseen. Lisäksi uudistettiin Business Finlandin Horisontti Eurooppa- ja EDF-hankkeita koskeva valmistelurahoitusinstrumentti palvelemaan yritysten tarpeita aiempaa paremmin. Tilastojen valossa tavoite on saavutettu, sillä kokonaisuutena Suomi menestyy näissä ohjelmissa kokoaan ja maksusuuttaan paremmin ja on kasvattanut suhteellista saantoaan (Horisontti Eurooppa).

Innovatiivisten julkisten hankintojen prosessi Business Finlandissa toimii ja Business Finlandin ohjelmien rooli aktivoinnissa on tehokas, mutta sisään tulevien leadien määrä on erittäin pieni. Keskeisin hidastava tekijä on se, että julkisten organisaatioiden hankintayksiköt ovat liian erillään innovaatioita edistävästä yksiköistä, eivätkä täten motivoitu riskialttiimpiin innovatiivisten julkisten

hankintojen projekteihin. Vuonna 2023 tehdyistä seitsemästä positiivisesta rahoituspäätöksestä, viisi liittyi Decarbonized Cities -ohjelmaan. Business Finland on edistänyt innovatiivisten hankintojen kokonaisuutta toimimalla Keino-hankkeessa. Vuoden lopulla työ- ja elinkeinoministeriö on kuitenkin päättänyt lopettaa Keino-hankkeen.

Ulkomaisten investointien saamiseksi Suomeen Business Finland on tehnyt tiivistä yhteistyötä alueiden kanssa vuonna 2023: kaksi kierrosta kansallisten toimialaryhmien kokoontumisia, kaksi FDI Round Tablea, kaksi FDI Advisory Boardia sekä lisäksi yhteinen työpaja alueiden kanssa investointien edistämisen kehittämisestä. Merkittävä osuus Invest in Finlandin asiakasprojekteista vieään maaliin yhdessä alueiden kanssa. Business Finland on toimittanut työ- ja elinkeinoministeriölle investointien tilannekuvatietoa sekä osallistunut ministeriön koordinoimaan investointien edistämiseen.

TAVOITE 3: TULOSMITTARIT

Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen TKI-painostusten kasvu (16,4 %) säilyi lähes edellisvuoden korkealla tasolla ja ylitti tavoitteen yli kolminkertaisesti. Yleinen T&K-kulujen nousu vastaavalla vertailujaksolla (2021 -> 2022) oli 5,9 %⁹, joten Business Finlandin asiakkaiden T&K-menojen kasvu oli kaksinkertainen yleiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Sekä Business Finlandin asiakkaiden että yleinen kasvuvauhti ovat nimelliskasvua (kuten edellisenkin vertailujakson luvut). Taustalla ovat merkittävät kasvumoottori- ja veturihankekokonaisuudet.

Rahoitettujen ekosysteemialoitteiden kumppaniorganisaatioiden määrä (204 kpl) kehittyi vuonna 2023 hyvin ja ylitti tavoitteen reilusti. Käynnissä oleviin ekosysteemikonaisuuksiin kytkettyjä kumppanuushankkeita on vuoden aikana käynnistynyt paljon ja se näkyy tässä mittariarvossa.

⁹ Tilastokeskus: Tutkimus- ja kehittämistoiminta katsaus 27.10.2023. <https://stat.fi/julkaisu/clmhjs4vmz9bm0avvv4jod5gc>

EU-neuvontapalveluja käytti 19,8 % fokusasiakkaista. Mittarin arvo on noussut tasaisesti ja nyt ollaan jo hyvin lähellä tavoitetasoa (20 %). Business Finland on markkinoinut ja edistänyt suomalaisten toimijoiden hakeutumista EU-rahoitusohjelmiin sekä tiivistänyt yhteistyötään Business Finlandin asiantuntijoiden kanssa.

Koronapandemian ja sitä seuranneiden matkustusrajoitusten hellitettävä rekisteröityjen ulkomaisten yöpymisten määrä on toipunut tasaisesti. Erityisesti joulukuun 2023 yöpymismäärät Lapissa olivat erityisen hyvät. Melko lähellä tavoitetasoa oleva rekisteröityjen ulkomaisten yöpymisten määrä (5,742 milj.) on ennakkotieto; lopullinen tieto saadaan Tilastokeskuksesta myöhemmin keväällä vuonna 2024.

Ulkomaisten investointien arvioitu työllistävyys vuonna 2023 ylitti ilahduttavasti tavoitetason. Koronapandemian vaikutukset näkyvät edelleen ulkomaisissa investoinneissa, koska investointineuvottelut ja siihen liittyvät päätöksentekoprosessit vievät tyypillisesti useita vuosia. Saavutettu tulos (721 työpaikkaa) on tässä tilanteessa erinomainen.

TAULUKKO 6 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA.

LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 TAVOITE
5. (TAE) Business Finlandin asiakkaiden yhteenlasket- tujen T&K-panostusten kasvu, % ¹⁰	2,1	16,7	16,4	> 5
6. (TAE) Hankkeisiin osallistuneiden kumppanien lukumäärä ekosysteemeissä, joissa tavoitteena miljar- diluokan uusi liiketoiminta (lkm).	-	-	204	≥ 140
7. Business Finlandin EU-neuvontapalvelujen laajuus: fokusasiakkaille annettu EU-neuvonta, %.	11,1	18,2	19,8	≥ 20
8. Rekisteröidyt ulkomaiset yöpymiset, 1 000 vrk ¹¹ .	2 085	4 975	5 742 (arvio)	≥ 6 000
9. Ulkomaisten investointien työllistävyys (työpaikkojen lukumäärä, arvio).	609	735	721	≥ 500

¹⁰ Mittarin arvo on vuoden 2021 Business Finlandin asiakkaiden TKI-panosten muutos vuosina 2021–2022, mikä on tuorein käytettävissä oleva tieto.

¹¹ Visit Finlandin toimenpiteillä on vain osittainen vaikutus.

TAVOITE 3: SEURANTAMITTARIT

Pk-yritysten osuus t&k&i-rahoituksesta oli 56 % tasolla, missä on kahden prosenttiyksikön verran nousua edellisvuoteen verrattuna. Ekosysteemien kumppanuushankkeissa on paljon pk-yritysosallistujia, mikä näkyy tässä mittarissa.

Ulkomaisten investointien määrä, 414 milj. euroa ylittää ennakoarviot. Epävarmasta markkinatilanteesta huolimatta investoinnit on saatu koronapandemian jälkeeseen käyntiin.

Suomen markkinaosuus ulkomaisten matkailijoiden yöpymisistä suhteessa muihin Pohjoismaihin on pysynyt ennakkotiedon mukaan samalla tasolla (11 %). Kansainväliset matkailutulot kasvoivat vuoteen 2022 verrattuna (arvioitu matkailutulo v. 2023 oli 2546 milj. euroa). Pandemian laantuminen ja matkustusrajoitusten purkamisen siis näkyvät selvästi. Tilastokeskus julkistaa tiedon v. 2023 matkailutulosta maaliskuussa 2024.

Yritysten arvio tutkimustulosten ja osaamisten kaupallisen hyödyntämisen todennäköisyydestä pysyi myös vuonna 2023 hyvällä tasolla. Päättäneiden tutkimusprojektien loppuraporttien tietojen perusteella 85 % muka-

na olleista yrityksistä piti todennäköisenä, että he voivat hyödyntää omassa työssään projekteissa syntyneitä tutkimustuloksia ja osaamista. Tähän vaikuttaa se, että yritykset ovat aktiivisesti mukana suunnittelemassa projekteja sekä ohjaamassa tekemistä ohjausryhmätyöskentelyn kautta. Usein myös yritykset toimittavat omia tutkimusaineistoja tai -laitteita tutkimusprojektien käyttöön.

Rahoitettujen ekosysteemialoitteiden määrä oli hiukan arvioitua suurempi, eli vuonna 2023 käynnistyi viisi uutta ekosysteemialoitetta. Uusien ekosysteemien synnyttämiseen on panostettu veturihanke- ja co-innovation -rahoituksilla sekä Business Finlandin tarkalla seurannalla ja tukipalveluilla.

Rahoitus digitalisaatiota edistävään t&k&i-toimintaan (421 milj. e.) muodostaa huomattavan suuren osan koko Business Finlandin t&k&i -rahoituksesta. Digital Native Finland -missio ja siihen kuuluvat ohjelmat ovat tässä merkittävässä roolissa

TAULUKKO 7 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA.

LIIKETOIMINNAN ROHKEITA UUDISTUJIA				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 ARVIO
15. Pk-yritysten (ei sis. midcap) osuus t&k&i-rahoituksesta, %.	59	54	56	60
16. Ulkomaisten investointien määrä (milj. euroa).	161	203	414	300
17. Suomen markkinaosuus ulkomaisten matkailijoiden yöpymisistä suhteessa muihin Pohjoismaihin (%).	9	13	11 (arvio) ¹²	11
18. Kansainväliset matkailutulot (matkailutase), milj. e ¹³ .	909	2 118	2 546 (arvio) ¹⁴	≥ 2 500
19. Yritysten arvio tutkimustulosten ja osaamisten kaupallisen hyödyntämisen todennäköisyydestä, %	89	85	85	75
20. Rahoitetut ekosysteemialoitteet, joissa tavoitteena yli 1 mrd. euron kokonaisuus, kpl.	5	10	5	4
21. Business Finlandin rahoitus digitalisaatiota edistävään t&k&i-toimintaan, milj. euroa.	290	255	421	250

¹² Lopulliset mittaritoteumat saadaan keväällä 2024.

¹³ Ulkomaisesta matkailusta saatavat vientiin rinnastettavat tulot (ilman kuljetustuloja).

¹⁴ Lopulliset mittaritoteumat saadaan keväällä 2024.

3.2.5 KAIKKIIN BUSINESS FINLANDIN STRATEGISIIN TAVOITTEISIIN LAAJA-ALAISESTI VAIKUTTAVIA TAVOITTEITA

SUOMEN KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Suomen kestävä kasvun ohjelma tukee ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kasvua. Ohjelman avulla vauhditetaan kilpailukykyä, investointeja, osaamistason nosta sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita. Kestävä kasvun ohjelmaa rahoitetaan elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF, Recovery and Resilience Facility), joka on EU:n Next Generation EU -elpymisväline ohjelmista suurin.

Ohjelman tekemiset ajoittuvat vuosille 2021–2026. Vuoden 2023 aikana on toteutettu viimeiset Suomen kestävä kasvun ohjelmaa koskevat erilliset haut Vähähiilinen rakennettu ympäristö, Akkuteollisuus sekä Kierrätys ja uudelleenkäyttö, sekä tehty vuoden loppuun mennessä rahoituspäätökset ohjelmasuunnitelman ja -aikataulun mukaisesti.

Hakujen lisäksi Business Finland on aktiivisesti seurannut ja ohjannut jo aiemmin rahoitettuja RRF-hankkeita. Erityistä huomiota on kiinnitetty RRF-rahoitteisten vetureiden kumppanuushankkeisiin niin, että ne täyttävät myös esim. DNSH-kriteerit. Ohjelman loppukauden ajan työ tulee kohdistumaan tehtyjen rahoituspäätösten seurantaan ja myönnetyn rahoituksen maksamiseen sekä valvontaan. Suomelle ohjelmasta palautuva maksuosuus

perustuu ohjelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Tämän takia projektien seurannassa ja erityisesti mahdollisesti tarvittavien muutosten käsittelyssä huomioidaan ohjelman edellyttämät vaatimukset. Ohjelmasta johtuvien aikataulurajoitteiden vuoksi erityisesti kierto-talouden investointeihin myönnetty rahoitus on osoit-tautunut hankalaksi. Erityisesti lupaprosessien hitaus aiheuttaa ongelmia hankkeiden toteuttamiselle ohjelman mukaisessa aikataulussa.

Business Finland on huolehtinut, että sisäiset toiminta-mallit hakujen, päätöksenteon, seurannan ja raportoinnin osalta ovat EU:n vaatimusten mukaisia. Vuoden 2022 marraskuussa komission tekemä järjestelmätarkastus valmistui syksyllä 2023. Kokonaisuutena tarkastuksen tulos oli Business Finlandin kannalta hyvä. Mahdollisten väärinkäytösten estämiseksi ja havaittujen väärinkäytös-ten korjaamiseksi luodut menettelyt todettiin pääsään-töisesti toimiviksi ja riittäviksi. Tarkastuksen havain-tojen vuoksi ohjeisiin tehtiin muutamia täsmennyksiä. RRF-projekteihin kohdistuva tarkastustoiminta on käyn-nistetty vuoden 2023 aikana. On myös aloitettu vuoden 2024 toteutettavan vaikuttavuusarvioinnin suunnittelu. Ohjelman aiheuttama ylimääräinen hallinnollinen rasite on ollut huomattava. Vuoropuhelu ja yhteistyö vastuumi-nisteriöiden työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristömi-nisteriö kanssa on ollut sujuvaa. Samoin yhteinen dialogi Euroopan komission kanssa.

KIERTOTALOUDEN EDISTÄMISOHJELMA

Viisivuotinen Bio&Circular Finland -ohjelma päättyi vuoden 2022 lopussa. Vuonna 2023 käynnistettiin Circular Transition for Zero Waste -missio, jonka keskiössä on kiertotalouden edistäminen. Mission tiekartan mukaisesti syksyllä käynnistettiin Waste into Wealth: Circularizing industrial material flows -ohjelman valmistelu. Ohjelma käynnistyy keväällä 2024. Lisäksi RRF-Kierrätys – ja uudelleenkäyttöä koskeva pilot-, demonstraatio- ja investointihankelu toteutettiin vuoden 2023 aikana ja uusia investointihankkeita rahoitettiin 46,7 milj. eurolla, yhteensä 10 hanketta. Myös useiden veturihankkeiden strategiset tavoitteet liittyvät kiertotalouteen.

BIOTALOUSSTRATEGIA

Viisivuotisen Bio&Circular Finland -ohjelman päätyttyä vuoden 2022 lopussa, on biotaloussektoria haastettu ja aktivoitu vuoden 2023 aikana muiden ohjelmien kautta esimerkiksi Datatalous -ohjelmaan. RRF-Kierrätyksen ja uudelleen käytön investointihankkeista osa on kohdistunut biotalousalueelle. Usea käynnistetty veturi liittyy biotaloussektorin strategiseen murrokseen ja uudistumiseen. Valmisteilla oleva Waste into Wealth: Circularizing industrial material flows -ohjelma kohdistuu myös mm. biotaloussektorin resurssitehokkuuteen.

WORK IN FINLAND JA TALENT BOOST

Work in Finland (WIF) -yksikkö on ylösajanut toimintaansa suunnitellusti yhdessä KEHA-keskuksen kanssa. Yrityspalvelukokonaisuutta on mallinnettu ja muotoiltu tiivissä yhteistyössä KEHA:n, ELY-keskusten ja TE-toimistojen kanssa. Work in Finland on tiivistänyt yhteistyötä Migrin kanssa. WIF.com/fi-verkkosivustoa on kehitetty eteenpäin ja marraskuussa 2023 julkaistiin uudistettu, huomattavasti laajempi työnantajille kohdennettu sivusto. Work in Finland -toiminta on käynnistetty uusissa Talent Boost -kohdemaissa Brasiliassa, Vietnamissa ja Turkissa onnistuneesti ja ensimmäisiä toimenpiteitä, ml. kampanjat, tapahtumat, kumppanikartoitukset ja yhteistyö on toteutettu. Yhteistyö 6-kaupunkien kanssa on tiivistä. Work in Finlandin yhteistyön tiivistäminen Business Finlandin muiden yksiköiden ja palvelualueiden kanssa on käynnistetty. Work in Finland -toiminnan tulostavoitteistoa ja -mittaristoa on kehitetty vuosille 2024–2027 valmisteltavaan tulossopimukseen.

MATKAILU

Visit Finland on toimenpiteillään toteuttanut hallitusohjelman matkailukirjauksia sekä matkailustrategian linjauksia. Toiminnan resurssien pienentyminen on kuitenkin rajoittanut mahdollisuuksia toteuttaa kaikkia Visit Finlandille kirjattuja vastuutoimenpiteitä, kuten esim. teemallista kehitystyötä. Itäisen Suomen matkailullisen maakuvan ja markkinoinnin vahvistamiseksi laadittua toimenpidesuunnitelmaa on toteutettu suunnitelman mukaisesti.

Visit Finlandin vuonna 2023 toteutetun organisaatio-uudistuksen tavoitteena on ollut mahdollistaa tiiviimpi yhteistyö niiden matkailualueiden ja -yritysten kanssa, joilla voidaan olettaa olevan suurempi merkitys kansainvälisen matkailun kasvun aikaansaamisessa. Asiakkuudet niin alueiden kuin yritysten osalta on segmentoitu niiden kansainvälistymisasteen mukaisesti. Vaikuttavuuden lisäämiseksi toimintaa on vahvistettu erityisesti fokus- ja key-tason asiakkuuksille, josta esimerkkinä mainittakoon yhteismarkkinointiprojekti Lapin viiden suurimman alueorganisaation kanssa kesämatkailun vauhdittamiseksi. Uusi organisaatorakenne nimettyine asiakasvastavineen mahdollistaa sekä yritysasiakkaiden että matkailualueiden tarpeiden huomioimisen entistä paremmin ja toimenpiteiden suuntaamisen kasvun esteiden poistamiseen.

LIIKENNEALA, KESTÄVÄ MERITEOLLISUUS JA AKKUSTRATEGIA

Business Finland on osallistunut liikennealan kasvuohjelmaan soveltuvin osin ohjelmiensa ja kampanjoidensa puitteissa sekä asiantuntijana yhteistyöryhmissä.

Business Finland käynnisti keväällä 2023 Decarbonized Maritime and Ports -kampanjan. Kampanjassa on koordinoitu laajaa palvelukokonaisuutta meriteollisuuden uudistumisen tukemiseksi keskeisinä osa-alueina innovaatioekosysteemit, viennin edistäminen, kansainvälinen T&K-yhteistyö sekä investointien ja osaajien houkuttelu. Business Finland on toiminut myös työ- ja elinkeinoministeriön Kestävän meriteollisuuden kehittämisohjelman ohjausryhmän puheenjohtajana.

Vuonna 2023 käynnistyneen Hydrogen and Batteries -ohjelman toimenpiteet linjautuvat hyvin kansallisen akkustrategian painopisteisiin. Ohjelman tavoitteista Driving Innovations -alueella on panostuksia mm. uusiin akkuteknologioihin ja kierrätykseen, Investmentsin osalta Business Finland jatkaa teknologiaviennin kasvattamista, Policy playn osalta toimintaympäristön edistäminen on agendalla sekä Behavioural Change -alueella toimenpiteet osaamisen varmistamisen osalta.

LUOVA TALOUS

Business Finland on jatkanut luovan talouden tiekarttatyötä Creative Business Finland -kampanjansa puitteissa sekä koordinoinut keväällä 2023 päättyneitä kansallista ohjausryhmän työtä. Kampanjassa on synnytetty vuoden 2023 aikana mm. luovan talouden tilannekuva, tunnistettu keskeiset liiketoiminta-alueet, laadittu selvitys lisenssi-liiketoiminnan malleista, kehitetty luovia keskittymiä tukeva työkalupakki ja tuotettu strategiatyökalu luovan talouden potentiaalın hyödyntämiseksi erilaisissa strategiaprosesseissa. Synnytettyä tietoa ja muuta alan kannalta relevanttia tietoa on jaeltu yrityksille kampanjan osarahoittaman Creative Finland -kanavan kautta.

Kasvusopimusprosessin kautta on yhdessä yritysten kanssa rakennettu visiota ekosysteemien kasvun mahdollisuuksista ja luotu alustaa jatkuvalla kasvua tukevalle dialogille julkisen ja yksityisen sektorin välillä. Kasvusopimusprosessia on sovellettu AV-alalle, muihin monistettaviin digitaalisiin sisältöihin sekä brändätyn muodin ja tekstiilin liiketoiminta-alueelle. Alustavia keskusteluja on käyty myös tapahtuma-alan ja luovien palvelujen osalta. Kampanjan kautta on mahdollistettu yritysten välisiä kohtaamisia ja muita verkottumistilanteita (mm. Shine-tapahtumien kautta), jotka osaltaan ovat olleet mahdollistamassa uusien kansainvälisten menestystarinoiden syntyä sisältöliiketoimintaan. Samalla on rahoitettu uutta

liiketoimintaa luovia hankkeita ja tutkimusta. Digitalisaation keinot ja esimerkiksi tekoälyn hyödyntäminen ovat olleet osana työtä. Toimenpiteet ovat olleet konkreettisia ja kentän luottamus on saatu tekemiselle. Yrityslähtöinen toimintamalli on todettu hyväksi.

SUSTAINABLE MANUFACTURING, TEKÖÄLY 4.0

Sustainable Manufacturing -ohjelma on tukenut teollisen digitalisaatioon ja kestävään kehitykseen perustuvan liiketoiminnan uudistamista, kasvua ja kansainvälistämistä. Vuoden 2023 aikana on keskitytty erityisesti teollisen vihreän siirtymän kiihdyttämiseen. Lisäksi kansainväliseen esikaupallisen yhteistyön edistämiseen on panostettu huomattavasti aiempaa enemmän. Ohjelmapäällikkö on osallistunut tiiviisti Tekoäly 4.0 ohjelman käytännön toteutukseen ja Sustainable Manufacturing -ohjelma osaltaan toteuttaa Tekoäly 4.0 ohjelman suositusten käytönpanoa. Esimerkkeinä mainittakoon pk-toimijoiden aktivoiminen ja keskinäinen yhteen saattaminen, tiedon vaihtaminen ja tavoitteiden mukaiseen uudistamiseen tähtäävien hankkeiden rahoitus. Sustainable Manufacturing -ohjelma ja Business Finlandin Digi-missio ovat ottaneet merkittävän roolin Business Finlandin toimenkuvaan soveltuvissa toimenpidesuosituksissa.

TERVEYSALAN TUTKIMUS- JA INNOVAATIOITOIMINTA

Business Finland on osallistunut terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kasvustrategian ohjausryhmään ja toimeenpanoryhmään. Business Finland on panostanut terveysalan liiketoiminnan kehittämiseen ja viennin edistämiseen erityisesti viidellä strategisella painopistealueella, joita ovat olleet 1) ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistävät ratkaisut, 2) sairaaloiden digitalisaation toteutukset, 3) terveysalan kokeilu ympäristöjen kehittäminen, 4) terveysdatan hyödyntäminen sekä 5) digitaaliset hyvinvointiratkaisut.

KAUPAN ALA

Valtioneuvoston tulevaisuusselonteko kaupan toimialasta liittyi tiiviisti käynnissä oleviin rakennemuutoksiin Suomen kaupan alalla sekä maailmanlaajuiseen murrokseen kaupan rakenteissa. Selonteko esitettiin eduskunnalle syksyllä 2022, ja Business Finlandin Experience Commerce -ohjelma (2019–2023) oli merkittävässä roolissa sisällön tuottamisessa ja kommentoinnissa, erityisesti digitalisaation ja kaupan alan kansainvälisen kilpailukykyyn näkökulmasta. Yksi selonteon kehittämissuhteista koski uusien kansallisten järjestelmien ja toimintamallien luomista edistämään kaupan alan uudistumista ja kasvupotentiaalia. Business Finlandin ohjelman kehittämissuhteiden tuloksena Suomeen perustettiin vuoden 2023 lopulla uusi yritys, Digital Commerce Oy. Uuden yhtiön perustajajäsenet ovat Posti, Sanoma, Keski-suomalainen, Suomalaisen työn liitto sekä Kaupan liitto. Yhtiön tavoitteena on rakentaa Suomeen maailman kilpailukykyisin digitaalisen kaupan yhteisö vahvassa yhteistyössä innovaatio- ja ohjainten kanssa.

OSAKAN MAAILMANNÄYTTELY 2025

Business Finland on tehnyt suunnitellut valmistelut sekä pohjoismaisen että Suomen oman hankkeen osalta. Operatiivinen vaihe voi käynnistyä 2024.

ALKAVIEN YRITYSTEN PÄÄMASIJOITUSTOIMINTA

Business Finlandin pääomasijoitustoiminnan toteuttamisesta vastaa Business Finland Venture Capital Oy (BFVC tai Yhtiö), joka on valtion kokonaan omistama, rahoituskeskuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjauksessa oleva osakeyhtiö. Yhtiön toimintaa sääntelee laki Business Finland Venture Capital Oy -nimisestä valtion kokonaan omistamasta osakeyhtiöstä (13.12.2013/967, muutoksineen).

Valtion pääomasijoittajien työnjaon mukaan BFVC kohdistaa toimintansa alkavan vaiheen venture capital -rahastoihin. Yhtiö voi tarvittaessa käyttää epäsymmetristä voitonjakoa yksityisen pääoman kanavoimiseksi alkuvaiheen riskirahoitukseen. Yhtiön sijoitukset rahastoihin voivat sisältää valtioneutua ja yhtiön Riskirahoitusohjelma on ilmoitettu Euroopan komissiolle.

Yhtiön toiminta vuonna 2023 ylitti sille asetetut tavoitteet. Vuoden aikana toteutui neljä uutta rahastosijoitusta seuraaviin rahastoihin Greencode I Ky, Failup I Ky, Gorilla

Capital Fund III Ky ja Kanssasijoitusrahasto I Ky. Vuoden aikana annettujen sijoitussitoumusten yhteissumma oli 81 milj. euroa. BFVC:n sijoitukset uusiin rahastoihin eivät sisältäneet valtioneutua.

Greencode I Ky -rahasto sijoittaa alkaviin yrityksiin, jotka edistävät energiatransitiota tai vähentävät hiilidioksidipäästöjä digitaalisin ratkaisuin. Failup I Ky -rahasto sijoittaa siemen vaiheen yrityksiin ja sen sijoitusteemat ovat kaupallistamisvaiheen ympäristöteknologiat, dynaamiset markkinapaikat, kestävä kuluttaminen ja digitaaliset infrastruktuurit. Gorilla Capital Fund III Ky -rahasto sijoittaa pääomatehokkaiisiin siemenvaiheen yrityksiin tavoitteena laaja, jopa 100:n, kohdeyrityksen portfolio.

Kanssasijoitusrahasto I Ky -rahasto tekee yhteissijoituksia bisnesenkeleiden kanssa suomalaisiin siemenvaiheen yrityksiin. Kanssasijoitusrahaston koko on 30 milj. euroa ja sen sijoitustoiminta käynnistyi joulukuussa 2023, tavoitteena 100 kohdeyritystä. BFVC on rahaston ainoa sijoittaja ja sen hallinnointiyhtiö on Innovestor Ventures Oy. Hallinnointiyhtiö valittiin julkisessa hankintamenettelyssä Business Finlandin avustamana.

Edellä mainitun lisäksi, yhtiö on tehnyt kaksi ehdollista sijoituspäätöstä pääomarahastosijoituksesta tilikauden 2023 aikana. Tämän lisäksi yhtiön on edistänyt uusia pää-

omarahastohankkeita ja on mahdollista, että osaan näistä tehdään ehdollinen sijoituspäätös vuoden 2024 aikana.

Yksityisen pääoman saaminen alkavan vaiheen pääomarahastoihin on edelleen haastavaa ja rahastojen varainkeruujat ovat pitkittyneet. Vuoden aikana toimintansa aloittaneiden rahastojen hallinnointiyhtiö onnistuivat varainkeruussaan poikkeuksellisen hyvin. Varainkeruumarkkinan arvioidaan olevan haastava myös vuoden 2024 aikana.

Vuoden 2023 aikana BFVC ja sen henkilöstö ovat olleet edistämässä useita eri tilaisuuksia tai tapahtumia, joissa on jaettu tietoa rahastopääomasijoittamisesta eri kohde-ryhmille ja toimimisesta pääomarahaston hallinnoijana. Tämän lisäksi BFVC on jatkanut vuorovaikutusta muiden pääomasijoittajien, alkaviin yrityksiin sijoittavien tahojen ja startup-, venture capital- ja bisnesenkeliekosysteemi-toimijoiden kanssa. BFVC:n henkilöstö on myös osallistunut useisiin startup- ja venture capital -alan tilaisuuksiin Suomessa ja ulkomailla.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa on mainittu, että Business Finland Venture Capital Oy keskitetään osaksi Suomen Teollisuussijoitus Oy:tä. Järjestely toteutuu arviolta vuodenvaiheessa 2024–2025. BFVC:n henkilöstö on ollut mukana edistämässä hankkeen toteutumista useissa työryhmissä.

Siemenvaiheen venture capital -sijoitusten määrä on kasvanut Yhtiön tavoitteen suuntaisesti. Vuoden 2022 aikana sijoitusten määrä siemenvaiheen yhtiöihin oli 96 milj. euroa ja vuoden 2023 ensimmäisellä puolikkaalla 33 milj. euroa.

BFVC:n Riskirahoitusohjelman mukaisten rahastojen määrä vuoden 2023 lopussa oli kymmenen, niiden yhteenlaskettu koko oli 253,4 miljoonaa euroa ja näiden rahastojen varoista oli kutsuttu 45 prosenttia. Yhtiöllä oli vuoden 2023 lopussa osuudet 18 pääomarahastossa, joiden yhteenlaskettu koko oli 353,6 miljoonaa euroa (v. 2022: 218,2 milj. e). Yhtiön rahastoille antamat sijoitussitoumukset olivat yhteensä 163,5 miljoonaa euroa. Yhtiön kohderahastot tekivät ensisijoituksia 29 yhtiöön. Vuoden lopussa rahastojen kohdeyhtiöiden lukumäärä oli yli 370 kpl.

BFVC raportoi Business Finlandille yhteiskuntavastuutavoitteidensa toteutumisesta ja yritys vastuutavoitteistaan vuodelle 2023 varsinaisessa yhtiökokouksessaan.

BFVC laatii oman tilinpäätöksensä ja sen yhtiökokous järjestetään Business Finlandin tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen. Jos ilmenisi, että yhtiökokouksella on vaikutusta Business Finlandin tilinpäätöksen sisältöön, BFVC toimittaa Business Finlandille tarvittavat lisätiedot.

TAULUKKO 8 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, ALKAVIEN YRITYSTEN PÄÄOMASIIJOITUSTOIMINTA.

ALKAVIEN YRITYSTEN PÄÄOMASIIJOITUSTOIMINTA				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 TAVOITE
Vuoden aikana tehtyjen uusien rahastositoumusten lukumäärä, kpl (TAE)	0	1	4	1-3
Business Finland Venture Capital Oy:n rahastosijoituskohteiden vuosittainen pääomanlisäys, milj. euroa ¹⁵	8	17	135	100

¹⁵ Pääomanlisäykseen lasketaan uusien rahastosijoituskohteiden pääomat vuoden lopulla sekä vuoden aikana tapahtuneet pääoman korotukset aiemmissa rahastosijoituskohteissa. Pääomanlisäykseen lasketaan mukaan Business Finland Venture Capital Oy:n ja rahastosijoituskohteiden muiden sijoittajien sijoitukset.

4 TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

TAVOITE 4: BUSINESS FINLAND TOIMII KUSTANNUSTEHOKKAASTI

KANSALLISEN HANKINTASTRATEGIAN TOTEUTTAMINEN

Business Finland on sitoutunut kansallisen hankintastrategian tavoitteiden edistämiseen hankintatoimensa osalta ja edistänyt hankintojen strategista johtamista ja hankintataitoja sekä ottanut käyttöön Valtiokonttorin kansallisen hankintaosaamisen itsearviointityökalun. Business Finland on lisäksi osallistunut KEINO- ja TOIMI2-projekteihin, joissa kehitetään innovatiivista, kestävän kehityksen mukaista hankintatoimintaa.

DIGITALISAATION EDISTÄMINEN

Työ- ja elinkeinoministeriön dTEM digikypsyysarviosta, joka tehtiin vuonna 2023 itsearviona, Business Finland sai keskiarvoksi 2,57 asteikolla 1-5 (tavoite >3,2). Asetettua tavoitetta ei siten saavutettu. Business Finland on jäänyt asetetusta digikypsyystavoitteesta kahtena vuotena peräkkäin (v. 2022 asiantuntija-arvio 2,91, tavoite >3,1, v. 2021 itsearvio 3,26, v. 2020 asiantuntija-arvio 2,93).

Erot itsearviointin tuloksissa johtunevat vastaajajoukon osittaisesta vaihtumisesta eri arviointikerroilla.

Business Finland on kehittänyt asiakaskeskeisyysaktiviteettien ja asiakkaiden digipalveluita, aloittanut Business Finlandin rahoitustoiminnon ja järjestelmäkokonaisuuden uudistusta ja saanut valmiiksi kokonaisarkkitehtuurin hallintaprojektin sekä aloittanut sen jalkautuksen rahoitustoiminnan ja matkailun edistämisen liiketoimintakyvykkyyksien kuvaamisella. Business Finlandille on tehty digivisio, aloitettu digitalisaation ohjauksen uudelleen määrittely sekä aloitettu avainhenkilöiden digivalmennuksen suunnittelu työ- ja elinkeinoministeriön yhteishankkeena.

TAVOITE 4: TULOSMITTARIT

Toiminnan tehokkuutta kuvataan rahoitustyön kustannusten prosenttiosuutena myönnetystä rahoituksesta. Mittarin arvo oli 2,6 %. Ilman RRF-rahoitusta laskettuna se olisi 2,7 %. Mittarin toteuma on noussut vuodesta 2022 (2,3 %), mikä selittyy erityisesti myönnetyn rahoituksen määrän pienentymisellä RRF-rahoituksen määrän pienentyessä; vuoden 2023 aikana tehtiin viimeiset RRF-rahoituspäätökset. Rahoituksen kokonaiskustannuksina on huomioitu sekä Innovaatorahoituskeskuksen, että Business Finland yhtiön rahoitustyölle kohdistetut kustannukset. Myönnetyn rahoituksen määrä vuonna 2023 oli 750

milj. euroa (v. 2022: 881,5 milj. euroa). Myönnettyyn rahoitukseen on laskettu mukaan sekä innovaatorahoitus että elinkeinorahoitus. Lukuihin sisältyy RRF-rahoitusta 59 milj. euroa.

Business Finlandin asiakasmäärän suhde toimintamenoihin (58 asiakasta / milj. euroa) jäi jonkin verran tavoitetasosta (67). Tämä johtuu siitä, että kokonaisasiakasmäärä laski noin 500 verrattuna vuoteen 2022. Suurin osa asiakasmäärän laskusta johtuu elinkeinorahoituksen asiakasmäärän laskusta. Osa johtuu de minimis -rahoituksen ennakoitua suuremmasta kysynnästä, jonka vuoksi Business Finlandin oli suljettava Innovaatioseteli-, Tempo- ja Market Explorer -instrumenttien hakemuspalvelu loppuvuonna 2023. Erityisesti aivan loppuvuodesta 2023 asiakasmääräkertymää ei juuri enää tapahtunut, mutta toimintamenot kuitenkin kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Töitä tehtiin siis pääasiassa sellaisten asiakkaiden parissa, joita oli jo palveltu aiemmin vuoden aikana.

Uuden t&k&i-rahoitushakemuksen käsittelyaika pk-yrityksille oli 58 päivää. Käsittelyaika on hieman kasvanut verrattuna vuoteen 2022, johtuen resurssivajauksesta, mutta on silti reilusti tavoitetasoa paremmalla puolella. Laajojen co-innovation-projektikokonaisuuksien käsittely on tehostunut ja yksittäisten hakemusten käsittelyssä on priorisoitu käsittelyn nopeutta.

TAULUKKO 9 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 TAVOITE
10. Rahoitustyön kokonaiskustannus / myönnetty rahoitus, %. ¹⁶ Rahoitustyön kokonaiskustannukset/myönnetty rahoitus, % ilman häiriö- ja RRF-rahoitusta	2,8	2,3	2,6	2,8–3,0
	2,5	2,9	2,7	
11. Business Finlandin asiakkaiden lukumäärä / yhteenlasketut toimintamenot (operatiiviset kustannukset yhteensä), asiakasta / milj. euroa. ¹⁷	62	61	58	> 67
12. Uuden t&k&i-rahoitushakemuksen käsittelyaika pk-yrityksille (vrk).	84 ¹⁸	43	58	≤ 70

¹⁶ Vuonna 2021 mittarin laskennassa on mukana myönnetty häiriölainarahoitus ja näistä aiheutuvat kokonaiskustannukset.

¹⁷ Asiakkaiden lukumäärässä ei ole mukana asiakkaita, joiden ainoa asiointimuoto on koronaviruspandemiaan liittyvä poikkeustilannerahoitus, sillä koronarahoitus on Business Finlandin normaalista toiminnasta poikkeava erillistehtävä.

¹⁸ Vuoden 2021 tilinpäätöksessä raportoitu vuoden 2021 toteuma (84 vrk) sisältää vain osan laskennan piiriin kuuluvista projekteista. Kun kaikki projektit otetaan mukaan laskentaan, käsittelyaika on 55 vrk. Virhe johtuu raportointijärjestelmän asetuksista, jotka on korjattu loppuvuonna 2022. Vuosien 2022 ja 2023 toteumat on laskettu korjatuilla asetuksilla.

TAULUKKO 10 TYÖAJAN SEURANTAJÄRJESTELMÄSTÄ SAATU TYÖPANOKSEN KOHDISTUMINEN ERI YDINTOIMINNOILLE.

YDINPROSESSI	2021		2022		2023	
	TYÖAIKA	HTV	TYÖAIKA	HTV	TYÖAIKA	HTV
Rahoitus	95.3 %	131	95.5 %	139	93%	166
Ohjaus ja kehittäminen	2.9 %	4	2.4 %	4	2%	4
Strategiset ohjelmat	1.8 %	2	2.0 %	3	5%	9
Yhteensä	100.0 %	138	100.0 %	146	100.0 %	178

4.1 TOIMINNAN TUOTTAVUUS

Työpanoksen kokonaismäärä Rahoituskeskuksessa kasvoi 22,5 % vuoteen 2022 verrattuna. Kasvu johdetaan Business Finland Oy:stä liikkeenluovutuksella Rahoituskeskukseen siirtyneen henkilöstön lisäyksistä.

4.2 TOIMINNAN TALOUDELLISUUS

Toiminnan kustannusjakauma selvitettiin toimintolaskennan ja sen taustalla olevan työajan kohdentamisen avulla. Rahoituskeskuksen toimintoihin sisältyy tehtäviä, joiden osalta tehokkuuden tunnusluvut ovat vain suuntaa antavia. Toiminnallisen tehokkuuden mittaus ja raportointi toteutetaan sijaissuureiden avulla. Kehitystä seurataan kohdistamalla kustannukset ja työpanokset ydinprosesseille. Laskennassa ei ole huomioitu palvelusopimuksella tehtyjä ostoja Business Finland Oy:ltä.

Toiminnan kokonaiskustannukset nousivat vuoteen 2022 verrattuna. 17 %. Kasvu selittyy liikkeenluovutuksella tehtyjen De minimis -rahoitustoimintojen siirrosta Rahoituskeskukseen.

TAULUKKO 11 TOIMINTOLASKENNAN TULOKSENA SAATU KUSTANNUSTEN KOHDISTUMINEN ERI YDINTOIMINNOILLE.

YDINPROSESSI	2021		2022		2023	
	1 000 €	%	1 000 €	%	1 000 €	%
Rahoitus	14 947	89.5 %	17 068	95.3 %	19 449	93%
Ohjaus ja kehittäminen	1 445	8.7 %	461	2.6 %	484	2%
Strategiset ohjelmat	306	1.8 %	380	2.1 %	1 016	5%
Yhteensä	16 697	100.0 %	17 909	100.0 %	20 949	100.0 %

4.3. MAKSULLISEN TOIMINNAN TULOS JA KANNATTAVUUS

Maksullisen palvelutoiminnan tuottoja ei ollut vuonna 2023 lainkaan, joten maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa ei esitetä.

4.4 YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN KUSTANNUSVASTAAVUUS

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat niin vähäiset, että kustannusvastaavuuslaskelmaa ei esitetä.

5 TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

5.1 SUORITTEIDEN MÄÄRÄT JA AIKAANSAADUT JULKISHYÖDYKKEET

Tässä luvussa Business Finlandin toimintaa vuonna 2023 kuvataan Business Finlandin keskeisten kokonaisuuksien ja palvelualueiden näkökulmista.

5.1.1 RAHOITUSPALVELUT

Business Finland tarjoaa rahoitusta tutkimukseen, tuotekehitykseen ja monenlaisiin liiketoiminnan kehittämisen tarpeisiin erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille. Suuret yritykset ja tutkimusorganisaatiot voivat saada rahoitusta yhteisiin projekteihin pk-yritysten kanssa.

Business Finlandin rahoitus on joko innovaatio- tai elinkeinorahoitusta. Alkuvuonna 2023 alle 100 000 euron de minimis -rahoituspäätökset tehtiin ja hankkeet käsiteltiin Business Finland osakeyhtiössä. Business Finland -lakimuutoksen¹⁹ myötä ne siirrettiin Innovaatiorahoituskeskukseen 1.8. alkaen.

¹⁹ Laki Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland nimisestä osakeyhtiöstä (1146/2017) ja Laki Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain muuttamisesta (503/2023).

Vuonna 2023 Business Finlandista on haettu rahoitusta 1040 milj. euroa (7014 hakemusta), josta innovaatio-rahoitusta 794 milj. euroa (2089 hakemusta) ja elinkeinorahoitusta 246 milj. euroa (4925 hakemusta). Lisäksi ennen päätöstä peruttuja hakemuksia on ollut 439 kpl. Business Finland on myöntänyt rahoitusta 750 milj. euroa (4438 rahoituspäätöstä), josta innovaatorahoitusta 566,8 milj. euroa (1161 rahoituspäätöstä) ja elinkeinorahoitusta 182,8 milj. euroa (3277 rahoituspäätöstä). Luvuissa on mukana RRF-ohjelmasta haetut ja myönnetyt määrät. Haetun ja myönnetyn rahoituksen määrät sisältävät jäsenmaksuja, joita vuonna 2023 on ollut 23,6 milj. euroa. Myönnetystä rahoituksesta 27 milj. euroa (1497 kpl) on Business Finland osakeyhtiön tekemiä, josta innovaatorahoitusta 10,2 milj. euroa ja elinkeinorahoitusta 16,4 milj. euroa. Business Finland osakeyhtiö ei ole tehnyt RRF-päätöksiä.

BUSINESS FINLANDIN RAHOITUSTOIMINNAN VOLYYMI 2023

- **Rahoitusta haettu** yht. 1 040 milj. e
(innovaatorahoitus: 794 milj. e ja elinkeinorahoitus: 246 milj. e).
- **Hakemusmäärät:** yht. 7 014 kpl
(innovaatorahoitus: 2 089 kpl ja elinkeinorahoitus: 4 925 kpl).
- **Rahoitusta myönnetty** yht. 750 milj. e
(innovaatorahoitus: 566,8 milj. e ja elinkeinorahoitus: 182,8 milj. e). *)**)
- **Rahoituspäätökset:** 4438 kpl
(innovaatorahoitus: 1161 kpl ja elinkeinorahoitus: 3 277 kpl).
- **Myönnetystä rahoituksesta:** yrityksille 598,6 milj. e, josta RRF rahoitusta 50,1 milj. ja tutkimukseen 150,9 milj. e, josta RRF-rahoitusta 8,7 milj.

*) Myönnetystä rahoituksesta 27 milj. e, 1 497 kpl, on Business Finland Osakeyhtiön tekemiä. Tästä innovaatorahoitusta on 10,2 milj. ja elinkeinorahoitusta 16,4 milj.

**) Haetun ja myönnetyn rahoituksen määrät sisältävät jäsenmaksuja. Vuonna 2023 myönnetystä rahoituksesta 23,6 milj. euroa oli jäsenmaksuja.

Business Finlandin myöntämästä rahoituksesta 599 milj. euroa kohdistui yrityksille ja 151 milj. euroa tutkimukseen. Myönnetystä rahoituksesta 58,8 milj. euroa oli RRF-rahoitusta, josta 49,0 milj. euroa oli innovaatorahoitusta ja 9,9 milj. euroa elinkeinorahoitusta. Yrityksille myönnetystä rahoituksesta 50 milj. e oli RRF-rahoitusta. Tutkimukseen myönnetystä rahoituksesta 9 milj. euroa oli RRF-rahoitusta.

Konkurssiin asetettujen innovaatio- ja elinkeinorahoitusasiakkaiden määrä nousi ennätyslukemiin. Asiakasyrityksiä asetettiin vuonna 2023 konkurssiin 528 (v. 2022 404, v. 2021: 245). Luvussa on mukana ne yritykset, joille on maksettu rahoitusta viiden vuoden aikana ennen konkurssia (yht. 43,5 milj. euroa) tai joilla on vielä lainaa maksamatta takaisin (yht. 63,0 milj. euroa). Yrityksistä 350 oli saanut häiriörahoitusta.

Vuonna 2020, Covid-19-pandemian myötä Business Finlandille myönnettyyn ns. häiriötilannerahoitukseen liittyvä työ painottui vuonna 2023 rahoitettujen projektien loppumaksatuksiin, seurantaan ja valvontaan. Loppuvuonna 2023 käynnissä oli enää muutamia projekteja. Häiriörahoitusta saaneista asiakkaista 13100 on ollut Business Finlandille uusia, joille ei ollut myönnetty rahoitusta ennen vuotta 2020. Näistä yrityksistä 13 % on hakenut koronarahoituksen jälkeen muuta de minimis- tai innovaatorahoitusta. Suosituimmat palvelut ovat olleet Innovaatioseteli ja Tempo. T&K- ja NIY-hankkeita on käynnistynyt yhteensä 58 kpl, mikä tarkoittaa, että 0,4 % häiriörahoituksen uusista asiakkaista on jatkanut

T&K-toimintaan. Tämä kertoo, että matalan kynnyksen de minimis -rahoitus on tehoton T&K-toiminnan kannustin. Päinvastoin tuella vaikuttaa olevan tuottavuutta pitkäkestoisesti alentavia seurauksia.

Business Finland on vuonna 2023 myöntänyt rahoitusta EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF, Rescue and Resilience Facility)²⁰. Rahoituspäätökset on tehty ohjelmasuunnitelman ja -aikataulun mukaisesti vuoden 2023 loppuun mennessä. Vuonna 2024 RRF-projekteihin liittyvä työ Business Finlandissa tulee keskittymään projektien loppuun saattamiseen, seurantaan ja valvontaan. RRF-rahoitus tähtää innovatiivisten, kestävästä kehitystä ja digitalisaatiota edistävien ratkaisujen kehittämiseen kansainvälisille markkinoille. RRF-rahoitus on avustusmuotoista. RRF-rahoituksesta on kerrottu myös luvuissa Innovaatorahoitus ja Elinkeinorahoitus.²¹

²⁰ Tässä tarkastellaan Business Finlandin saamaa RRF-rahoitusvaltuutta. Business Finland on saanut käyttöönsä myös RRF-toimintamenoa, josta on kerrottu Luvussa 7.2.4.

²¹ Tarkastelu on tehty Business Finlandin saaman RRF-rahoituksen eli RRF-momenttien näkökulmasta, ellei toisin ole mainittu. RRF-tietoja voitaisiin esittää myös RRF-ohjelma-luokitustiedon näkökulmasta, jolloin tarkastellaan RRF-avainaloihin liittyviä hankkeita, jotka täyttävät EU:n RRF-kriteerit, mutta joita on voitu rahoittaa RRF-rahoituksen lisäksi tai sijaan Business Finlandin omalta rahoitusmomentilta. Tällaiset hankkeet voivat olla esimerkiksi eri osapuolten välisiä yhteishankkeita, joiden kokonaisuus on merkitty RRF-ohjelma-luokitustiedon alle. Tarkastelu on lisäksi tehty vuoden 2023 myöntöpäätösten näkökulmasta. Vuonna 2023 on käytetty vuodelta 2022 siirtynyttä rahoitusvaltuutta. Sen vuoksi vuoden 2022 RRF-rahoitusluvut eivät täysin täsmää EU:n Business Finlandille vuodelle 2023 myöntämään RRF-rahoituksen määrään.

BUSINESS FINLANDIN RRF RAHOITUKSEN VOLYYMI 2023

- Haettu rahoitus 135,2 milj. euroa (avustus 124,9 milj.e + laina 1,3 milj.e + tutkimus 8,9 milj. e)²²
- Myönnetty rahoitus 58,8 milj. euroa (avustus 50,1 milj.e + tutkimus 8,7 milj.e)
- 169 rahoitushakemusta (avustus 154 kpl + laina 1 kpl + tutkimus 14 kpl)²³
- 87 myönnteistä rahoituspäätöstä (avustus 71 + tutkimus 16)

²² RRF-ohjelmasta haettu määrä.

²³ RRF-ohjelmasta haettu määrä.

KUVA 1 TUNNUSLUKUJA BUSINESS FINLANDIN RAHOITTAMISTA PK-YRITYKSISTÄ.

Vienti kasvoi Business Finlandin rahoittamissa pk-yrityksissä 53 % vuosina 2019–2022, ja niiden liikevaihto samalla ajanjaksolla 39 % (yritykset, joiden projekti päättyi vuosina 2016–2019, yhteensä 2873 yritystä). Viennin osuus liikevaihdosta 2022 oli 41 %. Pk-asiakasyritysten tuottavuus laski vuosina 2019–2022 9 % (tämä johtui lähinnä työvoiman voimakkaasta kasvusta). Pk-asiakasyritysten työpaikkojen määrä kasvoi 17 % 13096 henkilöllä vuosina 2019–2022 ja yritysten maksama palkkasumma 35 %.

Vuonna 2023 päättyneissä Business Finlandin rahoittamissa projekteissa syntyi 1749 uutta tai parannettua prosessia, palvelua, tuotetta tai sovellusta (v. 2022: 1663) sekä 485 patenttia tai patenttihakemusta (v. 2022: 639). Suurin osa patenteista tulee Tutkimus, kehitys ja pilotointi -hankkeista.

KUVA 2 TUNNUSLUKUJA BUSINESS FINLANDIN RAHOITTAMISTA, VUONNA 2023 PÄÄTTYNEISTÄ PROJEKTEISTA.

5.1.1.1 INNOVAATORAHOITUS:

BUSINESS FINLANDIN INNOVAATORAHOITUS 2023

- Haettu rahoitus 794 milj. euroa, josta 30 milj. euroa RRF-rahoitusta²⁴
- Myönnetty rahoitus 566,8 milj. euroa ^{*)}, josta RRF-rahoitusta 49 milj. euroa
- 2089 rahoitushakemusta, joista RRF: 131 kpl²⁵
- 1161 myönteistä rahoituspäätöstä ^{*)}, joista 80 RRF

^{*)} Myönnetystä innovaatorahoituksesta 10,3 milj. e, 180 kpl, on Business Finland osakeyhtiön tekemiä.

^{**)} Luvut sisältävät uudet hakemukset ja jaksorahoitteisten hankkeiden jaksopäätökset.

²⁴ RRF-ohjelmasta haettu määrä.

²⁵ RRF-ohjelmasta haettu määrä.

Haetun innovaatorahoituksen määrä ja lukumäärä laski vuonna 2023. Haettu rahoitus oli 794 milj. euroa, 2089 hakemusta, josta RRF-rahoitusta 30 milj. e, 131 kpl (v. 2022: 986 milj. e, 2236 hakemusta, josta RRF-rahoitusta 134 milj. e, 376 kpl). Haetun rahoituksen määrä projektia kohti laski yritysprojekteissa edellisen vuoden tasosta, joka oli poikkeuksellisen korkea. Keskimääräinen haettu rahoitus vuonna 2023 oli 352 886 euroa/hanke (v. 2022 419 768 ja vuonna 2021: 267 983. Luvuissa on mukana TKI-laina häiriötilanteisiin.)

Business Finland myönsi innovaatorahoitusta vuonna 2023 kaikkiaan 566,8 milj. euroa, 1161 rahoituspäätöstä, josta RRF-rahoitusta 48,9 milj. e, 80 kpl (v. 2022: 682,6 milj. euroa, 1251 rahoituspäätöstä, josta RRF-rahoitusta 190 milj. e, 199 kpl). Business Finlandin innovaatorahoituksesta yrityksille 46 % kohdistui teollisuuden, 52 % palveluiden toimialoille ja 2 % muille toimialoille.

Myönnetystä innovaatorahoituksesta 74 % oli avustus- ja tutkimusmuotoista ja 26 % lainamuotoista. Rahoituksesta 18 % on käytetty tuotteiden ja 53 % palveluiden kehittämiseen, loput 29 % muuhun kehittämiseen (esim. perusosaamiseen projektin alueelta, teknologiaan, jolla useita sovelluksia, yritysten kilpailukykyyn). Volyymitaan ylivoimaisesti tärkeimpänä yritysten rahoitusinstrumenttina säilyi edelleen rahoitus tutkimus- ja kehittämisprojekteihin. T&K-rahoitusta myönnettiin 542 projektiin yhteensä 312 milj. euroa, josta lainojen osuus oli 140 milj. euroa (45 %). Edelliseen vuoteen verrattuna projektien keskimääräinen rahoitus ja lainojen osuus nousi. Tutki-

mushankkeiden, sisältäen tutkimuksesta liiketoimintaa (TUTL), elinkeinoelämän kanssa verkottuneen tutkimuksen (Co-creation, Co-Innovation) sekä Co-Research, rahoitus oli noin 151 milj. euroa 289 hankkeeseen (v. 2022: 179 milj. euroa 269 hankkeeseen). Julkisen tutkimuksen projektien saama rahoitus on siis laskenut, mutta projektien määrä on noussut. Volyymltaan eniten myönnettiin yritysten avustusta 269 milj. euroa. Lainaa myönnettiin 147 milj. euroa. Vuoteen 2022 verrattuna lainan suhteellinen osuus on lisääntynyt 3 prosenttiyksikköä.

Innovaatorahoitusta saaneiden uusien yritysasiakkaiden lukumäärä nousi 10,2 %. Uuden asiakkaan määrittelyä on tarkennettu vuonna 2023. Nousu oli mikroyritysten määrässä, pienten ja keskisuurten uusien yritysten määrä laski, suurten pysyi samalla tasolla. Uusille yrityksille myönnetty rahoitus sen sijaan laski eli uusille yrityksille myönnetyn rahoituksen keskikoko laski 18 %. Uusille yrityksille myönnettiin 21,4 milj. euroa (v. 2022: 23,7 milj., v. 2021: 13,6 milj. euroa).

Innovaatorahoituksen hakemusten hylkäysprosentti oli 36 %. Hylkäysprosentti laski sekä yritysten projekteissa että julkisen tutkimuksen projekteissa selvästi ja oli yritysprojekteissa 41 %. (v.2022 47 % v. 2021: 53 %, v. 2020: 40 %; v. 2021: TKI-laina häiriötilannerahoituksessa 60 % ja innovaatorahoitus ilman häiriölainaa 51 %). Julkisen tutkimuksen projekteissa hylkäysprosentti jat-

koi laskuaan ja oli nyt ennätysellisen alhaalla 19 %:ssa (v.2022: 28 %, v. 2021: 41 %, v. 2020: 57 %).

Vuonna 2023 projektisalkussa oli 4 108 projektia (v. 2022: 5802). Projektisalkun koko on siis laskenut. Käsiteltyjen ja seurattavien hankkeiden kokonaismäärään lasketaan mukaan kaikki vuonna 2023 hylkäävän tai hyväksyvän rahoituspäätöksen saaneet projektit, sekä aiemmin rahoitetut hankkeet, joiden seuranta oli kesken vuoden lopussa.

Innovaatorahoituksen maksatuspäätösten yhteismäärä laski 2,8 %. Lasku kohdistuu yritysten maksatuspäätöksiin, joiden määrä laski 6,6 %. Julkisen tutkimuksen maksatuspäätösten määrä nousi 8,3 %. Yritysmaksatusta oli vuonna 2023 yhteensä 2 950 kappaletta (v. 2022: 3158 kpl).

Yritysten uusien hakemusten käsittelyaika nousi pk-yrityksillä ja laski suurilla yrityksillä. Käsittelyajan mediaani pk-yrityksillä oli 56 vrk (vuonna 2022: 43 vrk) ja suur-yrityksillä 95 vrk (vuonna 2022: 126 vrk). Maksupyyntöön ja raportin käsittelyajat nousivat sekä pk-yrityksillä että suurilla yrityksillä. Pk-yrityksillä käsittelyaika oli 29 vrk (vuonna 2022: 25 vrk) ja suurilla yrityksillä 44 vrk (v. 2022: 39 vrk).

5.1.1.2 ELINKEINORAHOITUS

BUSINESS FINLANDIN ELINKEINORAHOITUS 2023

- Haettu rahoitus 246,1 milj. euroa, josta 96 milj. e RRF-rahoitusta.
- Myönnetty rahoitus 182,8 milj. euroa*), josta 9,9 milj. e RRF-rahoitusta.
- 4 925 rahoitushakemusta, josta 38 RRF-rahoitukseen.
- 3 277 myönteistä rahoituspäätöstä*), joista 7 RRF-rahoitusta.

*) Myönnetystä elinkeinorahoituksesta 16,4 milj. e, 1 317 kpl, on Business Finland osakeyhtiön tekemiä.

Innovaatorahoituspalvelujen lisäksi Business Finlandin tarjoama kattaa myös elinkeinorahoituspalveluja. Näitä olivat vuonna 2022 AV-alan tuotantokannustin, Energiatuki, Energiatuki -investointihanke, Energiatuki -selvityshanke, Exhibition Explorer, Group Explorer, Market Explorer, Talent Explorer, Innovaatioseteli, Laivanrakennuksen innovaatiotuki, Materiaalikatselmus ja Kiertotalouden investointiavustus. Lisäksi tehtiin yksi päätös Kehitysrahoitus liiketoiminnan häiriötilanteessa -rahoituspalveluun.

Vuonna 2023 Business Finlandista haettiin elinkeinorahoitusta 246,1 milj. euroa, 4 925 hakemusta, josta RRF-rahoitusta 96 milj. euroa, 38 kpl (v. 2022: 204,1 milj. e, 4 799 kpl, josta RRF-rahoitusta 24 milj. euroa 17 kpl). Business Finland myönsi elinkeinorahoitusta vuonna 2023 kaikkiaan 182,8 milj. euroa, 4 925 rahoituspäätöstä, josta RRF:ää 9,9 milj. euroa, 7 kpl (v. 2022: 199,0 milj. euroa, josta RRF 82,5 milj.).

Rahoitushakemuksia elinkeinorahoituksen palveluihin saatiin 4 925 kpl, joista RRF-hakemuksia oli 7 (v. 2022: 4 799 kpl). Myönteisiä rahoituspäätöksiä tehtiin 3 277 kpl, joista RRF-rahoitusta oli 7 kpl (v. 2022: 3 350 kpl). Hakemusten hylkyprosentti nousi vuodesta 2022 ja oli nyt 29 % (Vuonna 2022: 27 %).

Elinkeinorahoitusta saaneita yrityksiä on siirtynyt innovaatorahoituksen asiakkaisiksi. Business Finlandin elinkeinorahoitusta saaneista yrityksistä, jotka eivät ole aikaisemmin olleet Business Finlandin asiakkaita, 156 on saanut sen jälkeen hyväksytyyn innovaatorahoituspäätöksen vuonna 2023 (v. 2022: 196). Suurimpana ryhmänä innovaatioaseteliasiakkaat, joita siirtyi 107 (v. 2022: 111). Tyypillisesti näille uusille tehtiin ensimmäisenä Tempo-rahoituspäätös.

Elinkeinorahoituksessa uuden hakemuksen käsittelyaika nousi ja oli 22 vuorokautta (v. 2022: 12 vrk). Käsittelyajat nousivat monissa rahoituspalveluissa, selvimmän Energiatuissa, Market- ja Talent Explorer:ssa. Elinkeinorahoituksen maksatusten käsittelyajan mediaani sen sijaan laski selvästi 24 vuorokaudella ja oli 13 vrk. (v. 2022: 37 vrk).

5.1.2 ASiantuntijapalvelut

MISSIOT, VERKOSTOPALVELUT SEKÄ OHJELMATOIMINTA

Business Finlandin missioilla vastataan pitkäjärteistä ja laajaa yhteiskuntatasolla tehtävää työtä edellyttäviin globaaleihin haasteisiin auttaen samalla suomalaisia yrityksiä hyödyntämään systeemisten muutosten seurauksena syntyviä uusia markkinamahdollisuuksia. Vuonna 2023 missiot Zero Carbon Future ja Digital Native Finland jatkoivat toimintaansa. Lisäksi käynnistettiin kolme uutta missiota: Circular Transition for Zero Waste, Immersive Digital Life ja Healthcare Reimagined 2035.

Verkostopalveluilla edistetään kansainvälisesti kilpailukykyisiä ekosysteemejä ja yhteistarjoamia, rakennetaan houkuttelevaa innovaatioympäristöä sekä kannustetaan suomalaisia toimijoita hyödyntämään eurooppalaisia verkostoja. Business Finland auttaa ekosysteemejä kehittämään tarjoamalla verkostoitumis-, kansainvälistymis- ja rahoituspalveluja. Ekosysteemit parantavat yritysten mahdollisuuksia innovoida, kasvaa ja menestyä kansainvälisessä kilpailussa. Erityisesti pk-yritykset saavat eväitä kasvuun ja suuret, usein veturiyrityksinä toimivat, vauhtia uudistumiseen. Ekosysteemien ja verkostojen rakentaminen ovat keskeisiä instrumentteja missioiden toteuttamisessa.

Ekosysteemien ja verkostojen rakentamista tehdään erityisesti Business Finlandin ohjelmissa ja kampanjoissa. Business Finlandin ohjelmat ovat rahoitus- ja asiantuntijapalveluiden kokonaisuuksia, joiden avulla yri-

tyksille tarjotaan verkostoja ja tietoa kansainvälisen liiketoiminnan kehittämisen tueksi. Ohjelmissa aktivoidaan ja rahoitetaan tutkimus- ja innovaatiohankkeita. Ohjelmat mahdollistavat toimialojen poikkialaisen uudistumisen ja niissä tarjottavat palvelut tukevat asiakkaiden innovaatio-toimintaa ja kansainvälistä kasvua. Ohjelmatoimintaa toteutetaan missiolähtöisesti, mikä edistää hyödyntämään erityisesti uusia markkinamahdollisuuksia, joita syntyy systeemisten muutosten seurauksena.

Vuonna 2023 oli käynnissä kahdeksan ohjelmaa, joista 6G Bridge, Dataeconomy, Decarbonized Cities sekä Hydrogen and Batteries jatkuvat vuoden 2023 jälkeen. Vuonna 2023 päättyi neljä ohjelmaa: Digital Trust, Sustainable Manufacturing, Food ja Experience Commerce. Vuonna 2023 oli käynnissä kuusi kampanjaa, joista Quantum Computing ja Decarb Maritime & Ports jatkuvat vuoden 2023 jälkeen. Vuonna 2023 päättyi neljä kampanjaa: RRF Health, RRF Decarbonizing Industries, RRF Low Carbon built environment sekä RRF Creative Business. Loppuvuodesta on käynnistetty neljän uuden missiolähtöisen ohjelman ja yhden uuden kampanjan valmistelut.

Lisää luvuissa 3.2.4 ja 3.2.5.

KANSAINVÄLISEN KASVUN PALVELUT

Business Finlandin kansainvälinen verkosto auttaa Business Finlandin asiakkaita tunnistamaan lupaavia liiketoimintamahdollisuuksia ja löytämään sopivia kumppaneita ja kontakteja globaaleilta markkinoilta. Yhteistyö ulkoasiainministeriön kanssa on tärkeää. Business Finlandin saama asiakaspalaute kansainvälistymispalvelustaan oli vuonna 2023 erinomaisella tasolla (4,5 asteikolla 1–5). Kansainvälistä vienninedistämispalvelua saaneista yrityksistä 85 % on saanut Business Finlandilta palveluita aiemmin Suomessa.

Lisää luvussa 3.2.2.

FINLAND PROMOTION SERVICES

Finland Promotion Services -palveluilla Business Finland edistää Suomeen suuntautuvia ulkomaisia investointeja ja pääomasijoituksia (Invest in Finland), Suomeen suuntautuvaa ulkomaista matkailua (Visit Finland), työperäistä maahanmuuttoa (Work in Finland), suurtapahtumia sekä promootioalustoja maailmalla, AV-tuotannon systeemistä kehittämistä palveluviennin toimialana (Film in Finland) sekä Suomen kaupallista maakuvaa.

Invest in Finlandin, Visit Finlandin ja Work in Finlandin toiminnasta on kerrottu luvuissa 3.2.3, 3.2.4 ja 3.2.5.

Suomen asema AV-tuotantopaikkana kehittyi positii-visesti, vaikka kilpailu alalla on kovaa. Business Finland järjesti vuonna 2023 useita tutustumismatkoja Suomeen ja oli mukana suurissa kansainvälisissä tapahtumissa. AV-tuotantokannustimen jatkumisen arvaamattomuus loi epävarmuutta.

Suomen asema Anholt Ipsosin maabrändi-indeksissä parani vuonna 2023 sijalle 15 (v. 2022 sija 16). Business Finland on edistänyt maakuvaa mm. Good News from Finland -verkkosivuilla, maailmanlaajuisilla media-aktiivoinneilla sekä viidellä mediakiertueella, joihin osallistui 42 kansainvälistä toimittajaa. Kiertueilla keskityttiin Suomen kestävään kehitykseen ja liitettävyyteen, kuten vihreää siirtymään.

Osaka Expo 2025 pohjoismainen yhteistyöhanke käynnistettiin vuonna 2023 virallisesti.

PALVELUTARJOOMAN HALLINTA, MARKKINOINTI JA VIESTINTÄ

Palvelutarjooman hallinnassa, markkinoinnissa ja viestinnässä Business Finland kehittää kyvykkyyksiään toimia entistä asiakaslähtöisemmin. Vuonna 2022 päivitetty asiakkuusstrategia on ohjannut asiakasportfolion uudistumistyötä vuonna 2023. Työn myötä Business Finland on kohdentanut työtään erityisesti Business Finlandin strategisten vaikuttavuustavoitteiden edistämisen kannalta merkityksellisiin asiakkaisiin. Asiakasaktivoinnissa on otettu käyttöön asiakkuuden hoitomalli ja segmentointimalli. Business Finlandin palveluita on kohdistettu selkeämmin asiakkaiden tunnistettujen tarpeiden pohjalta. Asiakkaan helppokäyttöistä itsepalvelua ja digitaalisen palvelupolun edistämistä on kehitetty mm. My Business Finland -projektissa. Team Finland -asiakaspalvelupolun määrittelyä aloitettiin vuonna 2023. Työ jatkuu vuonna 2024. Asiakaskeskeisten asiakaspolkujen suunnittelu on ollut tärkeä osa Business Finlandin organisaatiomuutosprosessia.

Vuoden 2023 aikana Business Finlandilla oli n. 6 470 Suomessa toimivaa yritysasiakkuutta (v. 2022: 7 850, v. 2021: 17 100. Vuonna 2021 asiakasluvussa oli mukana runsaasti Korona-rahoituksen saaneita yrityksiä). Luvuissa ei ole mukana Invest in Finlandin eikä Visit Finlandin asiakkaita. Suurin osa Business Finlandin rahoitus- ja asiantuntijapalveluiden asiakkaista oli mikro- ja pienyrityksiä (n. 81 %). Kaikista yritysasiakkaista eniten tulee Uudenmaan maakunnasta (46 %), sitten Pirkanmaalta (10 %), Varsinais-Suomesta (9 %) ja Pohjois-Pohjanmaalta (6,5 %). Yritysasiakkaiden toimialoista eniten oli edustettuna teollisuus (24,6 %), informaatio ja viestintä (19,8 %) sekä ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta (16,9 %). Vuonna 2023 Business Finlandin asiakaina oli 30 tutkimuslaitosta (v. 2022: 32, v. 2021: 29).

T-Media Oy:n Luottamus&Maine-tutkimusten mukaan Business Finlandin maine yrityspäättäjien keskuudessa on hieman noussut (v. 2023: 3,55, v. 2022: 3,47, v. 2021: 3,44).

5.1.3 YHTEISET PALVELUT

Business Finlandin yhteiset palvelut varmistavat, että koko Business Finlandin toiminnalla on selkeä ja hyvin perusteltu strategia, ohjaus- ja johtamismalli, tarvittava kyvykkyys, toimintamallit ja kehittämishankkeet toiminnan jatkuvaan uudistamiseen sekä moderni ja luotettava hallinnollinen perusta.

Business Finlandin strategia on laadittu vuosille 2021–2025. Nykyinen strategia tukee pääministeri Petteri Orpon hallituksen ”Vahva ja välittävä Suomi” -ohjelman tavoitteita työllisyysasteen kasvattamisesta, julkisen talouden vahvistamisesta sekä tutkimus- ja kehittämispänsäntusten (T&K) kasvattamisesta. Business Finlandin strategiset tavoitteet linkittyvät hallitusohjelmaa toteutaviin työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan yhteiskunnallisiin vaikuttavuustavoitteisiin. Business Finlandin strategia on linkittynyt vuosittaiseen toiminnan suunnitteluun ja seurantaan strategiasta johdettujen tehtävien ja vuositavoitteiden kautta.

Business Finlandin kehittämishankekokonaisuuden ja projektijohtamisen toimintamallit tukevat strategian toimeenpanoa. Kehittämistoimintaa ohjaavat strategiasa määriteltyt viisi strategista painopistealuetta. Painopistealueita ja niissä vuonna 2023 tehtyjä kehittämistoimia ovat:

1. Proaktiivinen ja arvoa lisäävä kumppani asiakkaille, jossa on mm. edistetty EU:n ja muiden kansainvälisten verkostopalveluiden ja rahoitusten hyödyntämistä Suomessa, edistetty Team Finland -palvelupolun käyttöönottoa sekä siirrytty yhteiseen asiakkuuden hoitomalliin ja segmentointimalliin.
2. Vahva ja proaktiivinen toimija yhteiskunnassa, jossa on mm. tuettu päättäjäviestintää, hallitusohjelmavalmistelua ja -toimeenpanoa sekä viety temaattisen strategiatyön myötä valitut sisältöpainotukset Business Finlandin missiotoimintaan.
3. Kestävän liiketoiminnan muutosagentti, jossa on mm. jatkettu uusien kestävän kehityksen edistämiseen liittyvien palveluiden ja sisäisten toimintamallien kehittämistä sekä edistetty kestävän kehityksen kokonaisuuksia Business Finlandin missioiden avulla.
4. Paras työpaikka huippuasiantuntijoille, jossa on mm. pyritty vahvistamaan yhtenäistä organisaatiokulttuuria, edistetty tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja työelämän monimuotoisuutta sekä edistetty monipaikkaisuutta.
5. Toimintatavoilta ketterä ja laadukas organisaatio, jossa on mm. selkeytetty toimintaprosesseja, edistetty Business Finlandin kansainvälisen verkoston hyvää hallintoa, tunnistettu avainprosessien digitalisoinnin kehittämiskohteita sekä kehitetty dashboardeja tiedolla johtamisen tueksi.

Business Finland arvioi toimintaansa säännöllisesti EF-QM-viitekehyksellä. Vuonna 2023 arviointi tehtiin itsearviointina. Business Finlandin keskeisimpiä tunnistettuja vahvuuksia olivat strategia, positiivinen vaikuttavuus, hyvä työnantajamielikuva, asiakkaalle arvonluominen, hyvät suhteet sidosryhmiin sekä kestävän kehityksen rooli strategiassa ja monissa palveluissa. Keskeisiä parantamisalueita olivat operatiivisen toiminnan priorisointi, asiakaspolun ja palvelukokonaisuuden selkeyttäminen, digitaalisen kehityksen haltuunotto ja kiihdyttäminen, tiedolla johtaminen, kestävän kehityksen merkitys toimintaa ohjaavana tekijänä sekä henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen 19.3.2019 antamaan päätökseen (EOK/883/2018) liittyen, Business Finlandia koskeva lakimuutos (503/2023) astui voimaan 1.5.2023. Lakimuutoksella on haluttu selkiyttää Business Finlandin toiminnan oikeudellista perustaa.

5.2 PALVELUKYKY SEKÄ SUORITTEIDEN JA JULKISHYÖDYKKEIDEN LAATU

TAVOITE 5: BUSINESS FINLANDIN PALVELUIDEN LAATU SÄILYY KORKEANA JA TUOTTAA ASIAKKAILLE LISÄARVOA

Business Finlandin palveluiden laatu oli pääosin erinomaisella tasolla. Vuodesta 2022 vuoteen 2023 tärkeimmät asiakaskokemuksen mittarit yleistyytäisyys Business Finlandin palveluihin ja palveluiden suositteluhaluus paranivat molemmat hieman.

TAVOITE 5: TULOSMITTARI

Business Finland -asiakkaiden suositteluhaluus (NPS) oli vuonna 2023 erittäin hyvällä tasolla +68 nousten hieman vuodesta 2022 (+67). Tunnusluku koostuu Business Finlandin asiakkaiden halukkuudesta suositella Business Finlandin tarjoamia palveluita muille organisaatioille tai yrityksille. Laskennassa ovat mukana ohjelmien asiakkaat, Invest in Finlandin, Visit Finlandin, Talent Boostin, EU-rahoitusneuvonnan, yritysvaltuuskuntien, kansainvälisen verkoston, innovaatorahoituksen sekä Business Finlandin Fokus-asiakkaat. Tavoitetaso vuodelle 2022 oli +62.

Suositteluhaluus eli NPS lasketaan vähentämällä suositelijoiden (ne, jotka antavat arvosanan 9 tai 10 kysymykseen ”kuinka todennäköisesti voisit suositella

palveluitamme muille organisaatioille tai yrityksille?” asteikolla 0–10) prosentuaalisesta osuudesta kriittisten vastaajien (ne, jotka antavat arvosanan 0–6) prosentuaalinen osuus. NPS-arvo on kokonaisluku, joka sijoittuu välille -100 - +100. Yleisesti arvoa, joka ylittää +40 pidetään hyvänä ja arvoa, joka ylittää +50 pidetään erinomaisena.

Business Finlandin rahoitusasiakkaiden yleistyytäisyys saamaansa palveluun vuonna 2023 oli 4,3 asteikolla 1-5, jossa 1 = ei lainkaan tyytyväinen ja 5 = erittäin tyytyväinen. Palaute jatkui edellisvuosien tapaan hyvällä tasolla (v. 2022: 4,3). Asiakkaiden tyytyväisyys rahoituspalveluiden tuottamaan liiketoimintahyötyyn oli erittäin korkealla tasolla; 4,4 asteikolla 1–5 (v. 2022: 4,3). Erityisesti Business Finlandin asiantuntijoiden aktiivisuuden ja tavoitettavuuden, asiakaspalveluasenteen, kyvyn auttaa hakemuksen tekemisessä, kyvyn perustella rahoituspäätös, hakemuskäsittelyn ja raportoinnin sujuvuuden sekä Business Finlandin sähköisen asiointipalvelun arvioitiin olevan erittäin hyvällä tasolla. Myös rahoituspalveluiden tuottaman liiketoimintahyödyn arvioitiin olevan erittäin hyvällä tasolla. Muut olivat hyvällä tai melko hyvällä tasolla, joskin verkkosivuhjeistuksissa liittyen hakuprosessiin nähtiin olevan kehitettävää samoin kuin rahoituskriteerien selkeydessä.

Kielteisen rahoituspäätöksen saaneet olivat kautta linjan merkittävästi tyytymättömämpiä kuin myönteisen rahoituspäätöksen saaneet. Kielteisen päätöksen saaneiden tyytyväisyys Business Finlandin palveluihin ylipäättään oli keskiarvoltaan 3,1 (v. 2022: 3,2) ja suositteluhaluus -16 (v. 2022: -18), kun myönteisen päätöksen saaneet antoivat vastaavasti yleistyyväisyydeksi 4,5 ja suositteluhaluudeksi +73 (v. 2022: 4,5 ja +73).

Rahoitusasiakkaiden asiakstyytyväisyys vaihtelee maakuntatasolla yleistyyväisyyden osalta 3,7:n ja 4,6:n välillä (asteikko 1-5) ja suositteluhaluuden osalta +21:n ja +78:n välillä (asteikko -100 - +100). Ääripäissä vastaajien lukumäärät (N) ovat kuitenkin erittäin matalia, joten pitkälle meneviä johtopäätöksiä yksittäisten maakuntien luvuista ei voi tehdä.

Ekosysteemipalveluihin kuuluvien ohjelmien puitteisissa järjestettyjen tapahtumien osallistujien yleistyyväisyys nousi edellisvuodesta ollen keskiarvoltaan 4,3 asteikolla 1-5 (v. 2022: 3,7), kun taas suositteluhaluus pysytteli jokseenkin edellisvuoden tasolla ollen +60 (v. 2022: +63). Ohjelmatoiminnan osalta vuonna 2023 otettiin käyttöön myös ohjelmien sisällöllistä kehittämistä tukevat asiakaspalautekyselyt ohjelmien aktiviteetteihin osallistuneille yrityksille. Näitä kyselyitä ehdittiin toteuttaa kuitenkin vain muutama, joten yleistäviä johtopäätöksiä on liian aikaista vetää.

Business Finlandin järjestämien korkeatasoisten yritysvaltuuskuntavierailuiden kokonaispalautteen yleistyyväisyysarvosana oli erittäin hyvä 4,5 (v. 2022: 4,5,

asteikko 1–5). Myös suositteluhaluus jatkoi korkealla tasolla +66 (v. 2022: +67, asteikko -100 - +100).

Business Finlandin kansainvälistymispalveluita käyttäneet asiakkaat olivat erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun; yleistyyväisyys oli 4,6 (v. 2022: 4,6, asteikko 1-5) ja suositteluhaluus erittäin korkea +73 (v. 2022: +69, asteikko -100 - +100). Tyytyväisyys palveluiden tuottamaan liiketoimintahyötyyn oli 4,2 (v. 2022: 4,1, asteikko 1–5).

Invest in Finlandin asiakkaiden tyytyväisyys nousi edellisvuodesta; yleistyyväisyyden keskiarvo oli 4,6 (v. 2022: 4,3, asteikko 1-5) ja suositteluhaluus oli +71 (v. 2022: 0, asteikko -100 - +100). Vastaajien lukumäärä Invest in Finlandin kyselyissä oli edelleen matala, joten yleistäviä johtopäätöksiä ei ole mahdollista vielä tehdä. Invest in Finlandin palautekyselyt on automatisoitu kesällä 2023, joten vastaajien määrän odotetaan nousevan. Palautetta kysytään sekä niiltä asiakkailta, jotka päättivät investoida Suomeen, että niiltä asiakkailta, jotka eivät investoineet Suomeen.

Business Finlandin Fokus- ja Key-asiakkailta kysyttiin vuonna 2020 ensimmäistä kertaa heidän tyytyväisyyttään Business Finlandiin asiakkuustasolla. Vuodesta 2022 eteenpäin kyselykierros on tehty pelkille Fokus-asiakkaille, sillä Key-tieriä ei enää ole. Kyselyn mukaan yleistyyväisyys Business Finlandin palveluihin vuonna 2023 oli Fokus-asiakkaiden parissa 4,3 (v. 2022: 4,3, asteikko 1–5). Suositteluhaluus nousi edellisvuodesta ollen +72 (vs. 2022: +68).

TAULUKKO 12 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA.

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 TAVOITE
13. (TAE) Business Finland -asiakkaiden suositteluhallukkuus (NPS, asteikko -100 - +100).	+59	+67	+68	>+62

TAVOITE 5: SEURANTAMITTARIT

Business Finlandin rahoitusta saaneiden pk-yritysasiakkaiden suositteluhallukkuus oli erittäin hyvällä tasolla; +76. Myös yleistytyväisyys Business Finlandin palveluihin oli korkea; 4,5 (v. 2022: +76 asteikolla -100 - +100 ja 4,5 asteikolla 1–5). Laskennassa ovat mukana Business Finlandin rahoitusta saaneet pk-yritysasiakkaat. Suositteluhallukkuuden tavoitetaso vuodelle 2023 oli +60.

Visit Finlandin asiakastytyväisyys pysyi korkealla tasolla; yleistytyväisyys oli 4,5 (v. 2022: 4,5, asteikko 1-5) ja suositteluhallukkuus +75 (v. 2022: +79, asteikko -100 - +100). Vastaajia kertyi lähes 1400, mikä oli noin 350 enemmän kuin vuonna 2022. Visit Finlandin palveluista matkanjärjestäjien sekä median tutustumisvierailut Suomeen sekä kotimaan matkailuelinkeinolle suunnatut myyntitapahtumat kohdemarkkinoilla saivat korkeimmat arvosanat niin yleistytyväisyyden kuin suositteluhallukkuudenkin osalta. Vaikka yleistytyväisyys myös kotimaassa matkailuelinkeinolle järjestettäviin seminaa-

reihin/webinaareihin sekä työpajoihin/valmennuksiin oli tavoitetasolla tai hieman sen yli (4,0), niin suositteluhallukkuus jäi tavoitetasoa (+70) alemmaksi.

Sidosryhmätytyväisyys Business Finlandin Talent Boost –toimintoihin ylitti selkeästi tavoitetason (3,7) olleen 4,2 (v. 2022: 4,6, asteikko 1–5). Mittarilaskenta perustuu Talent Boost –tapahtumien asiakastytyväisyyskyselyihin. Korkean asiakastytyväisyyden takana saattaa olla se, että Talent Boostin asiakasmäärät ovat kasvaneet yritysten ymmärrettyä palvelun tärkeyden.

Business Finland -asiakkaiden kokemus Team Finland -palveluiden tiedonsaannista ylitti tavoitetason (3,9) ja nousi vuodesta 2022 tasolle 4,0 (v. 2022: 3,8, asteikko 1–5). Fokus-asiakkaiden tyytyväisyys Team Finland -palveluista tiedottamiseen ja palveluiden tuottamaan liiketoimintahyötyyn olivat tasoa 3,4 ja 3,5 (v. 2022: molemmat 3,6). Vuonna 2022 aloitetun Team Finland -asiakkaiden palvelupolkujen kehitystyön tulisi näkyä jatkossa aiempaa parempana ja sujuvampana palveluun ohjauksena eri Team Finland -toimijoiden kesken.

TAULUKKO 13 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA.

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 ARVIO
22. Business Finland pk-yritysasiakkaiden suositteluhakkuus (asteikko -100 - +100).	+54	+76	+76	> +60
23. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Visit Finland -toimintoon (asteikko 1–5).	4,3	4,5	4,5	4,0
24. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Work in Finland -toimintoihin (asteikko 1–5).	3,9	4,6	4,2	3,7
25. Business Finland -asiakkaan kokemus Team Finland -palveluiden tiedonsaannista (asteikko 1–5).	3,3	3,5	4,0	3,9

6 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

TAVOITE 6: HENKILÖSTÖN TYÖHYVINVOINTI JA JOHTAMINEN PARANEE

Business Finlandia koskeva 1.5.2023 voimaan astunut laki ja siitä johtuneet henkilöstömuutokset ovat olleet henkilöstöjohtamisen osalta vuoden 2023 toimintaan merkittävimmin vaikuttanut tekijä. Lakimuutos selkeytti erityisesti niitä Business Finland -yhtiön julkisia hallinto-tehtäviä, jotka liittyvät Business Finland -rahoituskeskuk-sen vastuulle kuuluvaan rahoitustoimintaan. Laki myös tarkentaa muita yhtiön hoitamia julkisia hallintotehtäviä sekä määrittelee säännökset, jotka koskevat yhtiön teh-tävien ja henkilöstön siirtoa rahoituskeskukseen. Tämän takia henkilöstön tehtäväkuviin, organisoitumiseen ja or-ganisaatorakenteeseen täytyi tehdä merkittäviä muutok-sia sekä yhtiössä että rahoituskeskuksessa vuoden 2023 aikana. Lisäksi osassa organisaatiota tehtiin rooleihin ja rakenteeseen liittyviä muutoksia toimintatapojen uudis-tamiseen liittyvistä syistä. Yhtiössä uusi organisaatio ja uudet tehtäväkuvat astuivat voimaan 1.8.2023 ja viras-tossa muutos tapahtui 1.1.2024 alkaen.

Muutoksen takia yhtiöstä liikkeen luovutettiin rahoitus-keskukseen vuoden 2023 aikana yhteensä 83 henkilöä. Yhtiön organisaatiossa yhteensä lähes 60 henkilön roo-li muuttui merkittävästi muutosneuvottelujen jälkeen ja joihinkin rooleihin kohdistui vähäisempiä muutoksia. Ra-hoituskeskuksessa syksyllä käytyjen yhteistoimintaneu-vottelujen tuloksena lähes 180 henkilön tehtävät tulevat merkittävästi muuttumaan vuoden 2024 alussa. Henkilöi-den sijoittaminen uuteen organisaatioon ja uusiin roolei-hin pyrittiin tekemään mahdollisuuksien mukaan henki-löiden odotuksia ja toiveita kuullen, vaikka kaikilta osin henkilöstön odotuksiin ei pystytty vastaamaan. Lisäksi lähes 30 määräaikaisen henkilön työsuhteet pystyttiin vakinaistamaan muutosprosessin loppupuolella.

Koko vuoden 2023 kestänyt muutosprosessi on luon-nollisesti ollut henkilöstöä kuormittava ja henkilöstön jaksamista onkin pyritty tukemaan erilaisin keinoin. Esi-henkilöille järjestettiin alkuvuodesta muutosjohtami-seen liittyvää valmennusta ja henkilöstölle valmennusta muutoksen tueksi. Lisäksi henkilöstölle tarjottiin erilaisia matalan kynnyksen hyvinvointipalveluita esim. Auntien palveluita ja työterveyspsykologin suoravastaanottoa. Sekä esihenkilöille että henkilöstölle järjestettiin myös varhaiseen välittämiseen ja uudistettuun toimintatapaan liittyen valmennusta.

VALTION YHTEISET HR-TAVOITTEET JA MONIPAIKKAISEN TYÖN EDISTÄMINEN

Business Finlandin Suomen henkilöstöllä oli syksyn 2023 aikana mahdollisuus hakea muutosta työtekopaikkaansa, ja näin saada työpaikka lähempää kotipaikkakuntaansa. Mahdollisuus herätti laajaa kiinnostusta henkilöstössä ja suurimpaan osaan toimipaikan muutostoiveista pystyttiin vastaamaan. Business Finland huomioi hallituksen tasa-arvo-ohjelman ja työ- ja elinkeinoministeriön työelämän monimuotoisuusohjelman tavoitteet päivittäessään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa. Lakisääteinen toiminnallinen yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu. Lisäksi vuonna 2023 järjestettiin koko henkilöstölle suunnattuja webinaareja monimuotoisuudesta, yhdenvertaisuudesta ja inklusiosta (DEI). Alkuvuodesta järjestettiin myös työilmapiiriä ja vuorovaikutustaitoja edistävää koulutusta.

BUSINESS FINLANDIN HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

Koko Business Finlandin henkilöstömäärä (palvelussuhteessa olevat) oli 637 henkilöä 31.12.2023 (2022: 674 hlöä). Palvelussuhteessa rahoituskeskukseen oli 214 (v. 2022: 144) henkilöä ja yhtiöön 423 (v. 2022: 530) henkilöä. Henkilömäärä pieneni 5,5 % vuoteen 2022 verrattuna johtuen suurelta osin häiriörahoituksen edellyttämän määräaikaisen resurssitarpeen vähentymisestä. Vuoden 2023 aikana toteutettiin Business Finlandia koskevan lakimuutoksen vuoksi kaksi liikkeenluovutusta yhtiöstä rahoituskeskukseen, mikä muutti merkittävästi henkilöstömääriä viraston ja yhtiön välillä. Ensimmäisessä erässä 1.6. lukien luovutettiin 55 henkilöä ja toisessa erässä 1.8. lukien 28 henkilöä. Vuonna 2023 yhtiössä aloitti yhteensä 32 uutta palvelussuhteessa olevaa työntekijää, joista 8 ulkomailla. Ulkomaan rekrytoinneista osa oli uusia ja osa korvaavia rekrytointeja. Kaikkiaan Business Finlandin ulkomaan verkoston henkilöstömäärä pieneni vuonna 2023 kuudella henkilöllä. Luku ei sisällä harjoittelijoita eikä kolmannen osapuolen kautta palkattuja. Rahoituskeskuksessa aloitti vuonna 2023 yhteensä 8 uutta henkilöä. Harjoittelijoita yhtiössä oli vuoden 2023 aikana 24 henkilöä Suomessa.

TAULUKKO 14 TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARI, HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 TAVOITE
14. (TAE) Kokonaistyötyytyväisyys (asteikko 1–5)	3,5	3,7	3,5	> 3,7
15. Johtamisindeksi (asteikko 1–5)	3,9	4,1	3,9	≥ 3,7

TAVOITE 6: TULOSMITTARI

Business Finland seuraa työ- ja elinkeinoministeriön kanssa solmitun tulossopimuksen mukaisesti henkilöstötyytyväisyyden kehittymistä, johtamisindeksiä sekä henkilöstön liikkuvuutta.

Kokonaistyötyytyväisyyttä mitattiin vuonna 2023 koko henkilöstölle suunnatulla pulssikyselyllä (asteikko 1–5). Kokonaistyötyytyväisyys kyselyssä rakentui neljästä teemasta: esihenkilötyöstä, työhyvinvoinnista, mahdollisuudesta oman osaamisen käyttämiseen sekä työtehtävien merkityksellisyydestä. Kokonaistyötyytyväisyyden tulos vuonna 2023 oli 3,5 (tavoite 2023 >3,7). Vuonna 2023 henkilöstön työntekijäkokemusta mitattiin muutospulsin avulla. Pulsasierroksia oli vuoden aikana kuusi, ensimmäinen tammikuussa ja viimeinen joulukuussa. Pulsin tuloksia seurattiin Business Finlandin johtoryhmässä sekä palvelualueiden johtoryhmässä. Tuloksista keskusteltiin myös yksikkö- ja tiimitasolla henkilöstön kanssa. Vastausaktiivisuus oli tämääntyyppiselle pulssikyselylle varsin hyvä, keskimäärin 46 %. Pulsikyselyn avulla palau-

tetta oli mahdollista kerätä useampaan otteeseen vuoden aikana, mikä mahdollisti ketterän tarttumisen korjaaviin toimenpiteisiin, esimerkiksi viestinnän osalta käytäntöjä muutettiin kyselyn tulosten perusteella.

Kokonaistyötyytyväisyyttä mittaavassa osiossa oli neljä kysymystä, jotka liittyivät esihenkilötyöhön, työhyvinvointiin, mahdollisuuteen oman osaamisen käyttämiseen sekä työtehtävien merkityksellisyyteen. Näillä kysymyksillä mitattuna kokonaistyötyytyväisyys laski vuonna 2023 (vuonna 2023 tulos oli 69, vuoden 2022 tulos 73, asteikko 0–100). Näistä neljästä osa-alueesta alhaisimman tuloksen sai työhyvinvointi (62) ja korkeimman esihenkilötyö (78). Tulokseen on vaikuttanut negatiivisesti Business Finlandia koskevasta laista johtunut koko vuoden kestänyt organisaatiomuutosprosessi sekä uudessa hallitusohjelmassa mainittu selvitystarve ulkoministeriön ohjausroolin vahvistamiseksi valtion viennin ja kansainvälistymisen edistämistoiminnoissa. Johtamista mitattiin vuonna 2023 samalla pulssikyselyllä. Johtamisindeksi oli vuonna 2023 3,9.

TAULUKKO 15 TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT, HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 ARVIO
26. Business Finlandin henkilöstön liikkuvuus, %.	4,6	5,6	7	4

TAVOITE 6: SEURANTAMITTARIT

Business Finlandin henkilöstön liikkuvuudelle asetettu tavoite ylittyi (toteuma 7, tavoite 4). Henkilöstön liikkuvuuteen lasketaan Business Finlandin sisäiset rekrytoinnit ja sisäinen henkilökierto, joihin liittyy tehtävä- tai roolimuu- tos sekä yksikön vaihtuminen tai työskentelymaan vaih-

tuminen. Lisäksi henkilökierto kumppaniorganisaatioiden kanssa lasketaan mukaan. Henkilöstön liikkuvuuteen ei ole laskettu mukaan työnantaja-aloitteisia muutoksia, joi- ta on tapahtunut paljon esim. Business Finlandia koske- van lain aiheuttamasta organisaatiomuutoksesta johtuen.

MUITA HENKILÖSTÖÖN LIITTYVIÄ TUNNUSLUKUJA

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin henkilötyövuosikertymä vuonna 2023 oli 177,7 (2022: 145,5 ja 2021: 137,6) eli htv-määrä on noussut edellisestä vuodesta johtuen vuoden 2023 aikana toteutuneista liikkeenluovutuksista, joissa yhtiöstä siirrettiin rahoituskeskukseen yhteensä 83 henkilöä.

Koko Business Finlandin henkilöstömäärä 31.12.2023 oli 637 henkilöä, joista rahoituskeskuksessa 214 ja yhtiössä 423 henkilöä eli yhteensä henkilömäärä laski 5,5 % (2022: 674 henkilöä, josta rahoituskeskuksessa oli 144 henkilöä ja yhtiössä 530 henkilöä). Yhtiön henkilömäärään on laskettu työsuhteessa olevat Suomessa ja ulkomailla.

Rahoituskeskuksen henkilöstöstä vähintään ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus oli 74 % (2022: 76 %). Henkilöstöstä 8 % työskenteli johto- ja esimiestehtävissä, 87 % asiantuntijatehtävissä ja 5 % toimihenkilötehtävissä. Henkilöstöstä 84 % (2022: 82 %) oli vakinaisessa palvelussuhteessa. Määräaikaisuuden syy oli valtaosalla häiriörahoituksen tarvitsemat lisäresurssit.

Naisten osuus rahoituskeskuksen henkilöstöstä oli 54 % (2022: 56 %). Johdossa naisten osuus oli 40 % (2022: 40 %), keski johdossa 50 % (2022: 71 %), asiantuntijatehtävissä 52 % (2022: 54 %) ja toimihenkilötehtävissä 91 % (2022: 100 %).

Rahoituskeskuksen henkilöstö oli vuonna 2023 keskimäärin 5,6 työpäivää sairaana henkilötyövuotta kohden (2022: 6 pv) eli sairastavuus laski hieman, vaikka virustossa oli edelleen joitakin pitkiä sairauspoissaoloja.

TAULUKKO 16 MUITA TUNNUSLUKUJA, HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN.

TUNNUSLUKU	2021	2022	2023
	TOTEUTUMA	TOTEUTUMA	TOTEUTUMA
Henkilöstömäärä ja henkilöstörakenne:			
Henkilöstön lukumäärä	144	144	214
Henkilöstön lukumäärän muutosprosentti	+8,2	0	+48,6
Keski-ikä (n/m)	50,5/51,8	51,0/50,3	51,1/53,3
Koulutustaso, indeksiluku (n/m)	6,3/6,9	6,4/6,9	6,4/6,9
Vakinaiset, määräaikaiset prosenttiosuus	85	82	84
Kokoaikaiset, prosenttiosuus	97	96	96
Työhyvinvointi:			
Lähtö- ja tulovaihtuvuus (% henkilöstöstä)	5,26/12,0	5,56/13,2	3,7/3,7
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen (% henkilöstöstä)	0	0	0
Sairauspoissaolot, pv/htv	3,0	6	5,6
Työterveyshuolto (euroa/htv)	529	594	734
Työkunnon ja työtyytyväisyyden edistäminen (euroa/htv)	287	508	174
Osaaminen ja muu aineeton pääoma:			
Koulutus ja kehittäminen (euroa/htv)	369	231	152
Koulutus ja kehittäminen (työpäivät/htv)	2,4	4,7	2,07

7 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

7.1 RAHOITUKSEN RAKENNE

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan vuoden 2023 määrärahoista oli Rahoituskeskuksen käytettävissä 911,5 milj. euroa (853,7 milj. euroa). Lisäksi aiemmilta vuosilta siirtyneitä määrärahoja oli 161,6 milj. euroa (195,6 milj. euroa) eli yhteensä 1 073,1 milj. euroa (1 049,4 milj. euroa). Talousarviovuoden määrärahojen kasvu liittyi pääasiallisesti rahoitustoiminnan määrärahojen kasvuun.

Lisäksi käytettävissä oli ulkoministeriön hallinnonalan edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja 3,9 milj. euroa (3,2 milj. euroa).

Merkittävin osa vuoden 2023 talousarviorahoituksesta myönnettiin 1-vuotisena arviomäärärahana. Näihin määrärahoihin liittyy tyypillisesti valtuuksia. Rahoitusta myönnettiin lisäksi 3-vuotisena siirtomäärärahana.

Käytettävissä olleista määrärahoista avustus- ja lainamäärärahoja oli 817,0 milj. euroa (795,0 milj. euroa), pääomasijoitustoiminnan määrärahoja 88,5 milj. euroa (83,4 milj. euroa), toimintamenoluonteisia määrärahoja 149,5 milj. euroa (152,9 milj. euroa) sekä arvonlisäveromäärärahoja 21,9 milj. euroa (23,2 milj. euroa).

7.2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

7.2.1 VALTUUDET

Rahoituskeskuksen käytössä oli valtuuksia yhteensä 771 milj. euroa (2022: 946 milj. euroa). RRF- rahoituksen vähenemisen seurauksena rahoitusvaltuuksia oli n. 18,5 % vähemmän kuin vuonna 2022. (Taulukko 17).

Momentin 32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminnan tukeminen -valtuutta oli käytössä yhteensä 526 milj. euroa (595 milj. euroa), josta 54 milj. euroa (245 milj. euroa) oli Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF) Business Finlandin kautta välitettäviä avustuksia. Käytettävissä olevista avustusvaltuuksista vuodelta 2022 uusittua valtuutta oli 35 milj. euroa. Avustusvaltuuksista käytettiin yhteensä 99 % (94 %).

Momentin 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatio toimintaan valtuutta oli käytössä yhteensä 147 milj. euroa (194,8 milj. euroa). Käytettävissä olevista lainavaltuuksista vuodelta 2022 uusittua valtuutta oli 48 000 euroa. Lainavaltuudet käytettiin kokonaan.

TAULUKKO 17 MYÖNTÄMISVALTUUDET JA NIIDEN KÄYTTÖASTE 2019-2023 (MILJ. EUROA).

	MOMENTTI	2019 MILJ.€	2020 MILJ.€	2021 MILJ.€	2022 MILJ.€	2023 MILJ.€	KÄYTETTY 31.12.23	JÄLJELLÄ	KÄYTTÖ-% 2023	KÄYTTÖ-% 2019	KÄYTTÖ-% 2020	KÄYTTÖ-% 2021	KÄYTTÖ-% 2022
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen, julkinen tutkimus	32.20.40	109	117	139	156	142	142	0	100%	100%	100%	95%	100%
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen, yritysten avustus	32.20.40	235	1 266	244	194	330	323	7	98%	100%	100%	98%	98%
RRF-rahoitus	32.20.40			86	245	54	54	0	100%				86%
Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	32.20.83	155	147	158	195	147	147	0	100%	100%	92%	61%	100%
Häiriötilannelaina	32.20.83		300	189	0	0	0	0	0%		21%	28%	0%
Pääomaehtoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat	32.20.87	30	22	1	0	0	0	0	0%	99%	98%	0%	0%
Valtuudet yhteensä		530	1,851	816	790	673	666	7	99%	100%	86%	73%	95%
Energiatuki	32.20.41	32	30	43	68	78	78	0	100%				
RRF Energiatuki	32.20.41				61	0	0	0	0%				
Laivanrakennuksen innovaatiotuki	32.20.46		34	50	27	20	20	0	100%				
EU:n rakennerahastot	32.30.64	8	5										
Varsinainen kehitysyhteistyö (BEAM)	24.30.66	3											
Valtuudet yhteensä		43	69	93	156	98	98	0	100%				
Yhteensä		572	1,920	909	946	771	764	7	99%				

7.2.2 TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINNAN MÄÄRÄRAHAT

TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINNAN TUKEMINEN

Määrärahojen käyttöä momenttikohtaisesti kuvataan taulukossa Talousarvion toteutumalaskelma. Momentin 32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen -määrärahoja oli käytettävissä 489 milj. euroa (416 milj. euroa). Määrärahoista 115,4 milj. euroa (38,7 milj. euroa) oli osoitettu RRF-projektien maksuihin. Avustusmäärärahoista käytettiin yhteensä 67 % (74 %). Varsinkaan RRF-projekteille osoitettua määrärahaa ei kulunut talousarviossa myönnetyn rahoituksen mukaisesti. Rahoitusta maksetaan asiakkaille projektien etenemisen, eli syntyneiden kustannusten mukaan. Arviomäärärahaennusteet laaditaan projektien raportointiaikataulujen perusteella. Projektit eivät kuitenkaan aina etene alkuperäisen aikataulun mukaisesti. Business Finlandin mahdollisuudet vaikuttaa hankkeiden etenemiseen ja maksatushakemusten saapumiseen ovat vähäiset. Määrärahaennusteiden laatiminen on tämän takia haastavaa.

LAINAT TUTKIMUS- JA INNOVAATIOTOIMINTAAN

Momentilla 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan oli käytössä määrärahoja 197 milj. euroa (188 milj. euroa). Myönnettyistä määrärahoista käytettiin 85 % (65 %).

PÄÄOMALAINAT TEOLLISUUDEN UUDISTUMISEEN JA YRITYSVETOISTEN LIIKETOIMINTAEKOSYSTEEMIEN KEHITTÄMISEEN

Rahoituskeskukselle myönnettiin kasvumoottorien rahoitukseen määrärahoja momentille 32.20.87 Pääomallainat teollisuuden uudistumiseen ja yritysveltoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen yhteensä 8,3 milj. euroa (14,4 milj. euroa). Vuodelle 2023 varatuista määrärahoista käytettiin 44 % (42 %). Pääomallainojen korkeat rahoituskulut ovat joissain määrin vähentäneet yritysten halukkuutta nostaa niille myönnettyjä lainoja.

MUUTA TIETOA LAINOISTA

Lainat on budjetoitu maksatuspäätösperusteisesti. Rahoituskeskus kirjaa lainat Rahoituskeskuksessa tehtävän maksatuspäätöksen perusteella. Valtiokonttori maksaa lainan asiakkaalle asiakkaan pyynnöstä. Asiakkaat eivät aina nosta myönnettyä lainaa heti. Rahoituskeskus on sopinut Valtiokonttorin kanssa, että Valtiokonttori seuraa nostamattomia lainoja ja raportoi niistä säännöllisesti Rahoituskeskukselle, joka poistaa kirjanpidostaan sellaiset lainat, joita asiakas ei aio nostaa.

Talousarviokirjanpidossa oli joulukuussa 2023 7,3 milj. euroa (9,3 milj. euroa) nostamattomia lainoja, jotka on kirjattu momentille maksatuspäätösperusteisesti. Tämä sama summa on myös mukana taseessa sekä kohdissa pitkäaikaiset saamiset, että muut lyhytaikaiset velat. Nostamattomista lainoista 0,15 milj. euroa oli vuodelta 2021, 0,42 milj. euroa vuodelta 2022 ja loput viime vuodelta. Yhteensä niitä oli 52 maksatuspäätöksestä (61 kpl). Nostamattomien lainojen määrä lainakannasta oli 0,7 % (0,9 %).

TAULUKKO 18 LAINAKANTAA KOSKEVIA TIETOJA.

(1000 €)	12/31/2019	% LAINA-KANNASTA	12/31/2020	% LAINA-KANNASTA	12/31/2021	% LAINA-KANNASTA	12/31/2022	% LAINA-KANNASTA	12/31/2023	% LAINA-KANNASTA
Lainakanta	1 045 654		1 126 146		1 136 095		1 114 940		1 120 377	
Tuotekehityslainat	921 382		987 795		1 000 588		993 726		1 031 379	
Tuoteparannuslainat	176		0		0		0		0	
Pääomaehtoiset tuotekehityslainat	68 331		67 160		58 313		42 098		19 622	
Perustamisvaiheen pääomalainat	5 584		4 671		4 020		3 292		2 503	
Pääomalainaksi muutetut tuotekehityslainat	26 639		25 901		18 723		15 374		8 285	
Pääomaehtoiset ekosysteemien alustayhtiöiden lainat	23 543		40 620		54 451		60 451		58 588	
Uudet lainat	173 212	16.6 %	184 791	16.4 %	155 929	13.7 %	122 754	11.0 %	171 638	15.3 %
Tileistä poistettut perimättäjätöt	25 901	2.5 %	30 591	2.7 %	18 450	1.6 %	19 457	1.7 %	56 883	5.1 %
Lainojen lyhennykset	57 490	5.5 %	53 769	4.8 %	80 487	7.1 %	65 460	5.9 %	55 684	5.0 %
Maksetut korot	7 882	0.8 %	7 906	0.7 %	11 823	1.0 %	11 160	1.0 %	9 884	0.9 %
Varsinaiset luottotappiot	16 417	1.6 %	20 037	1.8 %	45 228	4.0 %	58 536	5.3 %	53 638	4.8 %
JÄRJESTÄMÄTTÖMÄT LAINAT	12/31/2019	% LAINA-KANNASTA	12/31/2020	% LAINA-KANNASTA	12/31/2021	% LAINA-KANNASTA	12/31/2022	% LAINA-KANNASTA	12/31/2023	% LAINA-KANNASTA
Erääntyneet korot	16 814		14 034		11 408		12 235		9 647	
Erääntyneet lyhennykset	111 569		124 639		119 843		147 424		154 214	
Erääntyneet viivästyskorot	91		92		96		81		69	
Erääntyneet yhteensä	128 473	12.3 %	138 766	12.3 %	131 346	11.6 %	159 740	14.3 %	163 929	14.6 %
Erääntyneiden lainojen pääoma	195 825	18.7 %	215 419	19.1 %	213 191	18.8 %	236 092	21.2 %	245 917	21.9 %
Järjestämättömien lainojen pääoma	153 299	14.7 %	172 867	15.4 %	163 930	14.4 %	174 530	15.7 %	186 275	16.6 %
PERIMÄTTÄJÄTTÄMIS PÄÄTÖKSET BF	2019		2020		2021		2022		2023	
Jätetty perimättä, 1000 €	25 758	2.5 %	31 227	2.8 %	17 231	1.5 %	39 884	3.6 %	40 237	3.6 %
Perimättäjäättämispäätösten lkm	100		152		85		114		125	

Asiakkaat nostivat uusia lainoja 171,6 milj. eurolla. Tämä on 40 % enemmän kuin vuonna 2022. Lainakanta kasvoi kuitenkin vain n. 5 milj. eurolla ja oli vuoden 2023 lopussa 1 120 milj. euroa (1 115 milj. euroa). Lainakannan hidastunut kasvu johtuu lainojen lisääntyneistä alaskirjauksista. Tileistä poistojen kasvua vuonna 2023 selittää muutamalle yritysasiakkaalle tehty useammasta rahoituspäätöksestä koostuva maksuvapautusjärjestely.

Lainoja lyhennettiin 55,7 milj. eurolla (65,5 milj. euroa). Lainoille on viime vuosina haettu lyhennysvapaita kasvavissa määrin yleisen taloudellisen epävarmuuden vuoksi, minkä takia lyhennyksiä on kertynyt vähemmän.

AVUSTUS TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINTAAN SEKÄ KIERTOTALOUTEEN JA ERI TOIMIALOILLE

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi momentille 32.20.43.1 kolmivuotista siirtomäärärahaa vuonna 2021 58,2 milj. euroa. Siirtomäärärahan käyttöaika päättyi 2023 lopussa. Määrärahasta käytettiin vuosien 2021–2023 aikana yhteensä 70 % ja sitä jäi käyttämättä 17,7 milj. euroa. Myönnetystä rahoituksesta suurin osa on kohdistunut talousarvion mukaisesti yritysveltoisiin ekosysteemeihin (”veturien kumppanit”) ja kiertotalouden investointihankkeisiin. Käyttöajaltaan rajallinen siirtomääräraha soveltuu huonosti tällaisten pitkäkestoisten hankkeiden rahoittamiseen, joille maksetaan projektien etenemisen eli syntyneiden kustannusten mukaan.

PÄÄOMASIJOTUSTOIMINTA

Business Finland Venture Capital Oy (BFVC) on valtion kokonaan omistama ja Rahoituskeskuksen omistajaohjauksessa oleva osakeyhtiö. Rahoituskeskuksen taseen käyttöomaisuusarvopapereissa on BFVC:n osakkeissa 0,05 milj. euroa ja sijoituksena vapaan oman pääoman rahastoon on 205,9 milj. euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen on 88,5 milj. euroa.

Rahoituskeskukselle osoitettiin vuoden 2023 varsinaisessa talousarviossa 20 milj. euroa 3-vuotista siirtomäärärahaa pääomasijoitustoimintaan kohdennettavaksi BFVC:n oman pääoman maksamiseen momentilta 32.20.89. Aikaisempien vuosien määrärahaa oli käytettävissä 68,5 milj. euroa ja se maksettiin yhtiölle kokonaan.

BFVC Oy toteutti vuonna 2023 neljä uutta rahastosijoitusta. Vuoden 2023 lopussa yhtiöllä oli rahasto-osuuksia 18 rahastossa ja yhtiön antamien sijoitussitoumusten yhteismäärä oli 163,5 milj. euroa. Tilikauden päättyessä pääomarahasto-osuuksien yhteenlaskettu kirjanpitoarvo oli 37,5 milj. euroa ja annetuista sijoitussitoumuksista oli jäljellä 106,1 milj. euroa.

BFVC:n 31.12.2023 tilanteesta tehdyn nettoarvolaskelman mukaan yhtiön nettovarallisuus on valtion nettosijoituksia suurempi. BFVC:n tilinpäätös on käsitelty hallituksen kokouksessa ja tilintarkastaja on sen hyväksynyt.

7.2.3 ERILLISMÄÄRÄRAHAT

ENERGIATUKI

Työ- ja elinkeinoministeriö osoitti vuodelle 2023 Rahoituskeskuksen käyttöön momentilta 32.20.41 Energiatuki-valtuutta 78 milj. euroa (129 milj. euroa), josta 20 milj. euroa oli uusittua valtuutta vuodelta 2022. Käytettävissä olevasta valtuudesta 5 milj. euroa oli osoitettu RRF-momentille Vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen. Energiatukivaltuus käytettiin kokonaan (91 %).

Määrärahaa energiaturkihankkeisiin oli käytettävissä 40 milj. euroa (28 milj. euroa), josta 5 milj. euroa oli osoitettu RRF-momentille Vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen. Energiaturkimäärärahasta käytettiin 80 % (86 %).

LAIVANRAKENNUKSEN INNOVAATIOTUKI

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi momentille 32.20.46 Laivanrakennuksen innovaatiotuki valtuutta 20 milj. euroa (26,6 milj. euroa), joka oli kokonaisuudessaan uusit-

tua valtuutta vuodelta 2022. Valtuus käytettiin kokonaan (9 %).

Määrärahaa laivanrakennuksen innovaatiotuen hankkeisiin oli käytettävissä 25,3 milj. euroa (19,8 milj. euroa). Määrärahasta käytettiin 44 % (53 %).

DEVELOPING MARKETS PLATFORM

Ulkoministeriön momentilta 24.30.66.4 Varsinainen kehitysyhteistyö, maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö Rahoituskeskuksella oli käytettävissä aiemmilta vuosilta siirtynyttä määrärahaa yhteensä 3,9 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin 30 % (24 %).

Vuoden 2021 siirtomäärärahasta palautettiin UM:lle 48 000 euroa ja peruutettiin käyttämättä jäänyt osuus 868 508 euroa. BEAM/Developing markets platform -ohjelmaan liittyvien projektien maksatukset jatkuvat edelleen.

7.2.4 RAHOITUSKESKUKSEN OMAN TOIMINNAN MÄÄRÄRAHAT

TOIMINTAMENOT

Rahoituskeskus sai vuoden 2023 talousarviossa ja toisessa lisätalousarviossa toimintameno määrärahaa momentille 32.01.05 Innovaatiorahoituskeskus Business Finland toimintamenot 104,5 milj. euroa (112,4 milj. euroa). Määrärahaa 14,9 milj. euroa (14,2 milj. euroa) oli osoitettu Rahoituskeskuksen toimintamenoihin, 82,6 milj. euroa (84,9 milj. euroa) Yhtiöltä ostettaviin palveluihin, 1 milj. euroa sanktioluonteisiin menoihin ja 5,9 milj. euroa (12,3 milj. euroa) EU:n elpymisvälineen (RRF) toimeenpanoon. Aiemmilta vuosilta siirtynyttä toimintameno määrärahaa oli käytettävissä yhteensä 43,1 milj. euroa (40,4 milj. euroa).

Määrärahaa käytettiin yhteensä 105,1 milj. euroa (109,6 milj. euroa) ja sitä siirtyi seuraaville vuosille 42,4 milj. euroa, josta 9,3 milj. euroa on RRF-toimintaan osoitettua määrärahaa. RRF määrärahaa käytetään tulevina vuosina RRF projektien hallintoon liittyviin tehtäviin.

Toimintolaskennasta ja sen tuloksista on raportoitu toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta käsittelevissä kohdissa.

YHTIÖLTÄ OSTETTAVAT PALVELUT

Rahoituskeskuksella oli käytettävissä Yhtiöltä ostettaviin palveluihin yhteensä 104,1 milj. euroa (101 milj. euroa). Määrärahaa käytettiin 80,2 milj. euroa (87,3 milj. euroa).

Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annettua lakia koskeva muutos tuli voimaan 1.5.2023. Lakimuutoksen nojalla yhtiöstä siirrettiin tehtäviä ja henkilöstöä Rahoituskeskukseen 1.6. ja 1.8.2023. Palvelusopimusta päivitettiin vastaamaan lakimuutoksen johdosta toteutettuja palvelumuutoksia ja pienentyneitä kustannuksia Yhtiössä.

Yhtiö tuottaa sopimuksen perusteella mm. kansainvälistymis- ja verkostoitumispalveluja, vastaa Suomeen suuntautuvan matkailun edistämisestä sekä kansainvälisten investointien houkuttelemisesta Suomeen. Lisäksi palvelusopimuksen mukaisesti, jos muista säädöksistä tai osapuolten välillä sovitusta käytännöistä ei muuta johdu, Yhtiö toimii keskitettyjen ja tukipalvelujen kokonaistuottajana Business Finland -kokonaisuudelle. Yhtiö tekee ensisijaisesti yhteisiin palveluihin liittyvät hankinnat, vastaa hankintoihin liittyvistä kustannuksista ja veloittaa Rahoituskeskukselta tämän osuuden kokonaiskustannuksista. Palvelusopimuksen toteutumista seurataan sekä Business Finlandin johtoryhmässä että erillisessä palvelusopimuksen ohjausryhmässä.

7.2.5 TULOT

Momentille 12.32.99 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot kertyi tuloja 3,5 milj. euroa (8,7 milj. euroa), mikä ylitti tuloarvion 1,7 milj. eurolla. Tulot sisältsivät lähinnä avustusten takaisinperintöjä ja niihin liittyviä viivästyskorkoja sekä eurooppalaisten yhteishankkeiden tuloja. Takaisinperintöjä kertyi arvioitua enemmän. Niitä on käsitelty kohdassa Takaisinperintöjä koskevat yhteenvedotiedot.

Siirrettyjä määrärahoja peruutettiin 18,6 milj. euroa (21,1 milj. euroa) momentille 12.39.04. Peruutuksia tehtiin vuoden 21 siirtomäärärahoista 24.30.66.4 Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö ja 32.20.43.1. Avustukset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä kiertotalouteen ja eri toimialoille (ks. tilinpäätöksen liite 4).

Momentin 12.39.10 Muut sekalaiset tulot 0,8 milj. euroa (0,5 milj. euroa) sisältää pääosin nostamattomien lainojen palautuksia.

Momentille 13.01.05 Korot muista lainoista kirjattiin lainojen korkotuloja 10,1 milj. euroa (11,2 milj. euroa). Momentille 15.01.04 Muiden lainojen lyhennykset kertyi tuloja 55,7 milj. euroa (65,5). Lainoja on käsitelty kohdassa 2.2.2.

7.3 TUOTTO- JA KULULASKELMA

Rahoituskeskuksen tuotto- ja kululaskelman kulujäämä oli 634 milj. euroa (584 milj. euroa). Muutos johtui pääasiallisesti elinkeinoelämälle myönnetyn rahoituksen maksatusten kasvusta sekä lainasaamisten tileistäpoistojen lisääntymisestä.

Toiminnan tuottoja kertyi 0,46 milj. euroa (0,25 milj. euroa). Merkittävimmät erät liittyivät KEINO Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaiseen osaamiskeskukseen, työ- ja elinkeinoministeriön energiatukirahoituksen käsittelyyn Business Finlandin hankerahoitusjärjestelmässä sekä EU:n puiteohjelmahankkeisiin.

Toiminnan kulut olivat 114,1 milj. euroa (113,3 milj. euroa). Toiminnan kulujen merkittävimmät erät ovat palvelujen ostot (84 %) ja henkilöstökulut (14 %). Palvelujen ostot, 96,3 milj. euroa (99,4), vähenivät 3 %. Muutos johtuu lähinnä jo aiemmin mainitusta henkilöstön siirtymisestä Yhtiöstä Rahoituskeskukseen, jolloin kustannukset siirtyvät palvelujen ostoista henkilöstökuluihin. Henkilöstökulut, 15,9 milj. euroa (12,3), kasvoivatkin 30 %. Yhtiöltä ostettavia palveluita on käsitelty tarkemmin kohdassa 2.2.4.

Vuokrakulut, 0,51 milj. euroa (0,74 milj. euroa), vähenivät 31 % edellisvuoteen verrattuna. Muutos liittyy Ruoholahdessa käytössä olevien toimitilojen vähentämiseen alkuvuodesta 2023.

Muut kulut, 1,1 milj. euroa (1,0 milj. euroa), kasvoivat 7 %. Merkittävimmän erän muista kuluista, 0,85 milj. euroa, muodostavat jäsenmaksut ulkomaille. Ne sisältävät mm. Suomen osallistumisen pohjoismaiseen energia-tutkimusyhteistyöhön (NER) sekä kansainväliseen energia-alan yhteistyöhön (IEA). Matkustaminen lisääntyi pandemiavuosien jälkeen ja matkakulut olivat 0,23 milj. euroa (0,11 milj. euroa).

Valmistus omaan käyttöön, 0,7 milj. euroa (1,1 milj. euroa), koostuu hankerahoitusjärjestelmän kehittämisen kuluista.

Rahoitustuotot, 10,3 milj. euroa (11,6 milj. euroa) muodostuvat myönnettyjen lainojen koroista ja vähenivät 11 %. Rahoituskulut ovat pääasiallisesti rahoituskeskuksen lainasaamisten tileistäpoistoja ja ne olivat 110,5 milj. euroa (78,0 milj. euroa) eli kasvua oli 42 %. Lainoja on käsitelty tarkemmin kohdassa Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminnan määrärahat.

Satunnaisten tuottojen ja kulujen kirjaukset liittyvät Yhtiöstä liikkeenluovutettujen henkilöiden lomapalkkavelkakirjauksiin.

Siirtotalouden tuotot, 0,4 milj. euroa (0,3 milj. euroa), koostuvat eurooppalaisista yhteistyöhankkeista. Siirtotalouden kulut, 398,4 milj. euroa (381,7 milj. euroa), ovat avustusmaksatuksia. Ne kasvoivat 4 % edellisvuoteen verrattuna. Kasvu koostui lähinnä valtionavustuksista yliopistoille (+28 %) sekä elinkeinoelämälle (+11 %). Siirtotalouden kuluihin valtionhallinnolle (ml. yliopistot) kirjataan Rahoituskeskuksen valtionhallinnon muille organisaatiolle maksamien avustusten lisäksi Yhtiön kautta pääosin elinkeinoelämän asiakkaille maksetut avustukset, jotka olivat 26,3 milj. euroa. Tämä johtuu siitä, että Rahoituskeskus maksaa erän ensin Yhtiölle, joka kuuluu valtionhallintoon ja kirjaus tehdään tämän perusteella. Business Finland -kokonaisuuden ulkopuoliselle valtionhallinnolle maksettiin rahoitusta 27,3 milj. euroa ja yliopistoille 64,4 milj. euroa.

7.4 TASE

Taseen loppusumma on 1 348,4 milj. euroa (1 257,0 milj. euroa). Aineettomat hyödykkeet, 4,0 milj. euroa (4,2 milj. euroa) sisältää itse valmistetut tai teetetyt tietojärjestelmät, mm. rahoituksen hankejärjestelmän, CRM-järjestelmän sekä asiakirjahallinta ja -arkistointijärjestelmän. Käyttöomaisuusarvopaperien arvo oli 206,0 milj. euroa (117,5 milj. euroa). Erä sisältää pääasiallisesti sijoituksia Business Finland Venture Capital Oy:n (BFVC) toimintaan, jota on käsitelty kohdassa 2.2.2. Muut pitkäaikaiset eumääräiset sijoitukset, 89,0 milj. euroa (121,2 milj. euroa), muodostuvat Rahoituskeskuksen myöntämien pääomalainojen saamisista ja pitkäaikaiset saamiset, 1 039,1 milj. euroa (1 003,0 milj. euroa), lähinnä tuotekehityslainojen saamisista. Lainoista on kerrottu kohdassa 2.2.2.

Lyhytaikaisia saamisia on tilinpäätöksessä 10,4 milj. euroa (10,8 milj. euroa). Siirtosaamisissa on lähinnä myönnettyjen lainojen erääntymättömiä korkoja, 4,4 milj. euroa (4,2 milj. euroa). Lähinnä yritysten takaisinperintöihin liittyvät muut lyhytaikaiset saamiset vähenivät 4 % ollen 5,3 milj. euroa (6,0 milj. euroa). Takaisinperintöjä on käsitelty tarkemmin kohdassa 10.2.

Lyhytaikainen vieras pääoma on 20,6 milj. euroa (26,2 milj. euroa). Suurimmat erät muodostuvat siirtoveloista ja muista lyhytaikaisista veloista. Siirtovelat 11,7 milj. euroa (15,7 milj. euroa) sisältävät merkittävimminä erinä Yhtiön palvelusopimuksen maksamatta olevat kulut, 7,6 milj. euroa (12,9 milj. euroa), ja lomapalkkavelan 4,1 milj. euroa (2,8 milj. euroa). Lomapalkkavelan kasvu liittyy Yhtiöstä liikkeenluovutuksen myötä siirtyneeseen henkilöstöön. Muut lyhytaikaiset velat, 7,3 milj. euroa (9,3 milj. euroa), sisältää nostamattomat lainat, joista on tehty maksatuspäätös ja joita asiakkaat eivät vielä ole nostaneet Valtiokonttorista.

8 SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu lakiin valtion talousarviosta. Lain mukaan sisäisen valvonnan järjestämistä johtaa viraston johto, joka myös vastaa sen asianmukaisuudesta ja riittävydestä. Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistamaan, että organisaatio saavuttaa tavoitteensa. Se käsittää kaikki ne toimenpiteet ja menettelyt, jotka turvaavat tavoitteisiin pääsemistä. Toimenpiteiden ja menettelyjen avulla voidaan saada kohtuullinen varmuus:

- toiminnan lainmukaisuudesta
- varojen turvaamisesta
- toiminnan tuloksellisuudesta
- taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta.

Business Finlandin sisäinen valvonta on suunniteltu kolmen linjan periaatteiden mukaan. Mallilla pyritään selkeyttämään tapaa, jolla sisäisen valvonnan tehtävät määritellään organisaatiossa. Sisäinen valvonta on osa kaikkea ydintoimintaa ja jokainen henkilö vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta omien tehtäviensä osalta. Johto ja esihenkilöt vastaavat toiminnasta

ja prosesseista. Riskienhallintatoiminto ja lakiosaston compliance- toiminta tukevat sisäistä valvontaa erityisosaamisellaan. Sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan tuloksellisuutta ja tuottaa toiminnan kehittämisessä tarvittavaa tietoa. Business Finlandilla on myös johtokunnan tarkastusvaliokunta, jonka tehtävät on määritelty tarkastusvaliokunnan toimintaohjeessa. Valiokunnan tehtäviin kuuluu mm. sisäisen valvonnan seuraaminen ja sen toteutumisen, tehokkuuden ja laajuuden arvioiminen Business Finland kokonaisuuden osalta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteitä on tarkasteltu myös säännöllisesti osana ministeriön tulosohejasta. Sisäistä valvontaa tarkastellaan Business Finland viraston ja -yhtiön osalta yhtenä kokonaisuutena. Business Finland -viraston toimintaa tarkastaa ja valvoo valtiontalouden tarkastusvirasto ja yhtiön toimintaa ulkopuolinen tilintarkastusyhteisö vuosittaisen tilintarkastuksen yhteydessä.

Business Finlandin sisäisen valvonnan tilan arvioinnissa on hyödynnetty valtionvarainministeriön laatimaa sisäisen valvonnan arviointikehikkoa, joka perustuu soveltuvien osin kansainväliseen COSO- sisäisen valvonnan viitekehykseen. Arvioinnin tukena hyödynnettiin myös itsearviointikyselyn avulla saatua tietoa. Kysely toteutettiin Business Finlandin johtoryhmälle ja osalle keskijohdon

henkilöstöä. Sisäistä valvontaa arvioitiin viiden eri osa-alueen näkökulmasta: Ohjausympäristö, riskien arviointi, valvontatoimenpiteet, tieto ja viestintä sekä seurantatoimenpiteet.

Yhteenvetona todetaan Business Finlandin sisäisen valvonnan tilan olevan kohtuullisella tasolla. Toukokuun alussa voimaan tullut Business Finlandin lakimuutos on aiheuttanut sisäisissä toiminnoissa lukuisia muutoksia, joilla on ollut vaikutusta myös sisäiseen valvontaan. Uudet toimintatavat otetaan käyttöön 2024 alussa, jonka myötä roolien, työtehtävien ja prosessien oletetaan vakiintuvan vuoden 2024 kuluessa. Ohjausympäristö on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Riskien arviointia tehdään systemaattisesti ja säännöllisesti osana johdon toimintaprosesseja sekä erillisarvioiteina ja järjestettävien riskityöpajojen puitteissa. Riskien arvioinnin todetaan olevan pääosin asianmukaisesti järjestetty. Valvonta- ja seurantatoimenpiteitä tulee edelleen kehittää mm. hankintasopimuksiin liittyvien ja hankintojen seurannan kannalta oleellisten tietojärjestelmien osalta. Lisäksi toimintojen yli menevien prosessien vastuiden määrittelyissä ja eri tarkastusten tai muiden arviointien kehitys- ja suositusehdotusten implementoinnin eteenpäin viemisessä koetaan olevan kehitettävää.

SISÄINEN VALVONTA BUSINESS FINLANDISSA

Business Finlandin sisäisen valvonnan tarkoitus on varmistaa, että talous ja toiminta ovat lainmukaisia, toiminta on tuloksellista, Business Finlandin hallinnassa olevat varat ja omaisuus on turvattu ja johtamisen ja ulkoisen ohjauksen tarpeisiin saadaan oikeat ja riittävät tiedot. Sisäisen valvonnan perustan muodostavat toimiva valvontaympäristö, tavoitteellisuus ja tilivelvollisuus sekä kontrollit, järjestelmät ja riskien arviointi.

Sisäinen valvonta on erottamaton osa kaikkea ydintoimintaa ja sen johtamista. Sisäisen valvonnan tuki varmistaa ja tukee ydintoimintojen osana tapahtuvaa sisäistä valvontaa. Sisäinen tarkastus todentaa sisäisen valvonnan tuloksellisuuden. Rahoituskeskus valvoo Yhtiön toimintaa ja voi tarkastaa Yhtiön valtiontukitoimintaa tarpeellisessa laajuudessa. Merkittävänä julkisen rahoituksen käyttäjänä Business Finlandilla on korostunut valvontavastuu myöntämänsä ja maksamansa rahoituksen asianmukaisesta käytöstä.

Vuoden 2023 alusta lähtien on sisäisen valvonnan vastuita myös selkiytetty. Compliance-toiminnasta erotettiin rahoitustarkastukset selkeämmin omaan tiimiin ja samoin turvallisuusasiat erotettiin kiinteistöasioista omaksi kokonaisuudekseen, jolloin turvallisuusasioiden painoarvo kokonaisuutena saatiin vankemmalle pohjalle. Asiakkaan tehostettu tunteminen (KYC) ja pakotetarkas-

tukset laajenivat kaikkeen Business Finlandin toimintaan sekä rahoituskeskuksessa että yhtiössä ja toiminta vaikiintui osaksi muita Business Finlandin toimintoja.

Asiakkaan tehostetussa tuntemisessa sekä pakotetarkastuksissa pääpaino oli edelleen rahoitustoimintaan liittyvissä tarkastuksissa, mutta tarkastukset hankintoihin sekä yhtiön vastuulla olevaan toimintaan (mm. Invest In, delegaatiot, Visit, tapahtumat yms.) lisääntyivät. Business Finland raportoi mahdollisista pakoteliitynnöistä ko. toimintoa valvoville viranomaisille.

Sisäisen valvonnan tukena toimivassa Audit-tiimissä työtehtävät vuonna 2023 liittyivät Business Finlandin rahoittamien projektien tarkastamiseen sekä rahoituksen laatuauditointeihin. Projektitarkastuksilla varmennetaan, että myönnetty rahoitus on käytetty rahoituspäätöksen ja ehtojen mukaisella tavalla. Häiriörahoitukseen kohdistuvia projektitarkastuksia jatkettiin sekä tehtiin Business Finlandin muiden rahoituspalveluiden tarkastuksia aikaisempien vuosien volyymillä. Vuonna 2023 aloitettiin RRF-rahoituksen projektitarkastukset. Rahoituksen laatuauditoinneilla varmennetaan, että päätöksiä tehdään hyvän hallintotavan mukaisesti. Laatuauditoinneissa keskityttiin RRF-rahoitukseen.

RISKIENHALLINTA BUSINESS FINLANDISSA

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin johtokunnan hyväksymät riskienhallinnan linjaukset ohjaavat Business Finlandin riskienhallintaa. Riskienhallintaa tehdään Rahoituskeskuksen ja Yhtiön yhteistyönä. Business Finlandin riskienhallinta on integroitu toimintaprosesseihin, jolloin riskien tunnistaminen ja hallintakeinojen suunnittelu tehdään kunkin toiminnon yhteydessä. Riskienhallintatoimenpiteet keskitetään merkittävimpiin riskeihin. Riskejä seurataan suunnittelun ja raportoinnin kautta.

Riskienhallinnan toteuttamista varmistaa ja tukee riskienhallinnan erillinen prosessi. Keskeiset riskit raportoidaan Business Finlandissa kaksi kertaa vuodessa. Business Finlandin riskienhallintatiimi tukee riskienhallinnan koordinointia, seuranta ja raportointia. Tiimi kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Riskienhallintatiimi tekee vuosittain riskienhallinnan itsearviointin ISO31000 -standardiin pohjatuen. Arvioinnin tulosten pohjalta kehitetään riskienhallintaa edelleen.

Vuonna 2023, Business Finlandin palvelualueiden riskeistä raportointia kuukausi- ja vuosiraportoinnin yhteydessä kehitettiin entistä strategialähtoisemmäksi. Vuosittain tehtävistä erillisistä toiminnan riskikartoituksista jatkettiin riskienhallintatyötä Business Finland -lakiuudistukseen sekä EU:n elpymis- ja palautumistukivälineeseen (RRF) liittyen sekä tehtiin erillinen riskikartoitus Business Finlandin varautumissuunnitelman pohjaksi. Ulkomaan-toimintojen hallinnollisten riskien päivitystyötä jatkettiin keskittyen erityisesti riskien hallintakeinojen toteutuksen seurantaan. Edellisten lisäksi tehtiin erillisiä riskikartoituksia myös muutamista muista toiminta-alueista.

Riskien tarkastelu kuuluu operatiiviseen päätöksentekoon kaikilla organisaatiotasolla. Erillinen, määrämukoinen riskien tarkastelu liittyy mm. rahoituspäätösten valmisteluun, hankintoihin, kansainväliseen yhteistyöhön ja kehittämisprojekteihin. Strategisissa valinnoissaan ja rahoitus- ja muiden resurssien kohdistamisessa Business Finland on valmis hyväksymään markkinaehtoisia toimijoita suurempia riskejä, kun kansantaloudellisten

ja yhteiskunnallisten tuottomahdollisuuksien arvioidaan olevan riittävän suuret. Tällaisten riskien ottaminen ja innovaatiotoiminnan riskien jakaminen Suomen kansantaloudessa liittyy Business Finlandin olemassaolon perustaan. Business Finlandissa riskinoton tulee tukea strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteutumista, eivätkä riskit saa vaarantaa Business Finlandin toimintaa. Riskienhallinnan menettelytavat suhteutetaan toiminnan laajuuteen ja vastuisiin nähden.

Business Finlandin keskeisimpiä riskejä on kartoitettu loppuvuonna 2023 Business Finlandille asetettujen tulostavoitteiden pohjalta (tavoitteet 1–6). Tavoite 2:een liittyvät riskit eivät nousseet keskeisimpien riskien joukkoon. Business Finlandin keskeisimpiä riskejä, jotka toteutessaan saattaisivat vaikuttaa merkittävästi Business Finlandin toimintaan ja tuloksellisuuteen, olivat:

- Business Finland ei onnistu asia-argumenteilla vaikuttamaan toimintaedellytyksiään koskevaan päätöksentekoon. (tavoite 1)
- Work in Finland -toiminto kohtaa ongelmia eikä pysty toimimaan optimaalisesti. (tavoite 3)
- Toiminnan digitalisointi, tietojärjestelmät ja tiedolla johtaminen eivät tue Business Finlandin asiakastyön tekemistä. (tavoite 4)
- Business Finland -lakimuutoksen myötä sovittuja uusia toimintatapoja ei noudateta, jolloin lain mukainen toiminta vaarantuu. (tavoite 5)
- Ulkomaanverkostossa ei pystytä turvaamaan operatiivisen toiminnan hyvää hallintoa. (tavoite 4)
- Business Finlandin resurssit eivät ole tasapainossa tavoitteiden ja toimintaympäristön edellyttämien muutosten kanssa. (tavoite 6)
- Henkilöstön hyvinvointi ja tyytyväisyys vaarantuvat työkuormien ja Business Finlandin toimintaa koskevien muutosten vuoksi. (tavoite 6)

9 ARVIOINTIEN TULOKSET

Vuonna 2023 toteutettiin terveyteen liittyvien temaattisten toimien arviointi koko 2000-luvun kattavalta ajankaksolta eli reilun 20 vuoden ajalta. Temaattisilla toimilla tarkoitetaan erilaisia terveyssektorille suunnattuja toimia, joista tyypillisimpiä ovat alan kehittämiseksi suunnatut ohjelmat. Työssä toteutettiin myös loppuarvioinnit kahdesta vastikään päättyneestä terveysohjelmasta eli Yksilöllistetty terveys -ohjelmasta (2018–2022) ja Smart Life -ohjelmasta (2019–2022). Arvioinnin erityisnäkökulmana oli kahden erillisen loppuarvioinnin ohella tuottaa ymmärrystä pitkäaikaisen toiminnan tuloksista ja vaikutuksista. Sisällöllisesti terveyssektorin toimissa korostuu tällöin panostus terveyden edistämiseen digitaalisuuden keinoin.

Kahden loppuarvioitavan ohjelman osalta voidaan todeta niiden olleen ajassaan istuvia relevantteja ponnistuksia, joiden toteutuksessa korostuu onnistuneesti tuki viennin kasvuun ja liiketoiminnan kansainvälistymiseen, TKI-rahoituspalveluiden ohella. Tämä heijastaa hyvin toimintamuutosta, johon Business Finlandin perustamisella, siis TKI- ja vienninedistämistoiminnan yhdistämisellä, pyrittiin. Näissä ohjelmissa kasvatettiin kansainvälisty-

miskyvykkyyksiä, edistettiin investointeja, avattiin markkinoita, luotiin verkostoja ja kumppanuuksia, edistettiin ekosysteemejä ja kasvatettiin liiketoimintaa.

Koko 2000-luvun kattavan temaattisen toiminnan osalta toiminta on myös ollut ajassaan istuvaa ja vastaanottanut kulloisenkin ajan muutostarpeisiin. Business Finlandin todetaan tuottaneen toimillaan merkittävää lisäarvoa, joka näkyy muun muassa lisääntyneinä TKI-panostuksina, liiketoiminnan kasvuna ja toimijoiden lisääntyneenä verkostoitumisena. Business Finlandin vaikutus on tunnistettavissa muun muassa alan kasvaneena kansainvälistymisenä, lisääntyneinä investointeina Suomeen, start-up-kentän kasvuna, yhteistoimintaverkostojen ja -alustojen kasvuna, avaintoimijoiden kokoontumisena yhteisten haasteiden ja visioinnin ääreen ja ylipäänsä toimijakentän parantuneena keskinäisenä verkottumisena.

Vuonna 2023 toteutettiin myös arviointi neljästä päättyneestä ohjelmallisen toimintatavan kampanjasta. Tällaiset kampanjat ovat verrattain tuore toimintatapa, jota ei ole tähän asti arvioitu. Kampanjat ovat tunnistettuun tarpeeseen luotu ohjelmia kevyempi, ketterämpi, lyhytkestoisempi ja fokusoituneempi keino edistää Business

Finlandin tavoitteita ja eri teemojen ja toimialojen kehittymistä. Niistä ensimmäinen käynnistyi 2017. Arvioinnissa muodostettiin kokonaiskuva synteessinä neljästä päättyneestä erityyppisestä Business Finlandin kampanjasta, jotka olivat ”Artificial Intelligence”, ”Batteries from Finland”, ”Mixed Reality” ja ”Entertainment”. Arvioinnin tavoitteena oli neljää erilaista kampanjaa arvioimalla tuottaa tietoa ja ymmärrystä, jota voidaan hyödyntää tulevien kampanjoiden suunnittelussa.

Kampanjoiden lähtökohtaisiksi vahvuuksiksi todettiin niiden luonne ketterinä, vahvasti fokusoituneina nopeina ja joustavina toimina. Kampanjat edustavat myös BF:n omalle toiminnalle uutta käytännön testaus- tai kokeilukulttuuria. Kampanjoiden myötä on mm. saavutettu syvällisempi ja kattavampi ymmärrys teema-alueiden kehitystilanteesta ja kehitystarpeista sekä markkinapotentiaalista. Kampanjoissa on myös koottu kohdealoja yhteistyöverkostoiksi ja kirkastettu yhteistä näkemystä alojen kehitystarpeista. Kampanjoille todettiin olevan selkeä ja perusteltu rooli Business Finlandin keinopaletilissa, erityisesti kun on tarvetta laajoja ja pitkäkestoisia ohjelmia pienimuotoisemmille ja nopeille toimille, joilla

voidaan selvittää ja edistää havaittuja kehittämistarpeita. Ohjelmat ovat liian raskaita moniin kampanjoiden edistämisiin toimiin. Kampanjat eroavat vaikuttavuuden suhteen ohjelmista siinä, että niiden potentiaaliset vaikutukset ovat fokusoidumpia tiettyihin yksittäisiin teemoihin ja toimialoihin liittyen ja ne syntyvät nopeammin. Ohjelmien vaikutukset ovat laaja-alaisempia koskien laajempaa fokusta ja kohdejoukkoa ja vaikutukset kohdistuvat laajemmin innovaatioprosessin eri osiin. Kampanjoiden vahvuus on myös ohjelmia rajatumpi ja homogeenisempi kohdejoukko, jossa on mahdollista löytää synergioita ja skaalautuvia hyötyjä ohjelmia suuremmin ja nopeammin.

Uutuudellisuudestaan ja kokeilevuudestaan johtuen kampanjoiden rooli Business Finlandin toimintavalikossa on jossain määrin määrittämättä, mikä koskee myös niiden toimintatapoja ja sisältöjä. Kampanjoiden tehtävää ja roolia olisikin syytä tarkentaa Business Finlandin keinovalikoimassa ja työnjakoa selkeyttää suhteessa muihin toimiin. Kuuntelijasta riippuen myös sana kampanja on merkitykseltään häilyvä, tarkoittaen hyvinkin erimittaisia asioita. Yhdelle miellelyhtymä on nimenomaan tässä tarkoitettun mukainen ohjelmallisen toiminnan kampanjatoi-

mi, kun taas joku toinen yhdistää ehkä sanan mielessään vaikkapa markkinointi- tai mainoskampanjaan, jollaisia termillä tässä yhteydessä todellakaan ei tarkoiteta. Olikin hyvä pohtia voisiko nykymuotoisista kampanjoista käyttää termiä, joka kuvaisi niitä paremmin ja selkeyttäisi ymmärrystä niiden sisällöstä sekä vähentäisi niiden sekoittamista muun tyyppiisiin kampanjoihin. Työssä tuotettiin myös ehdotus kampanjatoiminnan vaikutusmalliksi.

Vuonna 2023 valmistui laivanrakennuksen innovaatiotukien arviointi, joka tarkasteli innovaatiotuen onnistumista suhteessa sille asetettuihin tavoitteisiin seuraavista näkökulmista: haku- ja myöntöprosessit, tuen kohdentuminen, tuella kehitettyjen tuotteiden ja palveluiden vaikutukset yritysten kilpailukykyyn, vaikutukset laivanrakennusteollisuuteen, sekä vertautuminen kansainvälisesti valikoituihin EU verrokkimaihin.

- Laivanrakennuksen innovaatiotuki ja sen järjestäminen on pääosin hyvin onnistunutta suhteessa sille asetettuihin tavoitteisiin. Rahoitetut projektit ovat olleet aidosti innovatiivisia, painottuen kuitenkin lyhyen aikavälin kaupantekoa edistäviin energiaratkaisuihin.
- Pitkäjänteistä kilpailukykyä kehittäviä menetelmäkehitykseen suunnattuja projekteja on ollut vähemmän.
- Laivanrakennuksen ryhmäpoikkeusasetuksen alaista innovaatiotukea on jaettu Suomessa kohtuullisen paljon verrattuna Saksaan, mikäli vertailukohtana käytetään valtiontukien avoimuusmoduulista haettuja tietoja.
- Business Finland on oikea taho tuen hallinnointiin meriteollisuuden asiantuntemuksen ja rahoitusosaimisen näkökulmasta - kuitenkin laajempaa innovaatio- ja rahoitusnäkökulmaa voisi tarjota oman roolinsa puitteissa.
- Laivanrakennuksen innovaatiotuki on strategisesti tärkeä osa Suomen meriklusterin tuki-instrumenttien kokonaisuutta, mutta ei itsessään riittävä laivanrakennusteollisuuden kansainväliseen kilpailutilanteeseen vastaamiseen.

Business Finland käynnisti joulukuussa 2021 hankkeen, jonka tavoitteena oli laatia viitekehys sekä tuottaa tilannekuva yksityisen sektorin TKI-toiminnan tilasta suhteessa keskeisiin kilpailijamaihin. Tarkoituksena on auttaa vahvistamaan tietopohjaa aiheesta käytävän keskustelun tueksi. Ensimmäinen versio julkaistiin syksyllä 2022, ja syksyllä 2023 julkaistiin päivitetty tilannekuva²⁶, sisältäen uusimmat indikaattori- ja tilastotiedot siltä osin kuin päivitettyä tietoa on saatavilla. Lisäksi tilannekuvaa on täydennetty uusilla kestävään talouskasvuun liittyvillä indikaattoreilla.

Tilannekuvan mukaan TKI-henkilöstön määrässä on ollut positiivista kehitystä Suomen kohdalla. Lisäksi julkisen sektorin rahoittaman TKI-toiminnan osuus yritysten TKI-toiminnasta kasvanut. Myös yritysten yhteistyö muiden yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa lisääntynyt Suomessa.

Suomi on jonkin verran jäljessä verrokkimaita (Ruotsi, Tanska, Alankomaat, Belgia, Itävalta, (Israel)) useimmilla viitekehukseen valituilla mittareilla. Erityisesti Suomi näyttäisi olevan verrokkimaita jäljessä rahoitusympäristön (esim. listautuneet teknologiayritykset, kansallisen

pääomasijoitusmarkkinan volyymi, TKI-verokannusteet) sekä yksityisen sektorin TKI-toiminnan volyymin osalta. Myös mm. yksityisen sektorin T&K-henkilöstön, korkean teknologian viennin sekä patenttihakemusten osalta Suomi on jonkin verran verrokkimaita jäljessä.

Kaiken kaikkiaan Suomi on verrokkimaita jäljessä TKI-toiminnan rahoitusympäristöön liittyvillä mittareilla, kun taas vahvuuksina näyttävät osaamiseen, kulttuuriin ja yhteistyöhön liittyvät tekijät.

Kestävä talouskasvu on kehittynyt positiivisesti kaikilla valituilla mittareilla sekä Suomessa että kaikissa verrokkimaissa. Suomi pärjää useimmilla kestävä kasvun mittareilla kuitenkin keskimäärin huonommin kuin verrokkimaat.

- CO₂-päästöillä ja materiaalin kulutuksella mitattuna Suomen talouskasvu on selvästi saastuttavampaa kuin verrokkimaissa – Ruotsi on edelläkävijä.
- Suomessa kehitetään kuitenkin suhteellisen paljon ympäristöystävällisiä teknologioita (osuus kaikista teknologioista).
- Ekologista kestävyttä edistävien tuotteiden viennissä Suomi pärjää verrokkeja huonommin.
- Suomalaiset yritykset ovat kuitenkin edelläkävijöitä vastuullisuusraportoinnissa.

²⁶ 4Front Oy: Yksityisen sektorin TKI-toiminnan tilannekuva. 2023: <https://www.businessfinland.fi/4a560d/globalassets/julkaisut/yksityisen-sektorin-tki-toiminnan-tilannekuva-2023-slidet.pdf>

Kestävän talouskasvun eri ulottuvuuksia (ESG) tarkasteltaessa, Suomen toimintaympäristön vahvuuksia ovat sosiaalinen ja hallinnollinen kestävyys – ekologinen kestävyys on selvä heikkous.

Vuonna 2023 Business Finland tilasi kansainvälisen kirjallisuuskatsauksen julkisen TKI-tuen vaikutuksista²⁷. Tuoreimman tutkimuskirjallisuuden näkemys yritystason TKI-tukien järkevyydestä ja vaikuttavuudesta on voittopuolisesti positiivinen. TKI-tukien yhteiskunnallinen tuotto näyttää olevan kohtuullisen hyvä.

- Pienempien, nuorempien ja/tai aiemmin TKI-harjoittamattomien yritysten tapauksissa tukien vaikutukset näyttäisivät olevan merkittävämpiä - Yhtäällä tällaisilla yrityksillä on vähemmän todennäköisesti radikaaleja ja laaja yliopisto- ja muuta ulkopuolista yhteistyötä sisältäviä hankkeita.
- Toisaalta liike- ja innovaatiotoiminnassaan jo vakiintuneilla ja valmiiksi lähellä (globaalia) eturintamaa olevilla suuremmilla ja vanhemmilla yrityksillä on parempi mahdollisuus onnistua TKI:ssä ja muuntaa se kaupalliseksi menestykseksi (läikkymisvaikutukset merkittäviä) (Ugur & Trushin, 2022).
- Kaiken tutkimuksen yleiset perustelut innovaatiopolitiikan järkevyydestä lähtevät markkinapuuteajattelusta. Ulkois- ja läikkymisvaikutuksiin keskittyvät tutkimukset havaitsevat ne varsin suuriksi. Rahoitusrajoitteiset yritykset näyttävät reagoivan positiivisemmin julkisiin tukiin.
- Soveltava ja perustutkimus ovat kaiken kaikkiaan toisiaan täydentäviä ja osin limittäisiä – niiden välinen rajanveto ei ole välttämättä selkeä (Goldstein & Narayanamurti, 2018; Szücs, 2018).

²⁷ Etlatieto Oy: Yrityksille suunnatun TKI-tuen vaikuttavuus. Impact Brief 2/2023: <https://www.businessfinland.fi/julkaisut/impact-brief-22023-yrityksille-suunnatun-tki-tuen-vaikuttavuus>

10 YHTEENVETO HAVAITUISTA VÄÄRINKÄYTÖKSISTÄ

10.1 VIRHEITÄ JA VÄÄRINKÄYTÖKSIÄ KOSKEVAT YHTEENVETOTIEDOT

Rahoituskeskuksen päätökseen ja Yhtiön valtioneuvoston päätökseen saa siihen tyytymätön asiakas hakea oikaisua Rahoituskeskukselta. Asiakkaat tekivät vuonna 2023 Business Finlandin päätöksiin oikaisuvaatimuksia 127 kpl (2022/141 kpl, 2021/164 kpl; 2020/705 kpl). Oikaisuvaatimuksista 16 kpl kohdistui koronapandemia-ajan häiriörahoitukseen liittyviin päätöksiin (13 %). Vuoden 2023 aikana hylätyistä oikaisuvaatimuksista valitettiin hallinto-oikeuteen 13 tapauksessa, joista 10 liittyi häiriörahoitukseen (v. 2022: 22 valitusta/19 häiriörahoitus; v. 2021: 18 valitusta/13 häiriörahoitus; v. 2020: 19 valitusta/12 häiriörahoitus).

Vuonna 2023 annettiin 11 hallinto-oikeuden päätöstä, joissa valitus hylättiin kokonaan kaikissa tapauksissa. Korkein hallinto-oikeus antoi kaksi päätöstä, joista jokaisessa valituslupa on hylätty. Molemmissa valituslupa-asioissa hakijana on ollut rahoituksensaaja.

Vuonna 2023 annettiin yksi käräjäoikeuden rikosoikeus tuomio. Tuomiosta on valitettu hovioikeuteen ja sen

käsittely on huhtikuussa 2024. Häiriörahoituksesta tehtyjä tutkintapyyntöjä tehtiin vuonna 2023 yhteensä 7 kpl (vuonna 2022: 20 kpl, 2021: 2 kpl, 2020: 5 kpl). Lisäksi Business Finlandille tietoon asti tulleet tutkintapyynnot häiriörahoituksen osalta, joista konkurssipesänhoitaja on tehnyt tutkintapyynnön, on yhteensä 10 kpl.

Business Finland Oy:n tytäryhtiö nosti v 2018 Yhdysvalloissa siviilikanteen tytäryhtiön entistä työntekijää kohtaan perustuen entisen työntekijän epäilyihin taloudellisiin väärinkäytöksiin vuosina 2011–2017. Epäselvien kulujen määrä kirjanpidossa vuosilta 2011–2017 on merkittävä, yhteensä noin 4,8 milj. dollaria. Kanteen käsittelyn edetessä epäilyt väärinkäytöksistä ovat vahvistuneet. Siviiliprosessissa saatiin vuoden 2020 aikana myönteisiä välipäätöksiä ja osatuomioita. Asian käsittely paikallisessa alioikeudessa Yhdysvalloissa keskeytettiin keväällä 2023 vastaajan hakeuduttua konkurssiin, jonka jälkeen asian käsittely siirtyi paikalliseen konkurssituomioistuimeen. Syyskuussa 2023 Suomen keskusrikospoliisi ilmoitti aloittaneensa esiselvityksen Finpron aikaisen tytäryhtiön toimintaan liittyvässä asiakokonaisuudessa tarkoituksenaan selvittää, onko asiassa syytä epäillä rikosta ja ovatko Suomen viranomaiset toimivaltaisia käsittelemään asiaa. Asian käsittely Yhdysvalloissa sekä pai-

kallisessa alioikeudessa, että konkurssituomioistuimessa on vuoden 2023 lopussa edelleen kesken. Tammikuussa 2024 keskusrikospoliisi tiedotti aloittaneensa esiselvityksessä ilmenneen perusteella esitutkinnan asiassa.

Vuoden 2023 aikana oli yhteensä 7 raportoitua tietoturvapoikkeamaa (v. 2022: 10 kpl, v. 2021: 5 kpl). Asiakastietojen, liikesalaisuuksien tai salassa pidettävien tietojen joutumista väärin käsiin ei ole havaittu.

Vuoden 2023 aikana tietosuojapoikkeamia on ollut viisi. Poikkeamista ei ole syntynyt korkeaa riskiä rekisteröidyn oikeuksille tai vapauksille. Tietosuojaan liittyviä väärinkäytöksiä ei ole havaittu. Business Finland on kouluttanut henkilöstöään, jotta vastaavia poikkeamia ei tapahtuisi uudelleen.

Vuonna 2023 Whistleblower -ilmoituskanavaan tuli 51 ilmoitusta. Ilmoituksia käsitteli 5 hengen ryhmä, jossa edustettuina olivat juridiikka, HR, sisäinen tarkastus ja compliance-toiminto. Muilla kuin ryhmän jäsenillä ei ole pääsyä ilmoituksiin. Saapuneet ilmoitukset eivät kohdistuneet ilmoittajansuojelulain soveltamisalaan, vaan koskivat Business Finlandin rahoittamien projektien asiakkaiden toimintaa. Tämän lisäksi kanavaan saapui yksittäisiä ilmoituksia, jotka eivät edellyttäneet toimenpiteitä, vaan olivat kommentteja/mielipiteitä.

TAULUKKO 19 LASKUTETUT TAKAISINPERINNÄT 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	638 255	1 046 950	3 963 981	6 019 508	1 975 198
Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan	4 026 873	2 788 240	6 706 831	4 421 985	2 590 012
Laskutetut takaisinperinnät yhteensä	4 665 128	3 835 190	10 670 812	10 441 492	4 565 210

10.2 TAKAISINPERINTÄÄ KOSKEVAT YHTEENVETOTIEDOT

Rahoituskeskus teki vuonna 2023 takaisinperintäpäätöksen 80 avustusprojektiin (323 kpl), joista 59 kappaletta (297 kpl) kohdistui häiriörahoituspäätöksiin. Euromääräisesti avustusten takaisinperintöjen määrä laski 67 % verrattuna vuoteen 2022. Häiriöavustuksella rahoitettujen projektien takaisinperintäprosessit on pääosin saatu päätöksen, mikä selittää takaisinperintöjen laskua viime vuonna.

Yleisiä syitä rahoituksen takaisinperintään ovat tarkastuksissa löydetty havainnot kustannuksista, jotka eivät ole hyväksyttäviä tai maksettu ennakko on ollut liian suuri projektin toteutuneisiin kustannuksiin nähden. Joskus yritykset toimivat rahoitusehtojen vastaisesti ja jättävät toimittamatta rahoitusehtojen edellyttämät dokumentit loppuraportoinnin yhteydessä. Tällöin maksettu rahoitus saatetaan joutua perimään takaisin.

Lainojen takaisinperintäpäätöksiä tehtiin yhteensä 36 kappaletta (36 kpl). Lainojen takaisinperinnät käsitellään Valtiokonttorissa.

Business Finlandissa ei ole ollut EU-rahoitukseen liittyviä säännönvastaisuuksia tai takaisinperintöjä.

11 TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA

INNOVAATORAHOITUSKESKUS BUSINESS FINLANDIN TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2023	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
12. Sekalaiset tulot	30 281 188,15	21 148 789	22 845 397,82	1 696 608,91	108
12.32.99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	8 691 741,26	1 800 000	3 496 608,91	1 696 608,91	194
12.32.99.01. Business Finland -viraston tulot	8 691 741,26	1 800 000	3 496 608,91	1 696 608,91	194
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	21 127 013,00	18 568 634	18 568 633,90	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	462 433,89	780 155	780 155,01	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	11 159 670,57	10 078 992	10 078 991,57	0,00	100
13.01.05. Korot muista lainoista	11 159 670,57	10 078 992	10 078 991,57	0,00	100
15. Lainat	65 459 881,01	55 685 740	55 685 739,79	0,00	100
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	65 459 881,01	55 685 740	55 685 739,79	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	106 900 739,73	86 913 520	88 610 129,18	1 696 608,91	102

INNOVAATORAHOITUSKESKUS BUSINESS FINLANDIN TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2023 määrärahojen		Tilinpäätös 2023	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö vuonna 2023	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2023	Käyttö vuonna 2023 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoministeriön hallinnonala	2 000 000,00						3 902 471,00	3 902 471,00	1 171 263,00	1 862 700,00
24.30.66. Varsinainen kehitysyhteistyö (S3)	2 000 000,00						3 902 471,00	3 902 471,00	1 171 263,00	1 862 700,00
24.30.66.4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö (EK)	2 000 000,00						3 902 471,00	3 902 471,00	1 171 263,00	1 862 700,00
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	657 543 756,17	911 489 899	655 690 253,87	35 578 724,08	691 268 977,95	220 220 920,72	161 624 604,75	288 083 604,75	227 568 962,17	42 814 516,68
32.01.05. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (nettob) (S3)	112 446 000,00	104 498 000	69 299 048,36	35 198 951,64	104 498 000,00	0,00	43 074 817,85	147 572 817,85	105 138 073,61	42 434 744,24
32.01.05.1. Toimintamenot (KPY)	14 248 000,00	14 927 000	8 809 389,77	6 117 610,23	14 927 000,00	0,00	12 018 177,55	26 945 177,55	17 795 978,47	9 149 199,08
32.01.05.2. Business Finland -yhtiöltä ostettavat palvelut (KPY)	84 888 000,00	82 631 000	58 788 081,64	23 842 918,36	82 631 000,00	0,00	21 443 624,34	104 074 624,34	80 231 705,98	23 842 918,36
32.01.05.3. Sanktioluonteiset menot (EK) (enintään)	1 000 000,00	1 000 000	849 230,40	150 769,60	1 000 000,00	0,00	0,00	1 000 000,00	849 230,40	150 769,60
32.01.05.4. RRF-ohjelma	12 310 000,00	5 940 000	852 346,55	5 087 653,45	5 940 000,00	0,00	9 613 015,96	15 553 015,96	6 261 158,76	9 291 857,20
32.01.05.4.01. Luovien alojen rakennetuki (RRFP3C413) (EK) (varattu)	580 000,00	260 000	192 536,24	67 463,76	260 000,00	0,00	322 273,78	582 273,78	514 810,02	67 463,76
32.01.05.4.02. Vähähiihilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen (RRFP1C211) (EK) (varattu)	600 000,00	610 000		610 000,00	610 000,00	0,00	635 142,12	1 245 142,12	51 039,50	1 194 102,62
32.01.05.4.03. Teollisuuden vähähiihiisyys, kiertotalous, digitaalisuus ja teollinen palveluvienti (RRFP3C412) (EK)(varattu)	800 000,00	20 000		20 000,00	20 000,00	0,00	555 890,51	575 890,51	425 209,81	150 680,70
32.01.05.4.04. Keskeisten materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäyttö ja kienätyt (RRFP1C213) (EK) (varattu)	600 000,00	600 000		600 000,00	600 000,00	0,00	676 574,71	1 276 574,71	213 838,37	1 062 736,34
32.01.05.4.05. 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämissympäristöt (RRFP2C213) (EK) (varattu)	100 000,00						126 239,67	126 239,67	27 857,63	98 382,04
32.01.05.4.06. Innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuuri (RRFP3C317)(EK) (varattu)	300 000,00	300 000		300 000,00	300 000,00	0,00	207 393,87	507 393,87	66 052,26	441 341,61
32.01.05.4.07. Veturihankkeet (RRFP3C311) (EK) (varattu)	500 000,00	500 000		500 000,00	500 000,00	0,00	651 976,07	1 151 976,07	192 397,09	959 578,98
32.01.05.4.08. Avainalojen vauhdittaminen ja osaamisen vahvistaminen (RRFP3C313) (EK) (varattu)	270 000,00	50 000	31 756,85	18 243,15	50 000,00	0,00	109 281,55	159 281,55	141 038,40	18 243,15

	32.01.05.4.09. Innovatiiviset kasvuyritykset (RRFP3C314) (EK) (varattu)	200 000,00	50 000	40 216,00	9 784,00	50 000,00	0,00	50 000,00	40 216,00	9 784,00	
	32.01.05.4.10. Kiinteistö- ja rakentamisan vähähiilisten ratkaisujen tukiohjelma (RRFP1C312) (EK) (varattu)	1 300 000,00	1 300 000	328 393,86	971 606,14	1 300 000,00	0,00	723 203,93	2 023 203,93	1 051 597,79	971 606,14
	32.01.05.4.11. Matkailualan kestävä ja digitaalinen kasvu (RRFP3C414) (EK) (varattu)	6 000 000,00	1 750 000		1 750 000,00	1 750 000,00	0,00	4 841 082,32	6 591 082,32	3 010 780,29	3 580 302,03
	32.01.05.4.12. Terveys- ja hyvinvointiosaaminen ja -teknologiat (RRFP3C412) (EK) (varattu)	400 000,00	400 000	259 443,60	140 556,40	400 000,00	0,00	252 427,03	652 427,03	511 870,63	140 556,40
	32.01.05.4.13. Maahanmuuton digitaalinen infrastruktuuri (RRFP3C1R3) (EK) (varattu)	110 000,00									
	32.01.05.4.14. Teollisuuden prosessien suora sähköistämisen ja vähähiilistämisen (RRFP1C212) (EK) (varattu)	400 000,00						381 258,66	381 258,66	1 441,33	379 817,33
	32.01.05.4.15. Mikroelektronikan avoikeus (RRFP2C213) (EK) (varattu)	150 000,00	100 000		100 000,00	100 000,00	0,00	130 271,74	230 271,74	13 009,64	217 262,10
32.01.10.	Digitalisaation kehittäminen (S3)		1 961 000	1 581 227,56	379 772,44	1 961 000,00	0,00		1 961 000,00	1 581 227,56	379 772,44
	32.01.10.07. Hallinnonalan digitalisaation kehittäminen		1 961 000	1 581 227,56	379 772,44	1 961 000,00	0,00		1 961 000,00	1 581 227,56	379 772,44
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan avonlisäveromenot (A)	23 242 578,28	21 938 797	21 938 796,67		21 938 796,67	0,00				
32.20.40.	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (A)	307 289 373,89	489 288 000	326 282 789,18		326 282 789,18	163 005 210,82				
	32.20.40.1. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen	300 231 202,89	373 938 000	289 502 493,18		289 502 493,18	84 435 506,82				
	32.20.40.3. RRF-ohjelma TKI	7 058 171,00	115 350 000	36 780 296,00		36 780 296,00	78 569 704,00				
	32.20.40.3.01. Materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäytön ja kierätyksen edistäminen (RRFP1C213) (EK) (varattu)	2 041 130,00	25 000 000	6 453 651,00		6 453 651,00	18 546 349,00				
	32.20.40.3.02. Innovatiivisten kasvuyritysten tukeminen (RRFP3C314) (EK) (varattu)	1 124 590,00	9 300 000	5 690 644,00		5 690 644,00	3 609 356,00				
	32.20.40.3.03. Avainalojen vahvistaminen ja osaamisen vahvistaminen (RRFP3C313) (EK) (varattu)	689 201,00	14 900 000	4 232 846,00		4 232 846,00	10 667 154,00				
	32.20.40.3.04. Kiinteistö- ja rakentamisan vähähiilisten ratkaisujen tukiohjelma (RRFP1C312) (EK) (varattu)	1 162 283,00	10 300 000	5 122 554,00		5 122 554,00	5 177 446,00				
	32.20.40.3.05. Luovien alojen rakennetuki (RRFP3C413) (EK) (varattu)	1 363 103,00	4 000 000	2 386 197,00		2 386 197,00	1 613 803,00				
	32.20.40.3.06. Mikroelektronikan avoikeus (RRFP2C213) (EK) (varattu)		7 050 000				7 050 000,00				
	32.20.40.3.07. 6G:n, tekoälyn ja kvanttilaskennan kehittämissympäristöt (RRFP2C213) (EK) (varattu)		3 300 000	18 067,00		18 067,00	3 281 933,00				
	32.20.40.3.08. Innovaatio- ja tutkimusinfrastruktuurin edistäminen (RRFP3C317) (EK) (varattu)		8 600 000	1 371 085,00		1 371 085,00	7 228 915,00				

	32.20.40.3.09. Veturiyitysrahoitus (RRFP3C311) (EK) (varattu)		29 600 000	9 207 994,00	9 207 994,00	20 392 006,00					
	32.20.40.3.10. Teollisuuden vähähiilisen, kiertotalouden ja digitaalisen uudistumisen edistämisen ja teollisen palveluviennin kasvattamisen ohjelma (RRFP3C4I2) (EK) (varattu)		1 100 000	428 232,00	428 232,00	671 768,00					
	32.20.40.3.11. Terveys- ja hyvinvointitekniikat ja osaaminen (RRFP3C4I2) (EK) (varattu)	104 945,00	1 900 000	1 689 201,00	1 689 201,00	210 799,00					
	32.20.40.3.12. Matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukeminen (RRFP3C4I4) (EK) (varattu)	572 919,00	300 000	179 825,00	179 825,00	120 175,00					
32.20.41.	Energiatuki (A)	24 097 806,00	40 000 000	31 872 957,10	31 872 957,10	8 127 042,90					
	32.20.41.1. Energiatuki	24 097 806,00	35 000 000	30 274 071,10	30 274 071,10	4 725 928,90					
	32.20.41.4. Vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen (RRFP1C2I1) (EK) (varattu)		5 000 000	1 598 886,00	1 598 886,00	3 401 114,00					
32.20.43.	Yritysvetoisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä kiertotalouden ja toimialojen kasvun tukeminen (S3)						50 049 786,90	50 049 786,90	32 349 661,00		
	32.20.43.1. Avustukset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä kiertotalouteen ja eri toimialoille (KPY)						50 049 786,90	50 049 786,90	32 349 661,00		
32.20.46.	Laivanrakennuksen innovaatiotuki (A)	10 421 199,00	25 343 000	11 188 750,00	11 188 750,00	14 154 250,00					
32.20.83.	Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (A)	121 984 825,00	197 160 000	166 850 583,00	166 850 583,00	30 309 417,00					
32.20.87.	Pääomalinat teollisuuden uudistumiseen ja yritysveltoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen (A)	6 000 000,00	8 250 000	3 625 000,00	3 625 000,00	4 625 000,00					
32.30.64.	EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesio politiikan ohjelmiin (A)	2 661 974,00	3 051 102	3 051 102,00	3 051 102,00	0,00					
	32.30.64.07. EAKR 2014-2020 (KPY)	2 661 974,00	3 051 102	3 051 102,00	3 051 102,00	0,00					
32.40.89.	Pääomasijoitus Business Finland Venture Capital Oy:lle (S3)	49 400 000,00	20 000 000	20 000 000,00	20 000 000,00	0,00	68 500 000,00	88 500 000,00	88 500 000,00	0,00	
	32.40.89.1. Pääomasijoitus Business Finland Venture Capital Oy:lle		20 000 000	20 000 000,00	20 000 000,00	0,00		20 000 000,00	20 000 000,00	0,00	
Määrärahatilit yhteensä		659 543 756,17	911 489 899	655 690 253,87	35 578 724,08	691 268 977,95	220 220 920,72	165 527 075,75	291 986 075,75	228 740 225,17	44 677 216,68

TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMAN TIEDOT VALTUUKSISTA JA NIIDEN KÄYÖSTÄ MOMENTIN TARKKUUDELLA

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €)								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2023 valtuudet						Talousarvio-menot 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve 2026	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2024 TA:ssa						
32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminnan tukeminen	4 237 711	490 482	35 443	525 925	518 578	7 347	0	326 283	490 052	331 320	184 000	50 190	1 055 562
Aikaisempien vuosien valtuudet	4 237 711							291 556	330 960	184 160	82 700	14 150	611 970
Vuonna 2023 käytettävissä olleet valtuudet		490 482	35 443	525 925	518 578	7 347	0	34 727	159 092	147 160	101 300	36 040	443 592
32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatio toimintaan	1 310 877	146 823	48	146 871	146 813	59	0	166 851	92 513	33 200	12 600	3 450	141 763
Aikaisempien vuosien valtuudet	1 310 877							93 513	47 465	16 200	8 600	1 450	73 715
Vuonna 2023 käytettävissä olleet valtuudet		146 823	48	146 871	146 813	59	0	73 338	45 048	17 000	4 000	2 000	68 048
32.20.87 Pääomalainat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen	77 631	0	0	0	0	0	0	3 625	4 000	6 850	0	0	10 850
Aikaisempien vuosien valtuudet	77 631							3 625	4 000	6 850	0	0	10 850
Yhteensä	5 626 219	637 305	35 491	672 796	665 391	7 405	0	496 758	586 565	371 370	196 600	53 640	1 208 175
Jakopäätöksillä saadut valtuudet:													
32.20.46 Laivanrakennuksen innovaatiotuki	63 986	0	20 000	20 000	20 000	0	0	10 207	25 500	19 849	3 000	0	48 349
Aikaisempien vuosien valtuudet	63 986							8 386	19 500	10 670	0	0	30 170
Vuonna 2023 käytettävissä olleet valtuudet		0	20 000	20 000	20 000	0	0	1 821	6 000	9 179	3 000	0	18 179
32.20.41 Energiatuki	242 943	58 009	19 898	77 907	77 688	219	0	31 873	60 834	64 381	25 703	9 033	159 951
Aikaisempien vuosien valtuudet	242 943							30 759	37 988	36 131	15 117	4 555	93 791
Vuonna 2023 käytettävissä olleet valtuudet		58 009	19 898	77 907	77 688	219	0	1 114	22 847	28 249	10 586	4 478	66 161
32.30.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (2014-2020)	51 585	0	0	0	0	0	0	3 051	0	0	0	0	0
Aikaisempien vuosien valtuudet	51 585							3 051	0	0	0	0	0
Yhteensä	358 514	58 009	39 898	97 907	97 688	219	0	45 131	86 334	84 230	28 703	9 033	208 300
Valtuudet yhteensä	5 984 733	695 314	75 390	770 704	763 079	7 624	0	541 890	672 899	455 600	225 303	62 673	1 416 475

**) Momentti 32.30.64 ollut aikaisemmin 32.50.64

**) Momentti 32.20.41 ollut aikaisemmin 32.60.40

12 TUOTTO- JA KULULASKELMA

INNOVAATIORAHOITUSKESKUS BUSINESS FINLANDIN TUOTTO- JA KULULASKELMA

	1.1.2023-31.12.2023		1.1.2022-31.12.2022	
TOIMINNAN TUOTOT				
Muut toiminnan tuotot	<u>459 847,97</u>	459 847,97	<u>249 433,60</u>	249 433,60
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	40 766,86		16 509,28	
Henkilöstökulut	15 877 412,52		12 254 869,38	
Vuokrat	510 657,20		744 436,02	
Palvelujen ostot	96 326 174,76		99 408 613,57	
Muut kulut	1 087 850,90		1 012 235,65	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-694 136,67		-1 074 869,64	
Poistot	<u>935 528,95</u>	<u>-114 084 254,52</u>	<u>986 443,77</u>	<u>-113 348 238,03</u>
JÄÄMÄ I		-113 624 406,55		-113 098 804,43
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	10 304 956,21		11 572 036,51	
Rahoituskulut	<u>-110 488 947,91</u>	-100 183 991,70	<u>-77 993 299,49</u>	-66 421 262,98
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	1 413 132,13		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>-1 413 132,13</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
JÄÄMÄ II		-213 808 398,25		-179 520 067,41
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta elimiltä	<u>365 310,61</u>	365 310,61	<u>304 005,76</u>	304 005,76
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle pl. hyvinvointialuehallinto	6 248 348,00		6 757 217,22	
Siirtotalouden kulut hyvinvointialuehallinnolle	1 065 696,00		0,00	
Siirtotalouden kulut sosiaaliturvarahastoille	7 440,00		18 200,00	
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	244 892 434,73		221 588 314,68	
Siirtotalouden kulut rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	142 397,00		258 189,00	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	1 903 618,00		1 519 609,00	
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	0,00		-92 570,00	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	26 112 000,00		26 130 643,00	
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	<u>117 997 409,72</u>	<u>-398 369 343,45</u>	<u>125 517 608,44</u>	<u>-381 697 211,34</u>
JÄÄMÄ III		-611 812 431,09		-560 913 272,99
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-21 938 796,67</u>	<u>-21 938 796,67</u>	<u>-23 242 578,28</u>	<u>-23 242 578,28</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-633 751 227,76</u>		<u>-584 155 851,27</u>

13 TASE

INNOVAATIORAHOITUSKESKUS BUSINESS FINLANDIN TASE

	31.12.2023		31.12.2022	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	3 801 228,28		3 394 379,49	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>159 052,32</u>	3 960 280,60	<u>807 293,39</u>	4 201 672,88
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	205 952 600,00		117 452 600,00	
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	<u>88 998 821,82</u>	<u>294 951 421,82</u>	<u>121 211 223,12</u>	<u>238 663 823,12</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		298 911 702,42		242 865 496,00
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>1 039 091 271,12</u>	1 039 091 271,12	<u>1 003 370 119,22</u>	1 003 370 119,22
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	613 389,25		583 983,71	
Siirtosaamiset	4 497 745,69		4 240 672,05	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>5 282 009,59</u>	10 393 144,53	<u>5 987 556,90</u>	10 812 212,66
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-232,80</u>	<u>-232,80</u>	<u>-227,48</u>	<u>-227,48</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		1 049 484 182,85		1 014 182 104,40
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>1 348 395 885,27</u>		<u>1 257 047 600,40</u>

INNOVAATIORAHOITUSKESKUS BUSINESS FINLANDIN TASE

	31.12.2023		31.12.2022	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	177 908 591,64		177 908 591,64	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	1 052 921 175,49		1 052 065 597,42	
Pääoman siirrot	730 700 828,75		585 011 429,34	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-633 751 227,76</u>	1 327 779 368,12	<u>-584 155 851,27</u>	1 230 829 767,13
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN				
Saadut ennakot	199 966,74		317 981,85	
Ostovelat	557 375,70		405 593,36	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	435 639,44		258 208,95	
Edelleen tilittävät erät	370 768,47		241 032,64	
Siirtovelat	11 721 679,80		15 721 548,47	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>7 331 087,00</u>	<u>20 616 517,15</u>	<u>9 273 468,00</u>	<u>26 217 833,27</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		20 616 517,15		26 217 833,27
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>1 348 395 885,27</u>		<u>1 257 047 600,40</u>

14 LIITETIEDOT

LIITE 1: SELVITYS TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEISTA JA VERTAILTAVUUDESTA

1) Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen:

Momenttien 32.20.40 ja 32.20.83 vuodelta 2022 käyttämättä jääneistä myöntövaltuuksista sai tehdä päätöksiä vielä vuonna 2023.

Ensimmäisessä lisätalousarviossa uusittiin momentilta 32.20.40 Tutkimus-kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen vuodelta 2022 käyttämättä jäänyt valtuus 1 479 000 euroa, joka oli varattu teollisuuden vähähiilisen, kiertotalouden ja digitaalisen uudistumisen edistämisen ja teollisen palveluviennin kasvattamisen ohjelmaan (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Toisessa lisätalousarviossa myönnettiin momentille 32.20.40 Tutkimus- kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen määräraha lisäystä 23 800 000 euroa. Lisäyksestä 20 milj. euroa aiheutuu tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukemisen maksatusten tarkistuksesta sekä 3 000 000 euroa innovatiivisten kasvuyritys-

ten tukemiseen (RRF pilari3), 700 000 euroa terveys- ja hyvinvointiteknologioihin ja osaamiseen (RRF pilari3) ja 100 000 euroa matkailualan kestävä ja digitaalisen kasvun tukemiseen (RRF pilari3) varatun määrärahan maksatusten tarkistuksesta. Lisäksi toisessa LTA:ssa lisättiin rahoituvalluuksia 20 000 000 euroa yritysvetoisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä kiertotalouden ja toimialojen kasvun tukemiseen.

Toisessa lisätalousarviossa myönnettiin momentille 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan lisää määrärahaa 40 milj. euroa. Lisäys aiheutui maksatusten tarkistuksesta.

Toisessa lisätalousarviossa myönnettiin momentille 32.01.05 Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot lisäystä 2 151 000 euroa. Lisäyksestä 427 000 euroa aiheutuu Rahoituskeskuksen palkkausten tarkistuksista ja 1 724 000 euroa Business Finland Oy:n palkkausten tarkistuksista.

Työ- ja elinkeinoministeriö osoitti 6.2.2023 momentilta 32.20.41 Energiatuki 60 milj. euroa arviomäärärahaa energiaturkihankkeiden maksatuksiin. 9.3.2023 tehdyllä päätöksellä TEM siirsi 53,1 milj. euroa energiaturkival-

tuutta, josta 28,1 milj. euroa energiatukihankkeille ja 25 milj. euroa akkustrategian mukaisille hankkeille. Lisäksi siirrettiin akkustrategiahankkeille 9 898 300 euroa 2022 käyttämättä jäänyttä valtuutta. 8.10. 2023 tehdyllä päätöksellä TEM siirsi 5 milj. euroa maksatusmäärärahaa momentille 32.20.41.4. Vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen (RRF PIC2I1). 23.10.2023 tehdyllä päätöksellä TEM osoitti 10 milj. euroa lisää energiatukivaltuutta. Lisäksi 24.11.2023 tehdyllä päätöksellä TEM siirsi energiatukivaltuutta 3 853 500 euroa ja 14.12.2023 tehdyllä päätöksellä TEM siirsi energiatukivaltuutta 1 055 472 euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi 9.2.2023 määrärahan kirjausoikeutta 25 343 000 euroa ja vuodelta 2022 käyttämättä jäänyttä valtuutta 20 milj. euroa momentille 32.20.46 Laivanrakennuksen innovaatiotuki.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi 15.3.2023 enintään 202 000 euron käyttöoikeuden kulutusmenoihin ajalle 1.3.2023-28.2.2024 momentilta 32.30.40 kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomaisen osaa-miskeskuksen toimintaan. Hankekoordinaattori Motiva Oy todentaa kustannusten hyväksyttävyyden. Hanketta käsitellään BF:n kirjanpidossa yhteisrahoitteisena toimintana toimintamomentilla 32.01.05. Ministeriöltä laskutettiin kuluja v. 2023 aikana yhteensä n. 46 000 euroa.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi 9.1.2023 arviomäärärahan kirjausoikeuden momentilta 32.30.64.07 vuodelle 2023. Ministeriö on päätöksellään 25.1.2024 vahvistanut EAKR 2014-2020 arviomäärärahan käytön 3 051 102

euroa vuodelle 2023. Uutta valtuutta ei myönnetty v. 2023.

Työ- ja elinkeinoministeriö myönsi v. 2023 siirtomäärärahan kirjausoikeutta yhteensä 1,961 milj. euroa momentille 32.01.10.07. Rahoitus on tarkoitettu digitalisaation kehittämiseen.

BF palautti 10.8.2023 Ulkoministeriölle momentin 4.21.24.30.66.4 määrärahaa 0,48 milj. euroa. Palautus koski hankerahoitukseen osoitettua vuoden 2021 talousarvion määrärahaa.

2) valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset euroiksi

Business Finlandin valuuttamääräiset laskut maksetaan Valtiokonttorin hallinnoimilta valuuttatileiltä ja kursierojen käsittely sisältyy valuuttakauppaprosessiin.

3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulu-jäämään sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen

Business Finlandin tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeriön ja valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita. Arvostusperusteissa ei ole tehty muutoksia.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta poistosuunnitelman mukaisesti.

4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset

LIITE 2: NETTOUTETUT TULOT JA MENOT

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2023 määrärahojen		Tilinpäätös 2023	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			käyttö vuonna 2023	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2023	Käyttö vuonna 2023 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
32.01.05.	Bruttomenot	112 687 487,92	71 084 598,83		106 283 550,47					106 923 624,08	
Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (nettob) (S3)	Bruttotulot	241 487,92	1 785 550,47		1 785 550,47					1 785 550,47	
	Nettomenot	112 446 000,00	104 498 000	69 299 048,36	35 198 951,64	104 498 000,00	0,00	43 074 817,85	147 572 817,85	105 138 073,61	42 434 744,24

LIITE 3: ARVIOMÄÄRÄRAHOJEN YLITYKSET

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 3

LIITE 4: PERUUTETUT SIIRRETYT MÄÄRÄRAHAT

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
24. Ulkoministeriön hallinnonala		868 508,00
Vuosi 2021		868 508,00
24.30.66.4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö (EK)	868 508,00	
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		17 700 125,90
Vuosi 2021		17 700 125,90
32.20.43.1. Avustukset tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä kiertotalouteen ja eri toimialoille (KPY)	17 700 125,90	
Pääloukat yhteensä		18 568 633,90
Vuosi 2021		18 568 633,90

LIITE 5: HENKILÖSTÖKULUJEN ERITTELY

	2023	2022
Henkilöstökulut	13 390 400,39	10 303 348,70
Palkat ja palkkiot	13 417 161,28	10 156 928,98
Tulosperusteiset erät	2 958,00	5 801,00
Lomapalkkavelan muutos	-29 718,89	140 618,72
Henkilösivukulut	2 487 012,13	1 951 520,68
Eläkekulut	2 279 240,09	1 743 821,87
Muut henkilösivukulut	207 772,04	207 698,81
Yhteensä	15 877 412,52	12 254 869,38
Johdon palkat ja palkkiot, josta	696 487,33	639 625,85
- tulosperusteiset erät	2 958,00	5 801,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	6 012,53	1 880,00
Johto	1 200,00	1 120,00
Muu henkilöstö	4 812,53	760,00

LIITE 6: SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET JA NIIDEN MUUTOKSET

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

Omaisuusryhmä	Poisto- menetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
Aineettomat hyödykkeet				
112 Aineettomat oikeudet	tasapoisto			
1120 Ostetut atk-ohjelmistot		5 vuotta	20 %	0 %
114 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto			
1140 Itsevalmistetut ja teetetyt atk-ohjelmat		5 vuotta	20 %	0 %
1149 Muut pitkäaikaiset menot		3 vuotta	33 %	0 %
Aineelliset hyödykkeet				
125 - 126 Koneet ja laitteet	tasapoisto			
1250 Autot ja muut maankuljetusvälineet		5 vuotta	20,00	0 %
1254 Kevyet työkoneet		7 vuotta	14,29	0 %
1255 Atk-laitteet ja niiden oheislaitteet		3 vuotta	33,33	0 %
1256 Toimistokoneet ja -laitteet		5 vuotta	20,00	0 %
1257 Puhelinkeskukset ja muut viestintälaitteet		5 vuotta	20,00	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet		5 vuotta	20,00	0 %
1269 Muut koneet ja laitteet		5 vuotta	20,00	0 %
127 Kalusteet	tasapoisto	5 vuotta	20,00	0 %
128 Muut aineelliset hyödykkeet	ei poistoja			
130 Käyttöomaisuusarvopaperit	ei poistoja			
136 Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	ei poistoja			

LIITE 7: KANSALLIS- JA KÄYTTÖMAISUUDEN SEKÄ MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN POISTOT

	Aineettomat hyödykkeet		Yhteensä
	114 Muut pitkävaikutteiset menot	119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Hankintameno 1.1.2023	4 638 543,44	807 293,39	5 445 836,83
Lisäykset	1 342 377,74	694 136,67	2 036 514,41
Vähennykset	0,00	-1 342 377,74	-1 342 377,74
Hankintameno 31.12.2023	5 980 921,18	159 052,32	6 139 973,50
Kertyneet poistot 1.1.2023	-1 244 163,95	0,00	-1 244 163,95
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-935 528,95	0,00	-935 528,95
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2023	-2 179 692,90	0,00	-2 179 692,90
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	3 801 228,28	159 052,32	3 960 280,60

	Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		Yhteensä
	130 Käyttöomaisuusarvopaperit	136 Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	
Hankintameno 1.1.2023	117 452 600,00	121 211 223,12	238 663 823,12
Lisäykset	88 500 000,00	3 629 301,77	92 129 301,77
Vähennykset	0,00	-703 819,34	-703 819,34
Hankintameno 31.12.2023	205 952 600,00	124 136 705,55	330 089 305,55
Kertyneet poistot 1.1.2023	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	-35 137 883,73	-35 137 883,73
Kertyneet poistot 31.12.2023	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	205 952 600,00	88 998 821,82	294 951 421,82

LIITE 8: RAHOITUSTUOTOT JA –KULUT

Rahoitustuotot	2023	2022	Muutos 2023-2022
Korot euromääräisistä saamisista	10 304 956,21	11 572 036,51	-1 267 080,30
Korot valuuttamääräisistä saamisista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	0,00	0,00	0,00
Osingot	0,00	0,00	0,00
Liikelayritysten voiton tuloutukset	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	10 304 956,21	11 572 036,51	-1 267 080,30
Rahoituskulut	2023	2022	Muutos 2023-2022
Korot euromääräisistä veloista	59,78	289,38	-229,60
Korot valuuttamääräisistä veloista	0,00	0,00	0,00
Emissio-, pääoma- ja kurssierot veloista	0,00	0,00	0,00
SWAP-maksut veloista	0,00	0,00	0,00
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	110 488 888,13	77 993 010,11	32 495 878,02
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
Rahoituskulut yhteensä	110 488 947,91	77 993 299,49	32 495 648,42
Netto	-100 183 991,70	-66 421 262,98	-33 762 728,72

LIITE 9: TALOUSARVIOTALOUSTESTA ANNETUT LAINAT

Sektori	Lainapääoma 31.12.2023	Lisäys 2023	Vähennys 2023	Lainapääoma 31.12.2022	Pääomamuutos 2023-2022
Yritykset ja asuntoyhteisöt	1 035 261 270,22	175 677 352,88	140 405 345,50	999 989 262,84	35 272 007,38
Yritykset	1 027 265 070,22	175 677 352,88	140 405 345,50	991 993 062,84	35 272 007,38
Julkiset yritykset	5 991 494,49	3 912 011,00	2 179 657,00	4 259 140,49	1 732 354,00
Yksityiset yritykset	1 021 273 575,73	171 765 341,88	138 225 688,50	987 733 922,35	33 539 653,38
Asuntoyhteisöt	7 996 200,00	0,00	0,00	7 996 200,00	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	3 448 468,00	651 689,00	190 495,00	2 987 274,00	461 194,00
Muut rahoituslaitokset	3 448 468,00	651 689,00	190 495,00	2 987 274,00	461 194,00
Kotitaloudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Palkansaajakotitaloudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sektorituntematon	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ei tiedossa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 038 709 738,22	176 329 041,88	140 595 840,50	1 002 976 536,84	35 733 201,38

Liitteessä 9 esitetään tiedot ainoastaan Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin tuotekehityslainoista.

Sektorijako perustuu Tilastokeskuksen ja Valtiokonttorin lainajärjestelmän tietoihin.

Sektorikohtaiset lainapääoman alkusaldot ovat muuttuneet vuoden 2022 tilinpäätöksessä ilmoitetuista. Sektorikohtaiset erot johtuvat tehdyistä sektori muutoksista.

Nostamattomat lainat (v. 2023 7.331.087 M€ ja v. 2022 9.273.468 M€), Valtiokonttorin tekemä alkusaldon muutos (331.278,41 €)

LIITE 10: ARVOPAPERIT JA OMAN PÄÄOMAN EHTOISET SIOITUKSET

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	Kappalemäärä	Markkina-arvo	31.12.2023			31.12.2022	
			Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	50 101		205 952 600,00				117 452 600,00
Fird-osuuskunta	1		100,00	25			100,00
Business Finland Venture Capital Oy	50000		50 000,00	100			50 000,00
Business Finland Venture Capital Oy			205 900 000,00	100			117 400 000,00
Business Finland Oy	100		2 500,00	100			2 500,00
Osakkeet ja osuudet yhteensä	50 101		205 952 600,00				117 452 600,00

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Kirjanpitoarvo 31.12.2022
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	88 998 821,82	121 211 223,12
Pääomalainat	88 998 821,82	121 211 223,12
Yhteensä	88 998 821,82	121 211 223,12

LIITE 11: TASEEN RAHOITUSERÄT JA VELAT

31.12.2023	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Annetut euromääräiset velkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräisten joukkovelkakirjalainojen ostot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	924 532 915,26	0,00	201 623,09	113 975 199,87	1 038 709 738,22
Muut euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut valuuttamääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut lyhytaikaiset euromääräiset sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	-232,80	0,00	0,00	-232,80
Yhteensä	0,00	0,00	924 532 915,26	-232,80	201 623,09	113 975 199,87	1 038 709 505,42

Asiakkaiden nostamattomat lainamaksatuspäätökset (yht. 7 331 087 eur) sisältyvät euromääräisten lainasaamisten yli 5 vuoden vaihtuvakorkoisten lainojen tietoihin.

LIITE 12: VALTIONTAKAUKSET JA -TAKUUT SEKÄ MUUT MONIVUOTISET VASTUUT

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarviomenot 2023	Määrärahatarve 2024	Määrärahatarve 2025	Määrärahatarve 2026	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	384 716,55	473 090,70	490 831,60	498 194,08	540 159,73	2 002 276,11

Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarviomenot 2023	Määrärahatarve 2024	Määrärahatarve 2025	Määrärahatarve 2026	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimukset ja sitoumukset yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	384 716,55	473 090,70	490 831,60	498 194,08	540 159,73	2 002 276,11

LIITE 13: TASEESEEN SISÄLTÄVÄT RAHASTOIDUT VARAT

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 13

LIITE 14: TASEESEEN SISÄLTÄMÄTTÖMÄT RAHASTOIDUT VARAT

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 14

LIITE 15: VELAN MUUTOKSET

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 15

LIITE 16: VELAN MATUREETIJAKAUMA JA DURAATIO

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 16

LIITE 17: OIKEIDEN JA RIITTÄVIEN TIETOJEN ANTAMISEKSI TARVITTAVAT MUUT TÄYDENTÄVÄT TIEDOT

Talousarviokirjanpito sisältää momentilla 32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan n. 7,3 milj. euroa nostamattomia lainoja, jotka on kirjattu momentille maksatuspäätösperusteisesti. Nostamattomat lainat sisältyvät taseessa pitkäaikaisiin saamisiin sekä muihin lyhytaikaisiin velkoihin. Nostamattomista lainoista 0,15 milj. euroa on vuodelta 2021 (1 kpl) ja 0,42 milj. euroa vuodelta 2022 (9 kpl) ja 6,76 milj. euroa vuodelta 2023 (42 kpl). Nostamattomien lainojen määrä oli 0,7 % lainakannasta (v. 2022 0,9 %).

Toisessa lisätalousarviossa myönnettiin momentille 32.20.40. lisää rahoitusvaltuutta 20 milj. euroa. Valtuuden lisäys liittyi vuoden 2021 talousarvion momentin 32.20.43. Yritysvetoisen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan sekä kiertotalouden ja toimialojen kasvun tukeminen määrärahan käyttöajan jatkamistarpeeseen. Business Finlandille myönnettiin 2021 talousarvioissa kolmivuotista siirtomäärärahaa hallitusohjelman mukaisesti ns. tulevaisuusinvestointihankkeisiin 58,2 milj. euroa. Määrärahan käyttöoikeus loppui 2023 vuoden päättyessä, mutta syksyllä 2023 tehdyn arvion mukaan projekteihin liittyviä maksuja tulee siirtymään vuodelle 2024 n. 20 milj. euron edestä. Rahoitusvaltuuden lisäys 20 milj. euroa vuodelle 2023 ja vastaava lisäys arviomäärärahaan vuodelle 2024 mahdollistavat projekteista syntyvien kustannusten maksamisen tehdyn rahoituspäätöksen mukaisesti vuonna 2024. Vuoden 2023 lopussa siirtyvien maksujen määräksi vahvistui 12 892 210 euroa. Loppuosa valtuudesta 7 107 790 euroa jätettiin käyttämättä. Valtuudesta ei tehty uusia rahoituspäätöksiä.

LIITE 18: KILPAILULLISEN TOIMINNAN TULOSLASKELMA SEKÄ KUVAUS KUSTANNUSLASKENNAN PERIAATTEISTA

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandilla ei ole esitettävää liitteellä 18

LIITE 19 BUSINESS FINLANDIN TULOSSOPIMUKSEN TULOSMITTARIT 2023

TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 TAVOITE
YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS:				
Globaalisti erittäin menestyviä yrityksiä				
1. (TAE) Business Finlandin asiakkaiden viennin kasvuprosentin ja OECD-maiden viennin keskimääräisen kasvuprosentin erotus, %-yksikköä.	1	1	- ²⁸	> 1,1
2. Rahoitettujen hankkeiden synnyttämä vuosittainen vienti/Business Finlandin (vientikerroin, pk- ja midcap-yritykset). ²⁹	36	41	49	> 20
Kestävän kehityksen ratkaisujen ja toiminnan kehittäjiä				
3. (TAE) Niiden palvelutapahtumien osuus, jotka liittyvät kestävän kehityksen edistämiseen (%).	17	30,2	59	> 50
4. Vähähiilisyteen ja kiertotalouteen panostavien TKI-rahoitusasiakkaiden liikevaihto hankkeiden tavoitevuonna, milj. euroa (arvio).	8 117	12 880	11 641	6 500
Liiketoiminnan rohkeita uudistujia				
5. (TAE) Business Finlandin asiakkaiden yhteenlaskettujen T&K-panostusten kasvu, %. ³⁰	2,1	16,7	16,4	> 5
6. (TAE) Hankkeisiin osallistuneiden kumppanien lukumäärä ekosysteemeissä, joissa tavoitteena miljardiluokan uusi liiketoiminta (lkm).	-	-	204	≥ 140
7. Business Finlandin EU-neuvontapalvelujen laajuus: fokusasiakkaille annettu EU-neuvonta, %.	11,1	18,2	19,8	≥ 20
8. Rekisteröidyt ulkomaiset yöpymiset, 1000 vrk ³¹ .	2 085	4 975	5 742 (arvio)	≥ 6 000
9. Ulkomaisten investointien työllistävyys (työpaikkojen lukumäärä, arvio).	609	735	721	≥ 500

²⁸ Mittarin toteuman laskenta voidaan tehdä vasta kun riittävän kattavat vienti- ja OECD-maiden vertailutiedot ovat käytettävissä vuodelta 2023, arviolta huhtikuussa 2024.

²⁹ Rahoitetun hankkeen loppuraportissa asiakkaan antama vientiennuste korjattuna Business Finlandin asiantuntija-arviolla / hankkeen Business Finlandilta saama rahoitus.

³⁰ Mittarin arvo on vuoden 2021 Business Finlandin asiakkaiden TKI-panosten muutos vuosina 2021–2022, mikä on tuorein käytettävissä oleva tieto.

³¹ Visit Finlandin toimenpiteillä on vain osittainen vaikutus.

TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS:				
Toiminnallinen tehokkuus				
10. Rahoitustyön kokonaiskustannus / myönnetty rahoitus, %. ³²	2,8	2,3	2,6	2,8–3,0
11. Business Finlandin asiakkaiden lukumäärä / yhteenlasketut toimintamenot (operatiiviset kustannukset yhteensä), asiakasta / milj. euroa. ³³	62	61	58	> 67
12. Uuden t&k&i-rahoitushakemuksen käsittelyaika pk-yrityksille (vrk).	84 ³⁴	43	58	≤ 70
Tuotokset ja laadunhallinta				
13. (TAE) Business Finland -asiakkaiden suosittelemuus (NPS, asteikko -100 - +100).	+59	+67	+68	>+62
HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN:				
14. (TAE) Kokonaistyötyytyväisyys (asteikko 1–5)	3,5	3,7	3,5	> 3,7
15. Johtamisindeksi (asteikko 1–5)	3,9	4,1	3,9	≥ 3,7

³² Vuonna 2021 mittarin laskennassa on mukana myönnetty häiriölainarahoitus ja näistä aiheutuvat kokonaiskustannukset.

³³ Asiakkaiden lukumäärässä ei ole mukana asiakkaita, joiden ainoa asiointimuoto on koronaviruspandemiaan liittyvä poikkeustilannerahoitus, sillä koronarahoitus on Business Finlandin normaalista toiminnasta poikkeava erillistehtävä.

³⁴ Vuoden 2021 tilinpäätöksessä raportoitu vuoden 2021 toteuma (84 vrk) sisältää vain osan laskennan piiriin kuuluvista projekteista. Kun kaikki projektit otetaan mukaan laskentaan, käsittelyaika on 55 vrk. Virhe johtuu raportointijärjestelmän asetuksista, jotka on korjattu loppuvuonna 2022. Vuosien 2022 ja 2023 toteumat on laskettu korjatuilla asetuksilla.

LIITE 20 BUSINESS FINLANDIN TULOSSOPIMUKSEN SEURANTAMITTARIT 2023

TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 ARVIO
YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS:				
Globaalisti erittäin menestyviä yrityksiä				
1. Pk-asiakasyritysten (sis. midcap) viennin kasvu (1 v. muutos), milj. euroa ja %.	1500 milj. e 16,5 %	1150 milj. e 11 %	30 milj. e 0,4 % (ennuste)	500 milj. e 8 %
2. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden jalostusarvon kasvu (%). ³⁵	-4	17	8	5
3. Tiivistä kansainvälistä yhteistyötä sisältävien hankkeiden osuus kaikista rahoitetuista hankkeista (%).	16	11	13,3	14
4. Uusien t&k&i-yritysten osuus kaikista t&k&i-rahoitusta saaneista yritysasiakkaista, %.	30	29	29,7	35
5. Kansainvälistymispalveluja käyttäneiden pk- ja midcap-yritysten viennin kasvu (3 v. muutos) – Team Finland, % (arvio).	25	24,4	25	20
6. T&k&i-rahoituksen aikaansaamat työpaikat, lkm (arvio työpaikoista hankkeen tavoitevuonna).	24 937	32 610	24 840	30 000
7. Kasvua ja kansainvälistymistä hakevien Business Finland -asiakkaiden lukumäärän kasvu, %, ja poisluettuna t&k&i-rahoitusasiakkaat, %.	1 0	-5 -2,8	-7,8 -9,4	3 10
8. Business Finlandin rahoitusasiakkaiden lukumäärä, kpl.	3 150	3 718	3 552	2 800
9. Business Finlandin rahoitus startup-yrityksille, milj. euroa.	130	190	117	115
10. Business Finlandin kansainvälistymispalveluita käyttäneiden pk-yritysasiakkaiden määrä, kpl.	2 100	2 100	2 124	2 200

³⁵ Mittarin arvo (vuosi 2023) perustuu vuoden 2022 tilinpäätöstietoihin.

Kestävän kehityksen ratkaisujen ja toiminnan kehittäjiä				
11. Rahoitus vähähiilisyttä ja kiertotaloutta edistäviin ratkaisuihin, milj. euroa.	270	392	345	300
12. Business Finlandin rahoitus puhtaan energian t&k&i-toimintaan, milj. euroa.	62	103	50	60
13. Innovatiiviset julkiset hankinnat: lukumäärä ja rahoitus.	3 0,75 milj. e	3 0,75 milj. e	7 2,4 milj. e	5 2 milj. e
14. Johtaminen ja työn muutos: työorganisaatioiden kehittämishankkeiden lukumäärä ja rahoitus	33 0,8 milj. e	7 0,95 milj. e	3 0,05 milj. e	20 0,5 milj. e
Liiketoiminnan rohkeita uudistujia				
15. Pk-yritysten (ei sis. midcap) osuus t&k&i-rahoituksesta, %.	59	54	56	60
16. Ulkomaisten investointien määrä (milj. euroa).	161	203	414	300
17. Suomen markkinaosuus ulkomaisten matkailijoiden yöpymisistä suhteessa muihin Pohjoismaihin (%).	9	13	11 (arvio) ³⁶	11
18. Kansainväliset matkailutulot (matkailutase), milj. e ³⁷ .	909	2 118	2 546 (arvio) ³⁸	≥ 2 500
19. Yritysten arvio tutkimustulosten ja osaamisten kaupallisen hyödyntämisen todennäköisyydestä, %	89	85	85	75
20. Rahoitetut ekosysteemialoitteet, joissa tavoitteena yli 1 mrd. euron kokonaisuus, kpl.	5	10	5	4
21. Business Finlandin rahoitus digitalisaatiota edistävään t&k&i-toimintaan, milj. euroa.	290	255	421	250

³⁶ Lopulliset mittaritoteumat saadaan keväällä 2024.

³⁷ Ulkomaisesta matkailusta saatavat vientiin rinnastettavat tulot (ilman kuljetustuloja).

³⁸ Lopulliset mittaritoteumat saadaan keväällä 2024.

TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS:				
Tuotokset ja laadunhallinta				
22. Business Finland pk-yritysasiakkaiden suosittelemuus (asteikko -100 - +100).	+54	+76	+76	> +60
23. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Visit Finland -toimintoon (asteikko 1-5).	4,3	4,5	4,5	4,0
24. Sidosryhmätyytyväisyys Business Finlandin Work in Finland -toimintoihin (asteikko 1-5).	3,9	4,6	4,2	3,7
25. Business Finland -asiakkaan kokemus Team Finland -palveluiden tiedonsaannista (asteikko 1-5).	3,3	3,5	4,0	3,9
HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN:				
26. Business Finlandin henkilöstön liikkuvuus, %.	4,6	5,6	7	4

Alkavien yritysten pääomasijoitustoiminta				
TUNNUSLUKU	2021 TOTEUTUMA	2022 TOTEUTUMA	2023 TOTEUTUMA	2023 TAVOITE
Vuoden aikana tehtyjen uusien rahastositoumusten lukumäärä, kpl (TAE)	0	1	4	1-3
Business Finland Venture Capital Oy:n rahastosijoituskohteiden vuosittainen pääomanlisäys, milj. euroa ³⁹	8	17	135	100

³⁹ Pääomanlisäykseen lasketaan uusien rahastosijoituskohteiden pääomat vuoden lopulla sekä vuoden aikana tapahtuneet pääoman korotukset aiemmissa rahastosijoituskohteissa. Pääomanlisäykseen lasketaan mukaan Business Finland Venture Capital Oy:n ja rahastosijoituskohteiden muiden sijoittajien sijoitukset

15 ALLEKIRJOITUS

Business Finlandin johtokunta on hyväksynyt Innovaatio-rahoituskeskus Business Finlandin tilinpäätöksen Helsingissä 15. helmikuuta 2024.

Business Finland Oy ja Business Finland Venture Capital Oy laativat oman tilinpäätöksensä ja niiden yhtiökokous järjestetään Innovaatio-rahoituskeskus Business Finlandin tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen. Jos ilmenee, että yhtiökokouksilla on vaikutusta Innovaatio-rahoituskeskus Business Finlandin tilinpäätöksen sisältöön, toimittavat osakeyhtiöt Innovaatio-rahoituskeskukselle tarvittavat lisätiedot.

Innovaatio-rahoituskeskus Business Finlandin tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti.

Johtokunta:

- Päivi Marttila, puheenjohtaja
- Mia Hurtta, varapuheenjohtaja
- Petri Kalliokoski
- Taru Keronen
- Sami Lampinen
- Teppo Rantanen
- Jarno Syrjälä
- Tuula Teeri

Business Finlandin pääjohtaja:

- Nina Kopola

BUSINESS FINLAND

Business Finland on globaalin kasvun kiihdyttämö. Luomme edellytyksiä uudelle kasvulle auttamalla yrityksiä kansainvälistymään sekä rahoittamalla tutkimusta ja innovaatioita. Huippuasiantuntijamme ja uusin tieto nopeuttavat markkinoiden mahdollisuuksien tunnistamista ja auttavat muuttamaan ne kansainvälisiksi menestystarinoiksi.

WWW.BUSINESSFINLAND.FI